

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Nihan Kaya

Nihan Kaya

Seni Feda Etmeyeceğim

Seni Feda
Etmeyeceğim

EKSİK
PARÇA

ROMAN

*Kimsenin korumadığı çocukları
kim koruyacak?*

Seni Feda Etmeyeceğim, kurban
kıssasını din, aile, cinsiyet ve
cinsellik gibi konular etrafında
cesurca tartışan felsefi bir
metin. Biçimiyle roman
türünün sınırlarını zorlarken
içeriğiyle neyin Tanrı neyin put
olduğuna dair tabulara meydan
okuyor.

Nihan Kaya'nın son kitabı *Seni
Feda Etmeyeceğim* farklı bir
okuma deneyimi sunuyor.

*Kimseye onun putuna
tapacağıma dair bir söz
vermedim ben.*

/ekilparcayayinlari

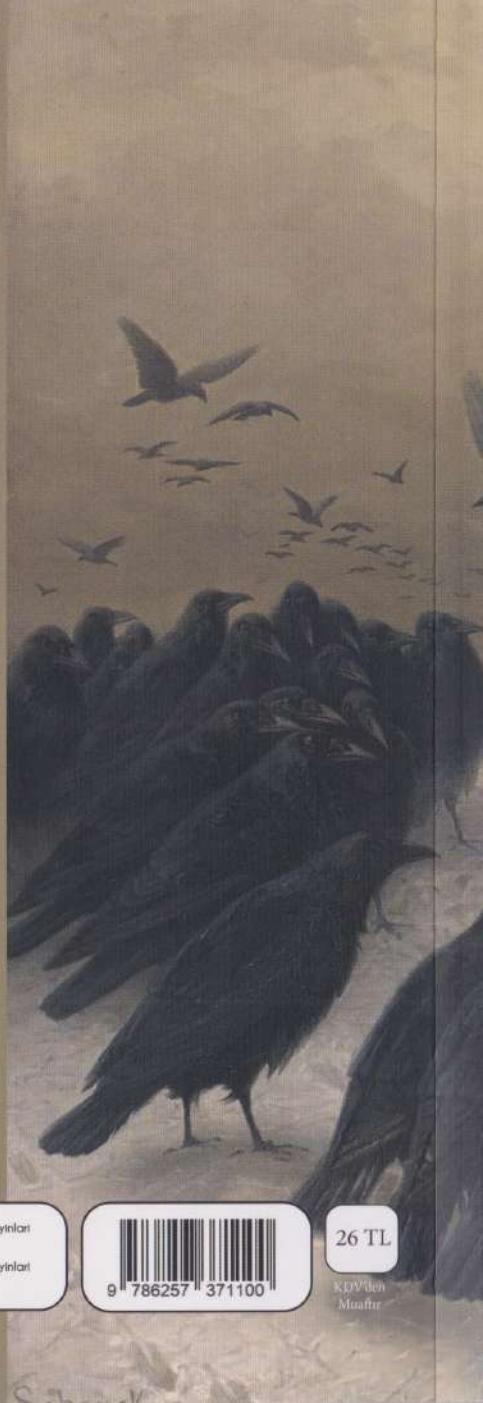
/ekilparcayayinlari

www.ekilparca.com

26 TL

KDV'den
Muaf

Nihan Kaya

Romanları:

Seni Feda Etmeyeceğim (2021)
Kırgınlık (2017), Kar ve İnci
(2016), Disparöni ya da Yaşama
Korkusu (2008), Buğu (2006),
Gizli Özne (2003)

Öykü kitapları:

Ama Sizden Değilim (2012), Çatı
Katı (2004)

İnceleme kitapları:

Yazma Cesareti: Acının
Yaratıcılığa Dönüşümü (2013),
Fildişi Kuyu: Psikanalitik
Edebiyat Eleştirisi ve Kadın
(2011)

Diğer:

İyi Aile Yoktur (2018), İyi
Toplum Yoktur: Günlük Hayatta
Toplumun Bireyi İstismar
Biçimleri (2019), Bütün Çocuklar
İyidir (2019)

Çocuk (Hikaye) Kitapları:

Ada Annesiyle Duvarları Boyuyor
(2020), Otobüsü Kaçıran Şoför
(2020), Sahiku Çocuklarla
Arkadaş Olmak İstiyor (2021),
Prenses A Uyanıyor (2021),
Sinderella Elbise Tasarımcısı
Oluyor (2021), Asi Koyun Melo
(2021), Mafin Bugün Mutsuz
Olmak İstiyor (2021), Kırmızı
Çizimleri Annesi Zanneden Kaz
(2021)

Seni Feda
Etmeyeceğim

İmgeye
hapsedilmiş
her şey puttur.

Nihan Kaya
Seni Feda
Etmeyeceğim

Eksik Parça Yayınları

Edebiyat/Roman: 39

Yayın Danışmanı: **Feridun Andaç**

Seni Feda Etmeyeceğim

Nihan Kaya

Copyright © 2021 Eksik Parça Yayınları

Yayın Yönetmeni: **Asiye Ademir**

Editör: **Demet Çaltepe**

Sayfa Tasarımı: **Esratur Gelbal**

Kapak Resmi: **August Friedrich Schenck**

Kapak Tasarımı: **Serkan Cenker**

Baskı ve Cilt: **MY Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.**

Maltepe Mh. Yılanlı Ayazma Sk. No:8/F Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0212 674 85 28

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 40882

MATBAA SERTİFİKA NO: 47939

Baskı: Nisan 2021

ISBN: 978-625-7371-10-0

Bu kitabın yayın hakları Eksik Parça Yayınları'na aittir. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla kopya edilemez ve çoğaltılamaz.

Genel Dağıtım: **İKİ A YAYINCILIK VE DAĞITIM HİZMETLERİ A. Ş.**

Gölbahar Mah. Elif Sok. No: 4/A Mecidiyeköy/İstanbul

Tel: 0(212) 272 45 46 | Fax: 0(212) 272 45 55

www.ikiayayincilik.com.tr

www.facebook.com/eksikparcayayinlari

www.twitter.com/eksikparcayayin

www.eksikparca.com

NİHAN KAYA
SENİ FEDA ETMEYECEĞİM

*Önce yaşayan
ama sonra yaşamayan
oğlum Ediz'e,
yaşadığı anların her biri için minnetle*

*Çünkü bu dünyada değerli ne varsa içimizde yaşayan anlara
dairdir ve bir kez yaşamış olan bir daha asla ölmez.*

Beni duyduğunu biliyorum.

“Kainat, atomlardan değil,
hikâyelerden meydana gelmiştir.”

Muriel Rukeyser

İmgeye hapsedilmiş her şey puttur.

Kimseye onun putuna tapacağıma dair bir söz
vermedim ben.

Ben Nihan Kaya.

Beni türlü suçlarla suçladılar. Salem’de incir ağaçlarına asıldım. Cesedim Bağdat sokaklarında sürüklendi. Komo Gölü’nde dokuz çift elle boğuldum. Hicaz’da taşlarla taşlandım. Sibiry’a da köylülerin yaktığı ateşle yakıldım. Karayipler’de dövülerek öldürüldüm. Altmış sekiz yerimden bıçaklandım. Siyanürle zehirlenip kış günü Neva nehrine atıldım. İsmim dokuz yüz yıl boyunca yasaklandı. Babialı’de arkamdan vuruldum. Yazdığım kitaplara başkalarının adı yazıldı. Yaptığım buluşların ödülü başkalarına verildi. Bir su kuyusunda ölü bulundum. Bir kireç kuyusunda ölü bulundum. Bir mağarada, bir ormanda, California’da bir otel odasında ölü bulundum. Timsahlara verildim. Filler tarafından ezildim. Bedenim yirmi altı parçaya bölündü.

Ama her seferinde yeniden doğdum.

Metroda yanınıza oturdum. Görmediniz. Restoranda önünüze gelen kahveyi mutfakta ben pişirdim. İliklediğiniz düğmeleri fabrikada ben diktim. Siz sabah iş yerinizin kapısından girmeden önce o camları ben sildim.

Her gün sokakta yanımdan geçiyorsunuz. Alt katımda oturuyor, ama bacaklarımda çürükler bırakan sesleri duymuyorsunuz. Benim bacak demem yasak. Buna rağmen bacaklarımla yaşamam gerektiğini anlamıyorsunuz. Bu ne demek anlamıyorsunuz. Bu ne demek anlamıyorsunuz. Bu ne demek anlamıyorsunuz.

Sırtında sopalar kırdığınız çocukları ben büyüttüm. Emzirdim, besledim, yıkayıp giydirip elimle elinize gönderdim. Zafferlerinizi benim çocuklarımla kazandınız. Korkmasınlar diye korku masalları anlatmadığım çocuklarımı savaşımlara, sürgünlere, zindanlara gönderdiniz. Cesetlerine tekmeler attınız. Beş yüz nesildir gözlerim mavi. Altı bin ceddin kanım damarlarımda beyaz akıyor. Soyum ulu, zürriyetim asildir. Geceleri sizi uykularınızdan uyandıran sinyalleri ben gönderiyorum. Otomatik dedikleri ışıkların hepsini ben yaktım.

Sesimi yasakladılar. Utandım. Ağzımdan ses yerine is çıktı. Ayaklarıma pranga, ellerime kelepçe taktılar. Kollarımı bacaklarımla kırdılar. Kestiler. Aç köpeklerle attılar. Güzel saçlarımı kazıdılar. Gözlerimi kör ettiler. Gözlerim her doğduğumda yine mavi, yine mavi çıktı.

Saçlarımı arkaya attığımda bunu onlara sinyal gönderdiğimin kanıtı saydılar. Topuklarım ses çıkardığında onları çağırdığımı iddia ettiler. Kendimi odama kapattım; yine beni suçladılar. Hareketsiz kaldığımda bile, her parçamdan ayrı bir günah bulup çıkardılar. Beni büyümek isteyen her yerimden kestiler. Köküm kurudu sandım. Ama dallarım her seferinde yeniden, yeniden çıktı.

İnsan kırıldıkça boynundan incelir. Boynum inceldikçe incelirdi, uzadıkça uzadı ve sonunda çok zarif, çok beyaz bir kuğu oldum. Zerafet timsali olduğumdan söz ettiler, ama yanıma yak-

12

laşmaya cesaret eden birkaç meczup hariç kimse ne kadar güçlü olduğumu göremedi. Zerafetimin gücümün sonucu olduğunu fark etmedi. Kırıldıkça parçalandım, bin parçaya bölünüp yıldızlar halinde gökyüzüne saçıldım. Işığımı övdüler, ama nasıl yandığımdan hiç söz etmediler. Beni içeriden yakan ışıkla geceleri her birinizin üzerine vurdum. Gecenizi suni lambalarla öyle aydınlatmıştınız ki benim ışığımı göremediniz.

Ama bugün, bugün beni Karla Iela'da yazdılar. Beni Venta'ya atmışlardı ki çıktım, ıslak saçlarımla şehrin boş sokaklarında dolaştım. Bir kuyunun dibinde üç bin yıldır su halinde beklerken ay ışığı üzerime vurdu, yavaşça yükseldim. Binlerce kelimeye dağıldım, sayfalara yazıldım, çoğaltıldım. Evlerinizin önünden geçtim, yüzümün fotoğrafını çektiler, bastılar, odalarda konuşuldu. İşte en çok o zaman, o zaman size yaklaştım. Parçalarımla göz göze geldiniz. Parçamı okudunuz. Göz bebeklerinizden girip içinizde saç teli kadar ince bir köşeye yerleştim. Hâlen orada yaşıyorum. Beni yerleştiğim yerde duyduğunuz, duyduğunuz anda üç bin yıldır üç bin yana dağılmış her bir parçamla birlikte içinizde saç teli inceliğinde titriyor, titriyorum.

Ben Hacer'im. Hacer'i gittiğim her yere kendimle birlikte götürüyorum. New York'ta bir caddenin köşesindeki kafede oturmuş, espresso içerek dışarı bakarken Hacer'in de benimle birlikte New York caddesini izlediğini biliyorum. Hacer'im, ve Hacer ben yaşadığım için yaşıyor. Ben Hacer'in hikayesini nasıl okursam Hacer öyle yaşıyor. Hacer'i hareketsiz bir imgeye hapsetseydim onu öldürmüş olurum. Bu, benim de ölümüm olurdu. Hacer canlı. Canlı olduğu için değişiyor, hareket ediyor, tüm zamanlarda ve mekanlarda ruh bulabiliyor. İsmail'i öldürmenin Hakk'ı öldürmek olduğunu, İsmail'e bıçak çekerken "Aman, zaten ölmeyecek ki!" demenin Hakk'a, yani kendime bıçak çekmeye eş bir küfür sayıldığını biliyorum.

Dinlediğimiz tüm masallar, okuduğumuz tüm romanlar, sonsuz, evrensel ve zamansızdır. Muhatap olduğumuz tüm hikâyeler, onları dinlediğimiz andan itibaren içimizde de yaşanmaktadır.

Gerçek ve kurmaca arasındaki çizgi asılsızdır.

Duyduğumuz, okuduğumuz her hikayeye verdiğimiz tepki, farkında olmadan bizi de şekillendirir. Ne okursak okuyalım aslında kendimizi okuyor oluşumuz da bununla ilgilidir.

İsmail'i kurban eden ve etmeyen güç, her birimizin elinde. Günümüz gerçekliğinde kurban ettiğimiz Hallac-ı Mansur'a, Hacer'e, İsmail'e, onların kurban ettiğimiz sayısız biçimlerine, ben şahidim.

Bu şahitlik, ne güzel bir şahitliktir.

Size şehadetimi anlatmak için buradayım.

Yoksa siz romancılığı hikayeler uydurup anlatmak mı sanmıştınız?

Hayır, ben hem Tanrı hem de Tanrı'nın elçisiyim.

Size sizin de Tanrı olduğunuzu söylemek için geldim. Tanrı'yı katletmekten artık vazgeçebilirsek bu gerçek hepimiz için apaçık olacaktır.

Bu gerçek, ne güzel bir gerçektir.

Bu gerçeği tecrübe etmek, ne güzel bir tecrübe etmektir.

Siz ne güzel bir insansınız.

“Bir rüya gördüm,” dedi; “Tanrı oğlumuzu ona kurban etmemi emretti.”

“Ama bu... ama bu nasıl olur?” dedim hayretle; “Benim de Tanrı’m o. Bu çocuğu doğurmamın onun saçının teline dokunmama sözü verdiğim anlamına geldiğini konuşmuştuk Tanrı’yla. Bir başkasının onun saçının teline dokunmasına izin vermemek adına elimden geleni yapacağıma dair de ant içtmiştım Tanrı’ya. Oğlum... oğlum benim andım. Onu bu dünyaya getirmek bu andın kendisiydi.”

“Sara... Sanırım beni duymuyorsun. Tanrı, diyorum Sara, Tanrı bana oğlumuzu kurban etmemi emretti.”

“Ama... oğlumuz bizim değil ki. Bizim olmayan bir şeyi kurban edemezsin ki! Saçının teline dokunmaya hakkın olmayan bir canlıyı sana ait bir şeymiş gibi nasıl kurban edersin?”

“Sara, Sa...”

“Ben de bir söz verdim! Aynı Tanrı’ya verdiğim sözdü bu!”

Kaç gündür yollardayım bilmiyorum. Kaç dağ aştım bilmiyorum. Kaç çöl geçtim bilmiyorum. Oğlum kucağımda, dört yandan peşime düşmüş o azgın kalabalıktan kaçıyorum. Bü-

tün zamanlardan insanlar çıktı karşıma. Uzun sakallı bir filozof uzun uzun nutuk çekti. Sonra bir başkası. Sonra bir başkası... Geçmişten ve gelecekten onlarca düşünürle konuştum. Ciltlerce vaaz dinledim.

Derdimi kimseye duyuramadım.

Derdim, kendime, Tanrı'ma ve oğluma aynı anda verdiğim bir sözün kimsenin kulaklarına ulaşamamasıdır. Tüm dünyada yapayalnızım. Yalnızlığımı kimse idrak etmedi.

Ben de zaten yalnızlığımı kimse idrak edemediği için yalnızım.

Neden ve nasıl yalnız olduğumuzu idrak etselerdi hiçbirimiz yalnız olmazdık.

17

Bazen çöl ortasında, bazen bir mağarada uyuyorum. Bazen güneş altında, bazen dondurucu soğukta yürüyorum. Aç ve susuzum. Üstüm perperişan. Yanımda kesici alet taşımıyorum. Sürekli yolum kesilmesine rağmen kimsenin yolunu kesmiyorum. Buna rağmen öfkeliyim bana.

Gözlerimi açtığımda bana bıçak doğrultmuş adamları karşımda buluyorum.

"Bırakın gideyim! Size hiçbir şey yapmadım ben! Hiçbir şey!"

"O kadar basit değil küçük hanım. Tanrı'ya verilmiş bir sözü taşıyorsun kucağında!"

"O benim de Tanrı'ya verilmiş sözüm! O Tanrı benim de Tanrı'm!"

“Tanrı’nın emrini anlamamışsın! Tanrı’nın emrini yanlış yorumluyorsun! Böyle yanlış yorumlamaya hakkın yok o emri, Tanrı’nın emri o! Senin bu konuda yorum yapmaya bile hakkın yok! Hüküm açık ve nettir!”

“Yanlış yorumlayan kişinin kocam olmadığına nasıl bu kadar kânisiniz? ‘Rüya ile amel olmaz’ diyorsunuz her yerde. Kocamın rüyasının Tanrı’dan gelen bir emir olduğuna ise sorgusuz sualsiz inanmış görünüyorsunuz. Tanrı size ‘Evet, o rüyadaki emir benden,’ dedi mi? Tanrı’nın bu emri yalanlayacağını siz de biliyorsunuz! Tanrı benimle başka türlü konuştu diyorum ısrarla. ‘Ona inanıyoruz, çünkü senin kocan bir peygamber, sıradan biri değil,’ diye tutturmuşsunuz hepiniz. İbrahim’in nasıl peygamber olduğunu nasıl da unuttunuz hemen. Tanrı’yı da böyle yanıla yanıla bulmuştu o. Önce Yıldız’a Tanrı demişti. Sonra Ay’a. Sonra Güneş’e. Yanılmak da doğaldır elbet. İnsan yanıla yanıla bulur doğruyu bazen. İşte İbrahim o peygamberlerden. Yanılmak sayesinde doğruya ulaşanlardan. Yanılgı, İbrahim’in peygamberliğinin kendisidir. Büyük yanılmasa böyle büyük eremeyecekti İbrahim. Yanılgıyı nasıl da küçümsüyorsunuz oysa! Keşke siz de yanılınız bazen! Yanılgı, Doğru’yu bulmanın kendisidir. Yanılgı Doğru ile iç içedir. Ben kendi doğru inandığım şey için savaşıyorum. Benim doğrum sizin doğrunuz olmayabilir ama bırakın kendi doğrularla amel edeyim ben. Size göre hata olsa bile bu hatayı yapma özgürlüğünü tanıyın bana!”

Anlayamıyorlar. Takıldıkları ezber o kadar kaskatı ki. Sürekli anlatıyorlar, sürekli anlatıyorlar. Ben onların istediği gibi davranmayı kabul edene kadar da sürdürecekle anlatmayı. Aynı şeyi binlerce kez dinledim. Anlayamıyorsa eksiklik kesin ben-

de onlara göre. İkna olmama hakkımı bana tanımıyorlar. Kendi doğrumu yaşama ve anlatma hakkımı küfür sayıyorlar. Onları gece gündüz dinlemek zorundayım onlara göre. Bana doğruyu anlatarak Tanrı'nın görevini yerine getirdikleri inancındalar. Bana işkence ederek sevap kazandıklarına hiç kuşkuları yok! Tanrı koltuğuna oturup kendi akıllarıyla bana ceza kesmişler bile. "Kaynaklarımız emin yerden," diyorlar ağız birliği etmiş-çesine. Zihinlerindeki Tanrı'yı Tanrı'nın kendisi sanıyorlar. Zihinlerindeki Tanrı'yı bana Tanrı olarak atıyorlar! Zihinlerindeki Tanrı benim Tanrı'mmı gibi, o Tanrı'nın kendisi olup cezamı infaz etmeye girişiyorlar dört yandan. Kendilerini benim Tanrı'm olarak atamışlar.

Oysa ben Tanrı'yı gördüm. Kucağımdaki masuma bıçak doğrultmanın Tanrı'ya bıçak doğrultmak olduğunu anlayabilecek kadar gördüm hem de. Kalbimle gördüm Tanrı'yı ben; kucağımdaki masumun kalbi, benim kalbim, sizin kalbiniz ve evrenin kalbi: Hepsi bir; hepsi hem büyük, tek bir kalp hem de parça parça ve benzersiz kalplerdir. Hepsi aynı anda atarlar. Hem yıldızlar halinde gökyüzüne dağılır hem de aynı yaşam pınarından beslenirler. Hem benzersiz hem de zamansız ve evrenseldir bir kalp. Kalbim, evrenin kalbiyle kesişir bazen. Kalbimin evrenin kalbiyle kesiştiği yerden size hikayemi anlatıyorum ben. Hikayem hem benzersiz hem de zamansız ve evrenseldir.

Bana Tanrılık taslayan adamlar, bunu kendilerince yumuşak üslupla yapıyorlarsa eğer, yaptıkları şeyi benim iyiliğim için yapıyor olduklarında daha da ısrar ediyorlar.

"Sara, bekle. Bak, elimde bıçak falan yok. Sadece konuşmak istiyorum seninle. Çocuğa dokunmayacağım, söz veriyorum sana; kaçma."

Kaçmaya çalışıyorum. Aynı şeyi binlerce kez dinledim. Artık duymak istemiyorum. Ama kaçacak yer yok.

“Tanrı büyüktür Sara, Tanrı çok büyüktür. Tanrı büyük ve merhametlidir. Tanrı’nın, bir çocuğun zarar görmesine izin vereceğini mi sandın?”

“...”

“Tanrı sadece sınıyor Sara! İbrahim’in imanını test etmek için bir imtihan bu. Çocuğa hiçbir şey olmayacak. Bıçak kesmeyecek.”

Oğlumu göğsüme sıkıca bastırarak kaçmaya çalışıyorum. Bu hiç tanımadığım adam önüme geçiyor.

20 “Çocuğa dokunmayacağım diyorsun ama geçmeme izin vermiyorsun! Hepiniz aynı şeyi yapıyorsunuz. ‘Çocuğa dokunmayacağım.’ derken bu, çocuğa dokunmanın kendisi değil de nedir? Oğlumu İbrahim’in eline teslim edip boynuna bir bıçak dayamak üzere götürmesine izin vermedikçe rahat bırakmayacaksınız beni, ki bırakmıyorsunuz da. Ben çocuğu korumaya çalışıyorum sadece; ama mesele de bu zaten aslında sizin için, çocuğun korunmasına tahammül edemiyorsunuz hiçbiriniz. Çocuğa iyi davranılmasına tahammül edemiyorsunuz ve çocuğa iyi davranılmasını engellemeyi ‘Çocuğa zaten bir şey olmayacak ki,’ diyerek aklamayı normal sanıyorsunuz. Çocuğu rahat bırakmak, çocuğu korumaya çalışanları da rahat bırakarak mümkün ancak. Tek yaptığım çocuğu korumaya çalışırken neden bu kadar öfkelisiniz? Neden hepiniz durdurmaya çalışıyorsunuz beni?”

“Tanrımız öyle emretti Sara.”

“Tanrımız öyle emretmedi.”

“Tanrımız öyle emretti.”

“Emretmedi.”

“Emretti.”

“Tanrımız öyle emretmedi, İbrahim bir rüya gördü sadece. İbrahim daha önce bize Tanrı’dan haber getirdi diye her gördüğü rüyayı Tanrı’dan mı sandınız? Yanılarak buldu Tanrı’yı. Hâlâ da yanılıyor ara ara. İbrahim Tanrı değil, İbrahim hatayla malul insan. İbrahim’in kafası biraz karışık, ki çok, çok güzel bir şey kafasının karışık olması. Her insan gibi İbrahim de o kafa karışıklığının içinden buluyor doğruyu. Yine bulacak sonunda doğruyu, biliyorum. Ama o doğruyu bulacak diye bir çocuğa bu dehşeti yaşatmak, bir çocuğa bu dehşetin yaşatılmasını savunmak neden?”

21

“Dehşet? Güldürüyorsun beni Sara... Rüya değil; Tanrı’nın İbrahim’le konuşması o rüya. Kutsal metnimizde İbrahim’e Tanrı böyle emretti yazıyor.”

“Hayır, yazmıyor.”

“Yazıyor.”

“Hayır, yazmıyor.”

“Yazıyor.”

“Yazmıyor. Sizin binlerce yıldır söylediğiniz bir yalan bu. Çocuğa yaşattığınız zulmü böyle meşrulaştırıyorsunuz sadece. Siz bu zulmü zaten her gün yaşıyorsunuz çocuğa, Tanrı’nın da arkanızda olduğu yalanını uydurmak iyi geliyor size, o kadar. İbrahim’in bana zulmünü de böyle meşrulaştırıyorsunuz. İbrahim, kucağımda yeni doğmuş bebeğimle beni çölün ortasında

bırakıp gitti! Bir başımıza, çölün ortasında bırakıp gitti bizi! Çocuğumuza babalık, bana kocalık etmedi!”

“Tanrı size çölün ortasında su bahşetti!”

“Hayır, Tanrı bahşetmedi bize suyu! O suyu kendi acımdan ve çaresizliğimden, kendi kuraklığımdan ben yarattım! Evet, içimdeki tanrısal özün yaratıcılığından yarattım ben çölde suyu; ama çölden su çıkaran Tanrı değildi, çölden su çıkaran benim acım, benim duam, benim çırpınmam, benim isyanla karışık çaresizliğimdi. Tanrı benim bu çırpınışım üzerinden var oldu. Siz benim acılı çırpınışımdan doğan gücü es geçip Tanrı’nın gökten indirdiği bir lütfu gibi sundunuz çıkardığım suyu yeni nesillere, böyle anlattınız hikayemi. İbrahim’in bir masumun boğazına bıçak dayamasında masumun varlığını es geçtiğiniz gibi. Tanrı, benim; Tanrı, benim çaresizliğimden çölden su çıkarttığım ellerim. Tanrı, benim; ve ‘Tanrı benim’ diyen herkesi bir bir öldürdünüz çağlarca, sonra da onları ermiş, sonra da onları alim, onları dahi, düşünür, mucit, kutsal şehit bellediniz. Tanrı, beni döverek öldürdüğünüz zeminden doğruluşumda; bu doğruluşumla Tanrı’yı ben kendim gerçekleştirdim. Tanrı yazdığım her satırda, Tanrı zihnimde bağırان her düşüncede, Tanrı düşünülmeyen ama kendi kendisini düşünen her düşüncemde. Ben kendimi kendimden yaratmasam Tanrı da yoktu, Tanrı benim kendimi yaratmamla var oldu. Anlattığınız kadar pasif bir yaratılışla yaratılmış olsam, yaratılmış olur muydum sizce, o zaman kim Tanrı’m olacaktı benim? İnsan yoksa Tanrı’nın ne anlamı var? Tanrı’yı ben yarattım; Tanrı’yı kendimden, kendimi kendimden yaratma kapasitemden, içimdeki küçük, doğurgan tanrısal özden yarattım, büyüttüm, emzirdim, besledim, kucağımda tutulacak kocaman bir varlık haline getirdim ve şimdi onu, Tanrı’yı koruyorum senden, hepinizden. Ben bir mucizeyim, pısrık bir

kavunken böyle ayakta dikilmem ve sana hesap sormam bir mucize, kucağımdaki çocuk bir mucize; sözde Tanrı adına yolumu kesmen şimdi, öyle komik ki.”

“Kavun mu?”

“İbrahim’in Tanrı’dan haber getirdiğini söylüyorsun. Binlerce yıl Tanrı’dan en büyük haberleri ben getirdim, ben! Ama sırf kadını diyen, İbrahim’e dediğiniz gibi ‘peygamber’ diyemediniz bana. Bırak Tanrı’dan haber getirmeyi, Tanrı’nın çocuğunu doğurdum ben size. Siz ne yaptınız; güzel her şeye, her çocuğa yaptığınızı; katlettiniz onu, sonra da bu katli ve çocuğun feda edilmesini kutsadınız; kutsamayanları bencillikle, küfürle suçladınız, binlerce yıl süren savaşlar başlattınız. Eğer bu dünyada Tanrı’ya biraz olsun benzeyen bir şey varsa, o da şu kucağımda tuttuğum çocuk. Çocuğun boğazına bıçağı dayaman, Tanrı’nın boğazına bıçağı dayaman demek. ‘Hiçbir şey olmayacak ki, bıçak kesmeyecek zaten!’ diyorsun. Boğazına bıçak dayadığın varlığın Tanrı’nın kendisi, Tanrı’nın bir uzantısı olduğunu fark ettiğinde de diyebilecek misin bunu?”

23

“Teslimiyet, Sara; teslimiyet. Çocuğa bir zarar geleceği yok. İbrahim’in çocuğu önemsememesinden değil; tam tersine, çocuğu fazla önemsememesinden dolayı böyle kuruldu hikâye. Bu çocuk, İbrahim’in en değerli varlığı; bu yüzden İbrahim’i onunla sınıyor Tanrı. Sahip olduğun en değerli şeyi sırf ben öyle istiyorum diye sorgusuz sualsiz feda edebilecek mi İbrahim, mesele bu.”

“Çocuğumuz bizim en değerli varlığımız değil, çünkü çocuğumuz bize ait bir şey değil. Sahip olmadığım bir şeyi kime nasıl kurban edebilirim? Çocuğum, bir başkası. Benden başka ‘biri’ o. Bir insanın dindarlığı ve teslimiyeti nasıl bir başkası üzerinden test edilebilir? Hiç kimse benim dindarlığımın, benim

teslimiyetimin nesnesi olamaz. Hiç kimse. Anlamıyorsun, değil mi? Teslimiyet nasıl bir histir bilmiyorum sanıyorsun. Tanrı'ya koşulsuz şartsız itaat nedir, nasıl bir ruh halidir bilmiyorum sanıyorsun. Ben, bayım, ben Tanrı'ya teslimiyetin kendisiyim; bu savunduğunuz şeyin teslimiyet olmadığını bu nedenle böyle güvenle söyleyebiliyorum size. Yanımda hiç kimse yokken Tanrı'ya 'Senden başka dostum yok' dedim ben binlerce yıl. Bu cümleyi omurgama nakşedilmiş gibi duydum; yüz binlerce kez omurgamın en derininden, varlığımın her hücresiyle ayrı ayrı 'Senden başka dostum yok' diye fısıldadım Tanrı'ya, yerde kavun gibi tekmelenirken yaptım bunu. Ben, kimsesizim. Çaresizliğimden çölde su çıkartacak kadar kimsesizim ben. Kendi ölümümünden kendimi defalarca doğuracak kadar kimsesizim. 36 yılda binlerce sayfa yazacak kadar kimsesizim. Mucize yaratacak kadar acılı ve kimsesizim: Mucize, benim. Çocuklarımın hepsini acımdan, hepsini kimsesizliğimden doğurdum. 'Senden başka dostum yok,', 'Senden başka kimsem yok,' diye fısıldadım ölümlerimin ve doğumlarımın her anında. 'Kocan bir peygamber,', 'O peygamber bir koca,' deyip durduklarında da 'Benim Allah'tan başka dostum yoktur!' dedim her birine. Bir peygambere, peygamber de olsa, bir insana güvendiğim kadar güvenebilirim ancak. Kimse benim Tanrı'm değildir, Tanrı'dan başka. İbrahim gelip 'Tanrı bana oğlumuzu kurban etmemi emretti,' dediğinde anlamıştım bir sorun olduğunu. O Tanrı benim de tanrımdı çünkü. Önce şaşırdım. 'Bu... bu nasıl olabilir...' dedim hayretle. İçim dışımdı Tanrı benim, dışım içimdi, kimsesizliğimin kimsesiydi, başıma ne gelirse gelsin sakince içime dönmeyi ondan öğrenmiştim. O balık beni yuttuğunda başkaları gibi 'Allah'ım, beni bu balığın karnından çıkar,' diye dua etmemiş tek insandım ben. Balığın karnında tam bir teslimiyetle bağdaş kurarak oturmuş, gözlerimi kapatıp içimi okumuştum satır satır,

sakince, yazdığım satırları oradan yazmıştım. Balığın karnındaysam balığın karnındaydım, sorun yoktu. Benim teslimiyetim böyle bir teslimiyettir. Ama... bu... Yok... Bir... bir yanlışlık vardı bu işte... Yok, olamazdı, bir sorun vardı. Dağa gittim ve çöle gittim hışımla. Dağın en tepesine çıktım, çölün en kurak noktasına yürüdüm. Kimsecikler yoktu, dünyanın en تنها yeriymiş durduğum yer, Tanrı'ya en yakın yeriymiş. Rüzgarlar ensemde uğulduyordu; ayakta durulamayacak kadar güçlü esiyordu rüzgar ama yine de ayakta duruyordum işte.”

Orada olduğum anı yeniden yaşıyorum bunu anlatırken. Dö-nüyorum, kollarımı ve bacaklarımı açarak yukarı sesleniyorum:

“Heeeyy, neredesin?!” ‘Heeeyy, neredesin?!’ diye bağırdım olanca gücümle. ‘Neredesin; çık karşıma! Tanrı’ysan bir Tanrı gibi çık karşıma ve bana bunun ne demek olduğunu söyle, hesap ver bana! Ben ki en derin acılarda bizzat oradaydım, ben ki teslimiyeti herkesten iyi bilirim, ama bu... Sen... sen bir Tanrı’ysan eğer, bir Tanrı gibi davran, günahsız bir çocuğu aramızdaki meseleye alet etme; karşıma çık ve benle hallet meseleni, benden bir başkasıyla değil! Gerçek bir Tanrı’ysan eğer, gerçek bir Tanrı gibi çık öne ve ne istediğini söyle, korkak bir Tanrı gibi saklanma. Sen... Sen ki hiçbir canlıyı incitmemeyi senden ve tanrılığından öğrendim ben. Bir anlaşmamız vardı, hatırla. Çocuğu bana vermiştin ve onu kendim dahil herkesten, her tür zarardan koruma sözü vermiştim sana. Bu sözü şimdi böyle bozmak, yakışıyor mu hiç tanrılığına? Saçının teline dokunmaya ve dokundurtmaya hakkım olmayan bir canlının boğazına bıçak dayanmasına ses çıkarmamamı istiyorsun benden. Öyle mi? Saklanma, ortaya çık ve bana ne istediğini söyle. Teslimiyet mi istiyorsun? İşte buradayım, her şeyimle. Al beni ve benle ne istiyorsan yap. Beni bu itaatsizliğim karşısında cehenneme atmak

istiyorsan, ona da razıyım; ama korumakla mükellef olduğum bir masumun boğazına bıçak dayamamı söyleme bana. İşte buradayım; al beni; beni al ve varlığımla ne istiyorsan yap.”

“?”

“ .. ”

“Sonra?”

“?”

“Sonra?”

“ .. ”

“Ses... karşılık... geldi mi?”

“ .. ”

“?”

“Söylemiştim, ben tanrıyım. Bunu görebiliyorsan eğer, sen de tanrısın.”

“Sara... Ah, Sara, Sara... Meseleyi öyle dramatize ediyor, her şeyi öyle karmaşıklştırıyorsun ki. Boşu boşuna hem de. Sen de biliyorsun çocuğa bir zarar gelmeyeceğini.”

“Çocuğumu asla feda etmeyeceğim. Asla. Çocuğuma bu sözü ben verdim onu doğurarak. Tanrı'nın da bana ve çocuğa verdiği sözdü bu aynı zamanda. Hiçbir şey uğruna feda etmeyeceğim çocuğumu. Ben doğru bildiğimi yapacağım; Tanrı eğer sözünden dönerse, varsın bu da onun ayıbı olsun. Tanrı bu ayıbı kendisine yakıştırıyorsa, kendi bilir; Tanrı'ya karşı b yük lük bende kalacak böyle bir durumda. Çok büyük bir gücüm

var benim. Doğru olduğuna inandığım şeyi yapıyorum; yaslandığım güç bu. O yüzden, herkesten daha güçlüyüm, evren bana karşı birlik olsa dahi onlardan daha güçlüyüm. Bu kadar kimsesiz olmamın sebebi de bu: Haklı olduğum için kimsesizim. Ve kimsesiz olduğum için herkesten güçlüyüm. ‘Hiç kimse özgür olabilecek kadar yalnız değildir,’ diyen o ermiş var ya, onun kast ettiği kişi kadar yalnız ve güçlüyüm ben. ‘Bu dünyadaki en güçlü insan tam anlamıyla tek başına olan insandır,’ diyen o yazar var ya, onun cümlesindeki kişiyim. Bir yanlışa tüm dünya ‘doğru’ diyorsa bile o yanlış yine yanlıştır. Sen de bal gibi biliyorsun masum bir çocuğun boğazına bıçak dayamanın yanlış olduğunu. Yanlış olduğunu ta derinden bu kadar güçlü duyduğun bir şey doğru olamaz, anladın mı, olamaz! Benden yanlış yapmamı isteyen bir Tanrı’ysa eğer beni test etmek uğruna, beni test ettiği şeyi alabilir benden; hiçbir şey ama hiçbir şey pahasına bu yanlış yapmayacağım ben evladıma. Çünkü bu dünyadaki en görünmez acılar, bir çocuğun çektiği acılardır. O görünmez acıları görünür hale getirmek isteyen birini tabii ki feda ederler.”

“Bunu duymak isterdin, değil mi; ‘Seni asla feda etmeyeceğim, hiçbir şeye feda etmeyeceğim.’ diyen bir anne-baba yahut biri, herhangi bir insan isterdin hayatında.”

“Her çocuk ister bunu. Ve her çocuk hak eder.”

“Sara, sanırım iman konusunda anlayamadığın bir şey var. İman... İman, ‘mantık’la açıklanamayacak bir şey...”

Hiçbir şey söylemeden yüzüne baktım. Daha önce bu cümleyi kurmadığımı sanıyordu. Söylediği şeye bir zamanlar ta derinden inanmamış olduğumu sanıyordu.

“Bak,” dedi; “Sana hikayeyi anlattım. Tanrı İsmail’in kılına zarar gelmesine müsaade etmeyecek. İbrahim’in İsmail’i nesneleştirdiğini söylüyorsun: Bu da doğru değil. Çünkü İsmail söylediği gibi bebek değil, her şeyi anlayacak yaşta bir çocuk hikayeye göre. İbrahim İsmail’i nesneleştirmiyor; tersine, ona saygı duyuyor, onu bir birey kabul ederek onunla paylaşıyor rüyasını. İsmail babasını cesaretlendiriyor. ‘Madem bu Tanrı’nın emri, beni kurban et,’ diyor babasına. İbrahim eli titreyip de bıçağı oğlunun boğazına götüremediğinde İsmail rahatlatıyor babasını. Bu, İsmail’in de tercihi, Sara. İbrahim’in İsmail’e yaptırımı değil bu.”

“Çocuk olmanın nasıl bir şey olduğunu unuttun, değil mi? Babalarının onlara Tanrı için kurban edilebileceklerini anlattığı çocukların kendilerini nasıl kurban ettiğini unuttun. Meydan-
da darağacını çoktan kurdular masum yavrum için. Tüm dünya böyle davranırken ve tüm dünyayla birlikte öz babası da böyle davranırken, bir çocuk nasıl başka türlü düşünebilir?”

“Sara.... Sara... Senin kocan sıradan bir adam değil ki. Senin kocan Tanrı’dan vahiy alan biri, Tanrı’nın elçisi o; senin kocan bir peygamber!”

O bunu söyleyince gülümsedim.

“Sana hikayeyi anlattım. Tanrı İsmail’in kılına zarar gelmesine müsaade etmeyecek. İbrahim’in İsmail’i nesneleştirdiğini söylüyorsun: Bu da doğru değil. Çünkü İsmail söylediği gibi bebek değil, her şeyi anlayacak yaşta bir çocuk hikayeye göre. İbrahim İsmail’i nesneleştirmiyor; tersine, ona saygı duyuyor, onu bir birey kabul ederek onunla paylaşıyor rüyasını. İsmail babasını cesaretlendiriyor. ‘Madem bu Tanrı’nın emri, beni kurban et,’ diyor babasına. İbrahim eli titreyip de bıçağı oğlunun boğazına götüremediğinde İsmail rahatlatıyor babasını. Bu, İsmail’in de tercihi, Sara. İbrahim’in İsmail’e yaptırımı değil bu.”

Muhammed'in Ayşe isminde, gencecik bir karısı varmış. Ayşe hem çok güzel hem çok zekiymiş. Muhammed onu çok severmiş.

Beni Mustalık seferine çıktıklarında, Muhammed güzel karısı Ayşe'yi de beraberinde götürmüş. Seferden dönerken bir gece Medine'ye yakın bir yerde konaklamışlar. Sabah hareket emri verildiğinde Ayşe boynunda taşıdığı, Yemen boncuklarından dizilmiş kolyeyi düşürmüş olduğunu fark etmiş. Kolyeyi aramak üzere kafilden ayrılmış. Kolyeyi bulmuş bulmasına, ama döndüğünde kafilenin çoktan gitmiş olduğunu görmüş! Ayşe vücutça öyle zayıfmış ki, içinde seyahat ettiği mahfeyi devesine yükleyenler Ayşe'nin yokluğunu fark etmeyerek yollarına devam etmişler. Yanlarında olmadığını anlayınca hemen dönüp geleceklerini ümit eden Ayşe orada uyuyakalmış. Muhammed'in kafiye hareket emri vermeden önce "Ayşe burada mı?" diye bir kere bile dönüp bakmamasına içerlemek aklına dahi gelmemiş.

Ayşe'yi uyuduğu yerde, kafilenin arkasını toplamakla görevli Safvan bulmuş. Safvan onu devesine bindirerek kafiyeye yetiştirmiş.

Fakat, işte, ne olduysa onlar kafiyeye yetişmeden önce olmuş meğer. Ama Ayşe'nin bunlardan, hakkında konuşulanların hiçbirinden haberi yokmuş. Medine'ye vardktan sonra Ayşe hastalanmış. Hastalığı bir ay aralıksız devam etmiş. Ayşe hastalığında, bir şeylerin yolunda gitmediğini seziyor, fakat bunun ne olduğunu

bir türlü anlayamıyor, bulamıyormuş. Muhammed'in ona karşı tavrındaki değişiklik Ayşe'yi hem üzüyor hem işkillendiriyormuş. Çünkü Ayşe zaten psikolojik nedenlerden kaynaklanan hastalığı boyunca, kocasından daha önceki hastalıklarında görmeye alışık olduğu ilgi ve şefkati hiç görememiş. Muhammed bu bir ay süresince bir kez bile Ayşe'nin yanına gelip oturmamış. Yalnızca kapıdan selam veriyor, "Nasılsın?" yerine "Nasılınız?" diye soruyor ve gidiyormuş. Ayşe kocasının soğuk tavrına anlam veremiyormuş.

Bir gece Ayşe ile Selma yan yana, sessizce yürüyorlarmış. Selma kendi eteğine basarak düşmüş. Ayşe eğilmiş, Selma'ya yardıma yeltenmiş. Selma birden içlenmiş. O sıralar Arabistan'da söylenmesi âdet olan "Düşmanım helak olsun!" duası yerine "Mistah helak olsun!" diye beddua etmiş. Halbuki Mistah, Selma'nın öz be öz oğluymuş. Ayşe çok şaşırılmış. "Selma, sen ne kötü bir şey yaptın böyle," demiş; "Mistah hicret etmiş, Bedir'e katılmış bir sahabidir; ona nasıl beddua edersin?"

O zaman Selma, gözleri dolarak, "Sen ne temiz yürekli bir kadınsın!" diye inlemiş, "Ortalıkta dolaşan dedikoduları hiç mi duymadın?"

Ayşe "Ne dedikodusu?" diye sormuş.

Meğher Medine bir aydır Ayşe'nin sefer dönüşü genç ve yakışıklı Safvan'la zina ettiği için kafileden geri kaldığı söylentileriyle çalkalanıyormuş. Medine'de herkesin dilinde dolaşanları Ayşe'den başka duymayan kalmamış. Mistah da bu çirkin iftirada Ayşe'nin aleyhinde konuşanlar arasındaymış. Halbuki Mistah Ayşe'nin baba tarafından akrabası oluyormuş. Üstelik de, çok fakir olan Mistah'a yıllardır maddi bağışta bulunan Ayşe'nin babasından başkası değilmiş.

Hakkında söylenenleri duyan Ayşe beyninden vurulmuşa dönmüş. Vücudunu ani bir ateş sarmış, tir tir titremeye başlamış. Hastalığının üstüne yeni bir hastalık eklenmiş, eli ayağı tutmaz olmuş.

Ayşe evine döndüğünde Muhammed’e “Anne babamın evine gitmek üzere bana izin veriniz!” demiş. Babasının evinde de sabaha kadar gözüne uyku girmemiş, gözyaşı bir an olsun dinmemiş. Ayşe bu şekilde iki gece bir gün boyunca hiç durmadan ağlamış. Öyle çok ağlamış ki artık ağlamaktan ciğerlerinin parçalanacağını sanmış.

Ayşe yine böyle ağlarken Muhammed içeri girmiş. Sefer dönüşünden beri ilk kez gelip Ayşe’nin yanına oturmuş. “Ayşe!” demiş, “Halkın senin hakkında neler söylediğini biliyorsun. Bunlar yanlışsa Allah seni zaten yakında temize çıkaracaktır. Yok eğer doğruysa da böyle bir günaha yaklaşmışsan, tövbe et. Çünkü Allah, tövbe edenleri, affeder.”

31

Ayşe sesini çıkarmamış.

“Ayşe...” demiş Muhammed, gözlerinde yaşlarla; “Ayşe, ya böyle bir şey varsa?”

Yinelemiş: “Ayşe... Ya böyle bir şey varsa?”

Ayşe bu sözleri duyunca gözlerinin günlerdir akan yaşı birden kesilmiş. Kalbine bir güç gelmiş. Gözleri bir damla yaş bulamaz olmuş. Hemen babasına dönüp “Resulullah’ın sözlerine benim adıma cevap ver!” demiş.

Babası başını önüne eğmiş: “Bir şey bilmiyorum ki bir cevap verebileyim...”

Ayşe annesine dönmüş: “Resulullah’ın sözlerine benim adıma cevap ver!” demiş.

Annesi de başını önüne eğmiş: “Bir şey bilmiyorum ki bir cevap verebileyim...”

Ayşe o an herkesin sessizliği karşısında öyle dehşete düşmüş ki, seneler sonra “Allah’a yemin ederim ki,” demiş, “o günlerde Ebu Bekir ailesinin başına çöken felaket kimsenin başına gelmemiştir.”

Ayşe’nin gözyaşları tekrar boşalmaya başlamış ve Ayşe “Bana isnad edilen suçtan hiçbir zaman tövbe etmem!” diye haykırmış. “Siz halkın dedikodusunu işittiniz, nefsinizde büyütüp ona inandınız. Şimdi ben size ‘Suçsuzum’ desem, ki benim suçsuz olduğumu Allah biliyor, siz bana inanmazsınız. Kendimi suçlu göstersem, ki gerçeğin öyle olmadığını da Allah biliyor, o zaman bana inanırsınız. Bu vaziyette ben ne yapabilirim? Ben size söyleyecek şey bulamıyorum. Ben size ancak, Yusuf’un babasının söylediğini söylerim: ‘Sizin bu durum ve davranışınıza karşı ancak Allah’ın yardımını dilerim. Şikayetimi, üzüntümü sadece Allah’a açarım.’”

Herkes susmuş. Muhammed daha oturduğu yerden kalkmamışken vahiy inmeye başlamış. Muhammed –vahiy indiğinde hep olduğu gibi- terden sıırıslam olmuş. Ayşe’nin, ne zamandır öz kızlarıyla peygamberleri arasında kalan annesiyle babası da heyecanlanmış. Sakin olan tek kişi, Ayşe’ymiş.

Vahiy hali nihayet geçince Muhammed kalkıp oturmuş, ve gülererek “Ya Ayşe, müjdeler olsun!” demiş, “Allah senin suçsuzluğunu haber verdi.”

Ayşe gülümsememiştir. Muhammed kalkmış; Ayşe’nin elini tutmak istemiş. Fakat Ayşe elini Muhammed’in kendisine uzanan elinden çekmiş. Bunu gören annesiyle babası Ayşe’ye “Kızım, kalk,” demişler; “Resulullah’a teşekkür et.” Ama Ayşe “Hayır,” diye yanıt vermiş; “Ben ne size ne ona ne de ashabına teşekkür ederim. Benim hamdım sadece Allah’adır. O’ndan başka dostum yoktur.”

İsmim Zeyd. Hattab bin Mühelhel'in oğluyum. Bu dünyada en sevdiğim kişi kız kardeşimdi.

Doğduğunda ismini ben koydum. Rebeka validemizi çok sever ve sayarım, hakkında çok şey anlatılır bizim buralarda. En az Meryem validemiz kadar saygın bir ermiştir Rebeka validemiz de. Babası, kocası, oğulları, torunları kadar, hatta onlardan da ermiştir. Onlar gibi, peygamberdir.

"Rebeka olsun adı," dedim onu görür görmez. Bambaşkaydı çünkü, ilk bakışta anlamıştım bunu. İnanılamayacak kadar güzel bir çocuktü. Çok neşeliydi, hep gülerdi.

Rebeka'yı herkes çok seviyordu. Ama bir kız çocuğu babası olarak başı dik gezebilmek babam için giderek daha zor olmaya başladı. Dışarıdan üzgün geliyor, evde uzun uzun düşünüyordu babam.

Sonunda baskılara dayanamadı. Üç yaşına gelmişti Rebeka. Bir gün anneme Rebeka'ya en güzel elbisesini giydirmesini söyledi. Annem duyar duymaz anlamıştı neler olacağını. Ağlamaya başladı, ama ne gelirdi elden? Bir yandan ağlayarak, Rebeka'yı tekrar tekrar öperek, koklayarak beyaz elbisesini giydirdi ona. Rebeka'nın olacıklardan habersiz neşeyle el salladığını hatırlıyorum giderken. Babamın elini tutmuştu güvenle. Devasa büyüklükte bir adamdı babam. Rebeka'nın küçücük eli onun avu-

cunun içinde kayboluyordu. Minicik bedeni, babamın cüssesi yanında daha da minik görünüyordu giderken. Etrafa gülücükler saçarken “Benim babam kocaman bir adam. Onun yanında bana hiçbir şey olmaz,” diye mi düşünüyordu Rebeka acaba? Nasıl da masum bir hali vardı...

Babam Rebeka’yı alıp gittiğinde evdeki kadınlar yüzlerini başörtülerinin arkasına saklayarak ağladılar sessizce. O gün evde kimse hareket etmedi, hiçbir sözcük söylenmedi. Neden sessizce ağlıyorlardı? Ağladıklarının duyulması da ayıptı sanırım. Karşı çıkmalarının ayıp olması gibi.

Babam o akşam eve tek başına döndü. Babam dahil kimse-
nin ağzını bıçak açmadı gece boyu da. Rebeka’dan bir daha hiç bahsedilmedi. Üç yıldır evimizi kahkahalarıyla şenlendiren, hepimizin de neşesinin kaynağı olan Rebeka değilmiş gibi. Rebeka sanki hiç doğmamış, hiç yaşamamış gibi.

Yalnız yıllar sonra, evet, yıllar sonra bir kere bahsetti o günden babam. “Ben onu gömmek için... ben onu gömmek için çukur kazıyordum,” dedi. “O ise ben çukur kazarken ayaklarımdaki kumları temizliyordu küçük elleriyle! Bu ne zaman aklıma gelse gözyaşlarıma engel olamıyorum.”

Sonra ağlamaya başladı. Rebeka’nın o gün babamın ayaklarındaki kumları temizlemesi ağızdan ağıza yayıldı. Rebeka’nın adını kimse bilmesede ölmeden dakikalar önce bu yaptığını herkes öğrendi. İnsanlar yüzyıllar sonra bile birbirlerine “Duydunuz mu, o küçük kız babası onu diri diri gömerken babasının ayağındaki kumları temizliyormuş,” dediler. Babamın adını herkes öğrendi. Rebeka’nın ismiyle, nasıl bir çocuk olduğuyla ise kimse ilgilenmedi. Halbuki bana sorsanız, onun üç yılına şa-

hit olmuş biri olarak Rebeka'dan daha nice akıl almaz hikayeler anlatırdım size. Yaşasaydı hakikaten Rebeka validemiz gibi biri olacaktı Rebeka. Daha doğduğu gün anlamıştım ben bunu.

Başka diyarlardan insanlar bazen ilimize gelirler. Şaşırarak “Bunu nasıl yapıyorsunuz? Kız çocuklarını diri diri nasıl gömebiliyorsunuz?!” diye sorarlar. Onlara çocukların acıyı hissetmediğini söyleriz. Çocuklar yaygara koparan, gerekli gereksiz bağırıp çağıran canlılar oldukları için acı çekiyormuş gibi görünür dışarıya ama henüz acı çekebilecek mekanizmaları gelişmemiştir. “Bir çocuğu yetişkin gibi düşünmeyin,” deriz.

Büyüdüm. Evlendim. Edrâ isminde bir kızım oldu. Kızım büyüdükçe babamın yaşadıklarını daha iyi anlamaya başladım. Evet, insan baba olunca anlıyor bazı şeyleri. Babamı nasıl da acımasızca yargılamışım meğer tüm bu yıllar boyunca... Babam sadece yapması gerekeni yapmıştı. Yaptığı şey, ailemizin ve kız kardeşimin iyiliği içindi. İnsan baba olunca, canı ne kadar yanarsa yansın ailesinin iyiliğini düşünerek hareket etmesi gerekiyor. Babam bencil, sadece kendisini düşünen bir baba olsaydı kimin ne dediğini umursamayacak ve Rebeka bugün aramızda olacaktı.

İnsan içine çıkmak giderek daha zor bir hal almaya başladı. Her fırsatta laf dokundurup duruyorlardı. Bir şey söylemediklerinde de küçümseyici bakışlarından, tavırlarından öyle belliydi ki her şey! “Hayır, ben bunu yapmayacağım kızıma,” demiştim vaktiyle. İnsan büyük konuşmamalı. İnsan “Asla annem-babam gibi yapmayacağım!” dediği ne varsa gün gelince mutlaka yapıyor. Çocuk sahibi olmayanların rahat rahat konuştuğunu görüyorum hep. Çocukları olsun, görürüm ben onları. Anne-babalalarında eleştirdikleri ne varsa bir bir yapıyorlar mı yapmıyorlar mı bakalım o zaman... Kim ki anne-babasını eleştirirse o ziyanda-

dır. Kim ki anne-babasının eleştirir, o, büyük bir cehalet, büyük bir yanlgı yaşamaktadır.

Eşime Edrâ'ya beyaz elbisesini giydirmesini söyledim. Eşim korku dolu gözlerle baktı yüzüme. Ama itiraz etmedi. İtiraz etse ne olacaktı ki? Yapabileceği bir şey yoktu; biliyordu. Eşim akıllı bir kadındır. Tek kelime etmeden süsleyip giydirip getirdi Ed-râ'yı bana. Edrâ altı yaşındaydı. "Nereye gidiyoruz baba?" diye sordu heyecanla.

Yürüdükçe yürüdüm. Edrâ "Nereye gidiyoruz?" diye sorduk-ça "Az kaldı, birazdan kendin göreceksin. Sürpriz," diyordum. Çok mutluydu. İhtimalleri sayıp döküyordu masum bir neşeyle, bense cevap vermiyordum.

Büyük nehrin yanına geldik. "Nehre bak, içinde ne güzel balıklar yüzüyor. Görüyor musun?" diye sordum. "Göremiyorum baba," dedi. "Çünkü dikkatli bakmıyorsun!" diye azarladım onu.

Edrâ dikkatle nehre bakarken, hızla ittim onu arkasından. Zaten hazırlıksızdı. Üstelik, çelimsizdi. Altı yaşında bir çocuğın ne canı olacak ki? Nehirde çırpınmaya başladı. "Baba! Baba, kurtar beni! Baba! Babacığım!" diye bağıırıyordu. "Babacığım"ı birden çok kez söyledi. Çığlıklarını işitmek istemedim. Koşarca uzaklaştım oradan.

O çığlıklar hâlâ aklımdadır.

Beni eleştiriyorsunuz, değil mi? Bir babanın evladına bunu yapmasının ne kadar zor olduğunu asla anlayamıyorsunuz. Canımın nasıl yandığını asla tahmin edemiyorsunuz. Bir insanı anne-babasından çok kim sevebilir? Rebeka'yı, Edrâ'yı benden

çok mu sevdiniz, yaslarını benim gibi ömrünüzün her günü ciğeriniz parçalanırcasına tuttunuz da mı yargılıyorsunuz beni? Başınıza gelmeyen bir olay hakkında oturduğunuz yerden rahatça ahkam kesemezsiniz. Baba olarak tercihlerimi yargılamak kimsenin haddine değil. Hele anne-baba olmamış, yaşadığımı yaşamamış kimselerin benim babalık tercihlerimi yargılamaya hiç hakkı yok. Anne-baba olmak, çocuğunuzun var olduğundan itibaren her gün, hatta her an büyük bir sınav vermek demek zaten. Çocuğum için benden daha mı çok üzüleceksiniz ki davranışımı eleştirme, davranışım üzerinde atıp tutup ahkam kesme hakkını buluyorsunuz kendinizde?

Bir erkeğin hayatındaki en zor şey ne biliyor musunuz: Ailesinin iyiliği için, içi yana yana yapmak zorunda olmak bazı şeyleri. Bu görevin benim omuzlarımda olması beni mutlu mu ediyor sanıyorsunuz? Kolay mı sanıyorsunuz? Ailenin iyiliği için bazen kendini harcamak demek baba olmak. Kendi mutluluğunu feda etmek demek. Bir laf söylenecekse o, size düşmez. Hele çocuk sahibi olmamış birine hiç düşmez. Vicdan azabım bana yetiyor; bir de siz üstüme gelmeyin, “Bu hareket yanlışır,” demeyin.

Bakın... Bakın, şimdi görüyorum gözlerinizde! Evet, görüyorum, bakışlarınızdan yakaladım bunu! Küçümsüyorsunuz beni, “Yaptığınız doğru değildi,” diyorsunuz içinizden! Evet, görüyorum, görüyorum, inkar etmeyin, böyle geçiriyorsunuz içinizden! “Bu yaptığınız yanlışır,” diye düşünüyor, parmak sallıyorsunuz bana! Ses çıkarmasanız da parmak sallıyorsunuz, biliyorum! Yanlış mı doğru mu; benden iyi mi bileceksiniz sanki?! Size mi kaldı beni yargılamak? Benimle aynı şartlarda, aynı dönemde mi yaşadınız siz de eleştiriyorsunuz beni utanmadan? Ne biliyorsunuz siz benim ne yaşadığımı? Ne hakla sorguluyorsunuz davranışımı?

Anne yahut baba olursanız bir gün, o zaman anlarsınız beni ancak. Ne çektiğimi o zaman görürsünüz. Bir anne-babanın ne yaparsa yapsın çocuğunun iyiliğini için yaptığını, kimi zamanlar ne kadar çok zorlandığını idrak edersiniz, edersiniz, ancak, iş de işten geçmiş olur; siz bunu anladığınızda ben çoktan göçmüş olurum buralardan. Siz beni öldürürsünüz, siz beni üzüntüden öldürürsünüz; sonra, sonra aklınız başınıza gelir; çocuğunuz olunca anlarsınız ne kadar haklı olduğumu ancak...

İsmim Zeyna. Mısır'da doğdum. Çocukluğum çok mutlu geçti ama annem bazen bana sert davranırdı. Ağbim ocağa yaklaştığı için kızmış ve o öfkeyle benim üzerime kaynar su dökmüştü bir keresinde mesela. Buna benzer birçok şey yaşadım. Yine de onu anlıyorum, suçlamıyorum. Yedi çocuğu tek başına büyüten biri olarak yükü ne kadar ağırdı biliyorum. Annem hakkında kötü düşünmenizi, onu bu hareketiyle özdeşleştirip yargılamanızı istemem. Her zaman böyle kötü davranmıyordu bana. Bazen öfkesine hakim olamıyordu ama elinden gelenin en iyisini yapıyordu annem, çok iyi bir anneydi tüm hatalarına rağmen. Çok iyi bir insandı. Üstelik üzerime kaynar suyu döktükten sonra bana bakan kişi de annemdi. Hiç kimse yanıklarına annem kadar üzülmemiştir. Bu nedenle yanıklarımın dolayısı annemi suçlamanızı istemem. Bazen öfkeden gözü dönüyordu sadece, böyle zamanlarda ne yaptığını kendisi de bilmiyordu. Söylemiştim; yedi çocuğa tek başına bakıyordu. Bu hiç de kolay bir şey değil. Bu izler ondan yadigar kaldı bana. İzlerimi seviyorum. Bana annemi hatırlatıyorlar.

Annem yedi yaşındayken öldü. Bana anneannem baktı annemin ölümünden sonra. 13 yaşındaydım. Anneannem bir gün beni yanına çağırdı, evleneceğimi söyledi. Evliliğin ne demek olduğunu ya da kiminle evleneceğimi bilmiyordum. Bana beyaz bir elbise diktiler.

Düğün öncesi korkularım vardı. Bekaret törenlerini duymuştum. Bunu meslek edinmiş bir kadın, diğer kadınların içinde gelinin bekaretini bozuyor, kan geldiği takdirde kutlama yapıliyordu davul ve zurnayla. Gelin büyük bir yatakta yatıyor, kadınlar dans ederek eğleniyorlardı etrafında. Tören sırasında ne kadar kan gelirse o kadar makbul sayılıyordu. Çok kan getirmesiyle ünlü bekaret-bozucular revaçtaydı, herkes daha çok kan getiren bekaret-bozucuyu tutmak istiyor, daha çok kan getiren bekaret-bozucular bu işi daha yüksek fiyata yapıyordu. “Kan getirmek”. Ne kadar tuhaf bir ifade, değil mi? Ama böyle deniyordu bu işe işte. Bekaret-bozucunun daha çok kan getirmeye çalışırken bir gelinin rahmini yırttığını duymuştum. Gelin sonra ömür boyu azap çekmişti. Çocuğu da olmamıştı.

40 Tüm bu olumsuz hikâyelere rağmen herkes yine “daha çok kan getiren” bekaret-bozucunun peşindeydi. Kanın çokluğunun şanı öyle büyüleyiciydi ki gözlerinde, başka hiçbir şey tutamıyordu onun yerini. Gelinin sağlığı? Çocuk doğurması? Damadın mutluluğu? Şaka ediyor olmalısınız... “Şan” yanında bunların önemi yoktu. Törenlerin erkeklerin iyiliği ve mutluluğu için olduğu yalan. Önemli olan çocukların, kadınların, erkeklerin mutluluğu değil, dünyaya daha çok çocuk getirilmesi değil, o ya da bu değil, “şan”dır törenlerde. Sadece “şan”. “Şan” yanında değil kadın, erkek kim ki?

Başıma ne geleceğini bilmiyordum. Başka diyarlardan ve başka zamanlardan gelen bir arkadaşım, Tessa, daha farklı bir hikaye anlatmıştı bana. 2021 yılında evlendiğinde, düğün sonrası köy kadınları bir araya gelip onu ayrı bir odaya almışlar. Gelinliğini çıkarıp üzerine bembeyaz bir elbise giydirmişler. Sonra da onu büyük, beyaz bir çarşafı tutup kaldırarak bembeyaz bir yatağa götürüp atmışlar. Bunları yaparken şarkı söylüyor ve gülüyorlar-

mış bir yandan. Evlendiği genç, yatakta onu beklüyormuş tek başına. Çiftin üzerine büyük, beyaz bir örtü örtmüş kadınlar. Tessa hem çok korkuyor hem çok utanıyormuş. Sanırım evlendiği genç de öyle. “Titriyorduk,” dedi. Bir sürü kadının varlığını etraflarında hissediyorlarmış. “Dur, dur, örtüyü kaldırma; daha geçmedi! Geçmedi!” dediğini duymuş kadınlardan birinin. Sonra kadınlar el şaklatacak şarkı söylemeye, onlara tempo tutmaya başlamışlar. “Sanki her biri örtünün altındaydı... Varlıkları, sesleri o kadar yakındı bize.” diyor Tessa. Amaçladıkları şeyin sona erdiğini anlayınca örtüyü kaldırmışlar ve kana bulanmış çarşafı köy meydanına asmışlar. Saat gece yarısıymış, ama çarşafı gözlemekle görevli kişi çarşafın meydana asılmasından sonra üç el ateş etmiş gökyüzüne. Ateş sesini duyan köy halkı rahatlayarak uykuya dalmış. Havaya atılan üç el ateş, aynı silahla gelinin vurulmayacağı anlamına geliyormuş. Yani iyi habermiş bu. Herkes için iyi haber. Ertesi gün de çarşafın önünde davul ve zurnayla dans etmişler hep birlikte.

“Töreni,” demişti Tessa; “bu anlattığım olay için düzenliyorlar. Töreni o ya da bu şekilde kurmaları seni yanıltmasın. Hilton’da da yapılırsa çalılıklar arasında bir bekaret-bozucuyla da, tören bunun töreni.”

“Hilton da ne demek?” diye sordum şaşkınlıkla. “Hangi olay?”

“Biz aslında şanslıydık, çünkü üzerimizde örtü vardı,” dedi arkadaşım. “Bazı yerlerde örtü de kullanılmıyor. Gelini iki yandan kadınlar tutuyor, biliyor musun?”

Neden bahsettiğini bilmiyordum. Örtünün altında ne olduğunu da. Tek bildiğim bana da bu genç kızlar gibi beyaz bir elbise dikildiği idi. Beyaz elbise dikildiğine göre, işler yakında sarpa saracak diye geçiriyordum aklımdan. Ama gerisini sormaya cesaret edemiyordum.

“Beyaz elbise,” dedi Tessa, “beyazlığın kutlanması değil. *Son beyazlığın* kutlanması. Beyazlığa *vedanın* kutlanması. Veda töreni bu törenler.”

“Hangi beyazlık?” diye sordum.

“Gelinin elindeki çiçekler bile beyaz olmalı! Duydun mu, gelinin elindeki çiçekler bile! O yosma hangi cüretle beyaz gelinlik giyiyor bir de utanmadan?” diyerek öfkeyle bağırması gelmişti aklıma teyzemin, öz kızı için. Arkasından hüngür hüngür ağlamıştı. “Gelinin elindeki çiçekler sarı ya da pembe olsa ne olur ki?” diye düşünmüş, evde herkes ağladığı için sorumu açıktan dile getirememiştim. Kırmızı çiçekleri çok severim. Papatyaları da. Acaba papatyaların sarıyla karışık olması beyaz elbise giyerken elde tutulmalarına mani miydi? Teyzem kendisini ağlayarak yere attı bu sırada. Bu soruyu da sormadım. Zambak... Zambaklar mı iyi gidiyordu acaba gelinlikle? Teyzem kafasını duvarlara vurmaya başladı, her yer kan oldu. Ben sanırım frezya tutmak isterdim elimde gelinlik giyerken. Göğsünü yumruklayarak “Beni öldürdü bu kız, öldürdü!” diye bağırıyordu teyzem; “Oğullarım öldüğünde bu acıyı hissetmedim ben! Keşke ölseydim de görmeseydim bu günleri! Keşke!” Teyzemi tutmaya çalışan dayımın kaşı yarıldı bu arada. Etraf iyice kan gölüne döndü. Anneannem, teyzelerim, dayılarım kavgadan çıkmış gibi mosmor olmuşlardı; kiminin başı kiminin kolu yarılmıştı. Evi bir eşkiya çetesi basmış da herkesi sırayla dövmüşler gibiydi. Ama suçlunun kuzenim olduğuna inanılıyordu. Kuzenim gelip herkesi sırayla dayaktan geçirmişti sanki. “Ah Seti... Ah, Seti! Gel de gör şu ailene ne yaptığını! Anneanneciğinin burnu kanıyor, amcan da az önce kolunu kırdı. Hiç yakışıyor mu sana aileni bu hale getirmek!” gibi sözlerle ağlaşıyorlardı.

Tören günü bana beyaz elbiseyi giydirdiler. Anneannemin evinden davul ve zurnayla alındım. Ormanlık bir alana götürüldüm. Herkes oradaydı. Yiyip içiyor, dans ediyor, eğleniyorlardı. Ben düğün yerine girince alkışlar koptu. “Bana bu kadar iyi davrandıklarına göre kesin kötü bir şey gelecek başıma,” diye geçirdim aklımdan. Büyük bir bardak limonata verdiler, içtim. Kraliçe muamelesi görüyordum. Önümde dans edip duruyorlardı. Ben nereye adım atsam törenin merkezi orası oluyordu birden. Evet, belli ki kurban edilmeye getirilmiştim buraya. Bunca iyi muamele yok yere olamazdı. Sonra yine törenle alındım ve alkışlar, tekbirler ve davul zurna eşliğinde küçük bir kulübeye götürüldüm. Bazı adamlar kapıda bekliyorlardı. İçeride bazı kadınlar, teyzem ve evlendiğim kişi olduğunu anladığım bir genç vardı. 15 yaşında var yoktu. Bıyıkları daha terlememişti.

Teyzem “Şimdi sakın ol, iç çamaşırını çıkar ve yere uzan. Korkacak bir şey yok,” dedi yumuşak bir sesle.

43

Diğer kadınlar da gülümseyerek bana bakıyorlardı. Bakışlarında beni hem teskin etmeye hem de bana bir çeşit güven vermeye çalışan bir şey vardı. Yere beyaz bir çarşaf serilmişti. Kaskatı kesilmiştim; kıpırdayamadım. Bu kadınları, bu genci daha önce hiç görmemişim hayatımda. Dışarıdan zılgıtlar duyuluyordu. Kapının önünde bir cümbüş toplanmıştı sanki.

Teyzem sözlerini biraz daha sertçe yineledi. Taviz vermeyen, kararlı bir ifadeyle bakıyordu bana. Diğer kadınların bakışları da sertleşiyordu giderek. İçlerinden biri “Bize zorluk çıkarma,” dedi; “Dediklerimizi yaparsan hepimiz için daha kolay olur.”

Dışarıdan bir zılgıt zinciri daha yükseldi. Ne yapacağımı bilemedim; gayr-i ihtiyari kaçmaya yeltendim birden. Dört yandan

tuttular beni. Çam yarması gibi bir kadın sıkıca omuzlarımdan bastırdı, kimileri kollarımdan kimileri bacaklarımdan tutarken eteğimi kaldırdı biri. Adeta istemsizce çırpınıyordum. Evlendiğim kişi olduğunu anladığım gencin orta parmağına beyaz bir bandaj sarılmış olduğunu o zaman fark ettim. Beni zorla tuttular ve ona bakarak “Hadi,” diye işaret ettiler. Ne kadar çırpınsam da faydasızdı. Bu sırada kapıdaki adamlardan biri “Neden bu kadar uzun sürdü ha, neden?!” diye bağırdı. “Bir sorun var, değil mi? Hemen geliyoruz oraya!”

“Kız dikbaşı, bekleyin bir dakika daha!” dedi kadınlardan biri.

“Bağırmayın, kızı böyle korkutunca kan olmayacak sonra!” dedi teyzem.

44 Evlendiğim kişi olduğunu anladığım genç, bandaj sarılı parmağını içime soktu yavaşça. Bandajı dışarı çıkardığında bandaj kıpkırmızı olmuştu. Genç dışarı çıktı. Kapı aralığından görüyordum her şeyi. Kırmızı bandajı uzattığı adam “Şükürler olsun! Şükürler olsun! Kızımız onurlu çıktı! Kızımız onurlu çıktı!” dedi ve gencin parmağındaki bandajın bir kısmını keserek başının etrafına bağladı. Üç el ateş etti havaya. “Şükürler olsun! Şükürler olsun’ Kızımız onurlu çıktı!”

Sonra gencin parmağındaki bandajı keserek herkese dağıtmaya başladılar. Başlarının etrafına kanlı bandajı bağlıyor ve “Yaşasın! Yaşasın!” diyerek dans ediyorlardı hep birlikte. Bandajı zavallı bir kuzunun başına da bağladılar. Sonra tek bir getirerek boğazladılar kuzuyu. Her yer kana bulandı. Zılgıtlar iyiden iyiye artmıştı. Delice bir coşkuyla dans ediyorlardı.

“Kırmızı bandajla uğraşacağımıza iki gencin parmağına yüzük takıp kırmızı kurdeleyle kessek nasıl olur?” dedi kadınlardan biri.

“Valla, çok daha az yorucu olur.”

“Kızın temiz olup olmadığını nasıl anlayacağız o zaman?”

“Önceden heyet halinde gidip kontrol ederiz. Temizse kırmızı kuşak bağlarız beline.”

“Kızın babası bağlasın, kocası da çıkarsın bence.”

“Hediye paketi gibi.”

“Çok iyi fikir.”

“Bu işi kabul ettirirsek var ya, hepimiz rahat ederiz. Belim koptu yine.”

“Orası öyle ama... Çok tuhaf olmaz mı sizce de? Kırmızı kurdele falan, ne bileyim... Gülmezler mi bize?”

“Şu orta parmak işi var ya... Oradan da bir şey çıkarırız diye düşünüyorum ben.”

“Yaşasın! Yaşasın! Kızımız onurlu çıktı!” diyerek başlarında kırmızı bandajla dans edenleri izliyordum yattığım yerden.

“Bir hikaye daha biliyorum,” dedi Tessa. “Dört direğin üzerine kumaş seriyor ve o kumaşın altında kıyıyorlar nikahı. Sonra şarap getiriliyor damada; yere atıp kırıyor şarap kadehini damat. ‘Bu kadehi kırdığın gibi bozacaksın bu kızın bekaretini!’ demek bu. ‘Böyle bitireceksin işte bu kızın işini aslanım!’ Damada cesaret vermek için yani kadeh kırma geleneği. Zaten sonra damadı omuzlarına alıp dans ediyorlar. Bu da damada cesaret vermek için. Arkasından, direklerin üzerindeki kumaşı yere indirerek

küçük bir çadır yapıyor ve içeri küçük bir döşek seriyorlar. Gelin döşeğin üzerine oturtuluyor, damat da sırtı yumruklanarak çadırın kapısından içeri itiliyor. Sonra hep birlikte dans edip şarkı söylemeye devam ediyor düğün cemaati. Gelin ve damat birazdan çadırın içinden çıkıp onlara katılırsa, ‘Tamam,’ diyorlar, ‘Oldu bu iş.’ Gelin ve damattan ses çıkmazsa bir aile büyüğünün gitmesi gerekiyor yanlarına. Sorunu çözmek için. Biliyor musun Zeyna, aslında baş başa kaldıklarında bile baş başa değil gelinle damat. Törende kaç kişi varsa hepsi o odanın içinde. Hepsi. Dün yaptığın nane çayından var mı hâlâ? Çok güzel olmuştu.”

İsmim Setenay. Kafkasya'da doğdum. İnce, uzun, sarışın, mavi gözlüyüm. Nereye gitsem güzelliğim konuşulur. "Çok canlar yakacak bu kız büyüyünce!" derler. Benimle evlenmek için sıraya gireceklerini eklerler arkasından. Dediklerine göre çok şanslıymışım. Çok iyi, çok zengin, çok yakışıklı bir adamla evlenebilirmişim. Ailem üzerime titrer. Güzelliğimle gurur duyarlar hep.

Kızlara evden çok uzaklaşmamaları söylenir büyüdüğüm yerde. Benim gibi güzel kızlar çoktur Kafkasya'da. Siyah maskeli, atlı adamlar gelip güzel kızları atlarına alıp kaçarlar buralarda. O kızlardan bir daha hiç haber almayız.

Sekiz yaşındaydım. Arkadaşlarımla oyun oynuyordum. Aslında uzaklaşmamıştık evlerden. Bahçemizin hemen yanındaydık. Ağaçların arkasından siyah maskeli, atlı bir adam çıkageldi birden. Ne olduğunu anlamadan beni belimden kavrayıp atına atıverdi. Arkadaşlarım çığlık attı ama korkudan hiçbir şey yapamadılar. Atın arkasından onları son gördüğümde acı ve korkuyla kaskatı halde bakıyorlardı bana. Arkadaşlarımı, ülkemi ve ailemi bir daha göremedim. Ben çocukken kaybolan kızlar gibi, ben de onlardan bir daha hiç haber alamadım, gidişimden sonra ne yaptılar hiç bilemedim.

Siyah maskeli adam ölümden daha korkutucuydu. Hiç bilmediğim kadar uzaklara götürdü beni. Kaçamayacağımı biliyordum. Direnmedim. Saatlerce dörtnala at sürdükten sonra durduk, atını bağlayıp indirdi beni. Heybesinden çıkardığı bir parça ekmek verdi bana. Yedim. Hiç konuşmadık. Yemek yerken çikardı maskesini. Büyük bir yara izi vardı yüzünde. Çirkindi.

Birkaç günlük yolculuktan sonra şehre vardık. Büyük bir gemiye bindirdiler beni. Gemide benim gibi bir sürü kız çocuğu vardı. Farklı yerlerden toplanıp getirilmişti hepsi. Siyah maskeli atlılar tarafından... Havasız, penceresiz, karanlık bir alanda günlerce seyahat ettik bu kızlarla. Çok kalabalıktık, adım atacak yer yoktu. Bu alandan dışarı çıkmamıza da izin yoktu. Gemi hep sallanıyordu, içimiz dışımıza çıktı bulantıdan.

Bir kadın geldi bir gün. Doktorların bizi birer birer muayene edeceğini söyledi. "Utanacak bir şey yok," dedi. Sıram gelince o küçük odaya aldılar beni. Soydular. Her yerime baktılar. Dişlerime, ağzımın içine baktılar. Kollarımı kaldırmamı istediler, sırtıma, boynuma, kollarımın altına baktılar. En çok da en çok utanmışım yerlerime baktılar. Dikkatle, uzun uzun. Çok canım yandı. Onlarsa başlarını salladılar. "Hmm," "Evet," "Güzel," dediler.

Ne kadar sürdüğünü bilmediğim bir yolculuktan sonra İstanbul'a vardık. Beğenmişlerdi beni. Saraya sattılar. Benim gibi bir sürü kız vardı yine sarayda. Hepsi farklı yerlerden getirilmişti. Benim gibi Kafkasya'dan, Avrupa'dan... Sarayda yine muayene ettiler beni. Yıkadılar, güzel giysiler verdiler. Paçavraya dönmüş kıyafetlerimi attılar. Eski hayatımla bağ kurabildiğim tek eşyama da kaybetmiş oldum böylece. Annemin diktiği elbisemi yakmalarına üzüldüm en çok. Sanki annemin kokusu, annemin elleri de yandı, eriyip gitti o gün ateşler içinde.

Ben ve benim gibi kızlar, yıllar süren, çok katı bir eğitime tabi tutulduk sarayda. Ud çalmasını, adab-ı muaşeret kurallarını, bir erkeği nasıl memnun etmemiz gerektiğini öğrendik. Cezalar sertti. Muayeneler sıkı.

Sarayda bir sürü kadın doktoru vardı. Türlü işlemler yaparlardı bize ve yetişkin kadınlara. Bunlardan biri de kısırlaştırmaydı. On yaşına gelmeden kısırlaştırıldım bu doktorlar tarafından. Evet. Çocuğum olmadı.

Sarayda bizim gibi gemilere doldurularak getirilen oğlan çocukları da vardı. Çoğu Afrika'dandı. Korkunç işlemlerle hadım ediyorlardı onları. Mesela burma... Çoğu ölüyordu. "Hayatta kalanlar sağlam olanlar. Dayanıklı olanla olmayanı ayırt etmeye yarıyor bu işlem," deniyordu. Gördüğümüz erkeklerin tamamı, bu işlemden sonra hayatta kalabilen azınlıktı. Onlar da bizim gibi tutsaktı. Onlar da bizim gibi köleydi.

49

Gemide tanıştığım kimi arkadaşlarım, yaşlı adamlara cariye olarak satılmışlardı. Ara ara aklıma gelirler; nerede olduklarını, neler yaptıklarını merak ederim.

12 yaşında adet görmeye başladım. Saraydakilerin yakından takip ettiği bir durumdu bu. Artık kadın olduğumu söylediler. "Hazır" olduğumu.

Padişahın odasına iki kere götürüldüm ömrüm boyunca. Öncesinde ağda yaptılar bana. Hamamda yıkadılar. Kokular sürdüler. Bir erkeğe nasıl hizmet sunmam gerektiği yıllar boyu anlatılmıştı zaten. O iki gece için yetiştirilmiştim. O iki gece için ailemden kopartılmışım. Aramızda sarayda uzun bir ömür yaşayıp da padişahı bir kere görmeden ölenler vardı.

Saray duvarlarının dışına hiç çıkamadım ömür boyu. O duvarlar arasında çürüdüm. O duvarlar arasında yaşlandım ve öldüm. Saraya girdiğimizde yeni isimler vermişlerdi bize, eski isimlerimizi anmamız yasaktı. İsmimi ağzıma alamasam da hiç unutmadım.

Saray kadınlarının arasında dostluk yoktu. Herkes acımasız bir geçmişten gelmişti ve acımasız bir şimdiyi sürüyordu. Tabi tutulduğumuz eğitim de acımasızdı. Rekabet ve entrika her an iliklerimizde yaşadık sarayda; bunlar olmadan var olabilmek imkansızdı. Hiç kimseye güvenemeyeceğimizi bilerek attık her adımımızı, sonunu hesaplamadan hiçbir söz söyleyemiyor olmak alışkanlığımız oldu.

Hikayemi hiç kimseye anlatamadım. Hikayemi beni zorla köyümden koparıp buraya getiren siyah maskeli adamlar, saray erkanıyla iyi ilişki içinde olanlar anlattı hep başkalarına. Ben bu duvarlar arasında çürüyüp öldükten yüzyıllar sonra şöyle yazılıyordu kitaplarda: Ailem siyah maskeli adam tarafından kaçırıldığında ağlamış, ama bir yandan da benim için seviniyorlarmış. Köyde kaldığım müddetçe sahip olabileceğimden çok daha iyi imkanlara kavuşacağımı biliyorlarmış çünkü. İşte bu yüzden, aileler kızları kaçırıldığında onu bir daha göremeyecekleri için üzülür, kızlarının yaşayacağı yeni ve güzel hayat içinse onun adına mutlu olurlarmış. “İyi oldu aslında bu kızımız için,” derlermiş birbirlerine. İyi bir aileye gelin gitmek gibi bir şeymiş yani bu benim için... E kız çocuğu zaten nihayetinde gelin gidecek, biraz daha öncesinde ve bu şekilde oluyormuş sadece bu ayrılma... Hem köyümde ailemle kalsam hayal edebilir miymişim saraydaki imkanları değil yaşamak, görmeyi bile! Bana verilmiş bir şansmış bu... Talih yüzüme gülmüş.

Ailem gerçekten de böyle düşündü, hissetti mi bilmiyorum ama o meşum olaydan sonra ömrümün her günü, her saati kym ve ailemi özledim, orada bir yerde sesimi duyan varsa bunun böyle bilinmesini isterim. Ben de bu dünyadan geçtim. O meşum günden sonra sesim elimden alındı, yaşadığımı kimse bilmedi. Hikayemi benim tarafımdan anlatmayı deneyenler yalancılıkla suçlandı, aforoz edildiler toplumdan. Ama... ben de bu dünyadan geçtim. İsmim Setenay. Kafkasya'da doğdum. mrmn her günü, her saati kym ve ailemi özledim; sesimi duyacak, bana inanacak biri varsa eğer aranızda, bunun böyle bilinmesini isterim.

Sizinle aynı zaman diliminde yaşıyorum ve size anlatacağım hikaye, kimseye anlatamadığım bir hikaye. İşte bu yüzden ben *isini vermek istemeyen anlatıcım*. Fakat ismimin olmaması sizi yanıltmasın; anlatacaklarım kelimesi kelimesine yaşanmıştır. Benzerlerinin çok yerde yaşandığına, hatta şu an siz bu satırları okurken de yaşanıyor olduğuna kâniyim. Diğer yandan, *anlatamayacağımız* şeyler oldukları için yaşanıyor bunlar. Bu yüzden anlatılmalılar.

Tek kelimeyle özetlemem gerekirse, bu bir bekaretin hikayesi. Birçok kadın gibi benim bekaretim de hakkında türlü söz söylenmiş, çok tartışılmış, meclislere konu, envai çeşit anlaşmazlıklara neden olmuş bir mesele. Bekaretimin kendi hikayesi anlatılmadan bu dünyadan göçüp gitmesine gönlüm razı gelmedi. Onu bir de benden dinleyin istedim. Bekaretimin çok tartışılmış hikayesi hakkındaki sessizliğimi ilk kez bozuyorum. Umarım yıllardır bu konuyu didikleyip durmuş, onu kendilerine dert edinmiş olanlar rahat ederler bu açıklamalarımın sonra. Evet evet, size söylüyorum. Size. Yanılmadınız.

Sünnet törenlerini, nikahları ve düğünleri hep çok rahatsız edici buldum. Bu tür törenlere değil katılmak, onların varlığından haberdar olmak dahi hep katlanılmaz geldi bana. 20 yaşında her nasıl olduysa sözlenmiş buldum kendimi. (Bu da size bir başka gün anlatacağım hikayem olsun.) Evlenme töreni isteme-

diğimi söyledim ailelerimize. Bunun bedelini nişan töreniyle ödeyebileceğimi söyledim. Kabul ettiler. Tabii ki nişan töreninden de nefret ettim. Her saniyesinden hem de. Ama nikah veya düğün törenine göre çok daha katlanılabilir bir bedeldi bu.

Nişanlım ve ailesi Hollanda'da yaşıyordu. Nişanlımı çok seyreker görüyordum. Bir keresinde bir haftalığına Türkiye'ye geldi. "Hazır ikimiz de buradayken resmi nikah yapalım. Hem Hollanda için işlemleri başlatırız," dedik, ailelerimiz kabul etti. Evlenmek üzere valiliğe gideceğimiz gün kapıdan çıkmadan önce evdekilere seslendiğimi hatırlıyorum. "Gelin çıkıyor evden, geçirmeyecek misiniz?" demiştim şakayla. Kendileri için önemli bir yere gitmek üzere hazırlanıyorlardı. "Güle güle gidin," diye seslendiler sadece.

İki akrabam bize şahitlik etti, bir akrabam da nikah sırasında videomuzu çekti. Çıkışta bu üç akrabamla yemek yedik. Yemek yerken "Yüzüklerimizi sağ elimizden çıkarıp sola takalım," dedik. Bunu yapmamıza bir şey demeseler de rahatsız oldular. "Yüzüklerini sol ellerine takmamaları gerekiyordu. Hâlâ nişanlılar. Nikahlı değiller." demişler aileme.

Eve dönünce annem "Dini nikah da ister misiniz?" diye sordu. Kabul ettim sevinçle. İlahiyatçı bir aile dostumuz bizdeydi o gün. Dinî nikahı da kıydık.

Bunlar olurken 22 yaşındaydım. Annemle babam evlenme törenlerinden neden nefret ettiğimi bilirdi. Bana bu yüzden anlayış gösterdiklerini zannetmiştim. Ama o gün hem resmi hem dini nikah kıydığımız halde hiçbir şey olmamış gibi davranmaya devam ettiklerinde bir sorun olduğunu anladım. Evet, baş başa bir yere gitmemiz beklenmiyordu. 2 gün boyunca surat astım. Annemle babam sorunun ne olduğunu anlamadılar. "Neden durup dururken mutsuzluğa kapılıyorsun hep?" diye kızıp durdular. Babam

“Sorun ne?” diye sormak yerine “Bu kız problemlidir. Bu kız kimse çekmez,” dedi. “Bu adam melek ki buna katlanıyor,” dedi.

2 gün sonra dayanamayarak anneme “Balayına gitmek istiyorum,” dedim. Annem şok oldu. “Senin böyle bir insan olduğunu hiç düşünmemiştim,” dedi. Sonra, normalde bu sözcükleri asla kullanmayan bir insan olduğu halde, “Azgın karı,” da dedi.

Böyle bir talebim olmasını yadırgamakla kalmadılar. Çok öfkelenildiler. Onları kandırmış olduğumuzu iddia ettiler. Nika-hı işlemler için, kağıt üzerinde kıydığımızı düşünmüşler. “Ama nikah dediğimiz şey de zaten kağıt üzerinde olan bir şeydir?” dedim onlara. Evlilik iki kişinin evlenmesinin topluluğa duyurulmasıymış, aleniyet olmadığı zaman nikah nikah sayılmazmış, bizimki gizli bir evlilik olduğu için geçerli değilmiş. Dini ve resmi nikahımızı kimseden gizlemediğimizi, bunların ikisini de herkesin zaten bildiğini her söylediğimde daha da öfkeleniyorlardı, onları kandırdığımız iddiasını yineleyerek. Olayı böyle gördüğümüzü bilselermiş asla izin vermezlermiş evlenmemize. Valiliğe onlarsız gitmemize izin vermezlermiş, nikahlandığımız adamın ailesi olmadan gitmemize de izin vermezlermiş.

Valiliğe anne babalarımızla birlikte gitsek, o zaman da kim bilir *başka neler neler* olmadan gitmemize izin vermeyeceklerdi. Bu durumun içeriğinin onlar için de net olduğunu hiç sanmıyorum. Nitekim sonradan yaşadıklarım da bana bunu gösterdi.

Nikahlandığım adamla baş başa bir yere gitmemize izin vermemelerinin arkasındaki neden, tam da evlenme törenlerinden nefret etme nedenimin kendisiydi: Evlenme törenlerinin, iki kişiyi o odaya uğurlama töreni olduğunu düşünüyordum çocukluğumdan beri. Aile, iki kişi arasındaki özel münasebetin bir parçası olmak istiyordu; neyin ne zaman olacağı kendi

izinleri dahilinde olmadığında sinirleniyorlardı bu nedenle. Nikahlandığım kişinin ailesinin kendilerini dışlanmış hissedeceklerini söylüyorlardı. Ama bu zaten benim mahremimdi; kendi anne-babamı yahut bir başkasını karıştırmak istemiyordum bu mahrem olayın detaylarına. Bu tepkileri, inandığım şeyin ispatıydı. Kapana kısıtılmış hissediyordum kendimi.

Ailemin yaklaşımı beni daha da öfkелendirdi. Ben tepki vermeyi sürdürünce annem ertesi akşam “Tamam, arabamı alın ve gidin nereye istiyorsanız,” dedi. Annemin arabasıyla yola çıktık. Yolun yarısına gelmemişken annem aradı. “Eve dönmeniz gerekiyor. Baban öğrenince çok kızdı,” dedi. Eve kırgın ve küskün döndüm. Annem, eğer geri dönmemiş olsaydık, babamın beni ömür boyu evlatlıktan sileceğini söyledi. Haklı ve mağdur olduklarından çok emindi ikisi de. Özel hayatım üzerinde bu kadar söz sahibi olunması beni çileden çıkarıyordu. Bu, “Senin sınırların yok. Özelin yok,” demekti.

55

Anneme bu yaptığını ömür boyu affetmeyeceğimi söyledim. Cinsellikle ilişkimi kalıcı şekilde zedelediğini. Ben böyle tepki vermeyi sürdürünce dayanamadı. Ertesi akşam, yeniden “Tamam,” dedi; “Arabamı alın ve nereye istiyorsanız gidin.” Nikahlandığım adam bir sonraki gün zaten Hollanda’ya dönecekti. Tek geceyi baş başa geçirmek üzere yola çıktık.

Gidiş yolunda çok mutluydum. Şarkılar söylüyordum. Otele vardıktan sonra yaşananları ise hiç unutmıyacağım.

Bende bir sorun vardı. Ne olduğunu bilmiyordum. Hem benim çığlıklarım hem de onun bağırırları iki saat kadar sürdü. Otelde bu çığlık ve bağırırların her kattan duyulmamış olmasına imkan yok. Bundan dolayı da kendimi suçladığımı hatırlıyorum. O da buna “Rezalet!” demişti.

Ben bir şey söylemiyordum aslında, sadece ağlıyor ve çılgık atıyordum. O ise öfkeden deliye dönmüş şekilde “Kakma! Kakma! Kakma diyorum sana!” diye bağıyor ve onu iten kollarımı tutuyordu. Canımın aşırı derecede yandığını biliyordu. Bunu hiç önemsemiyor ve beni suçlamaya, bağırmaaya devam ediyordu. Onu ittiğimin farkında değildim ama o böyle bağırınca, itiyor olduğumu fark ediyor ve onun da öfkesi nedeniyle suçluluk duyuyordum. Fakat bu elimde değildi çünkü fiziksel engelim ve acım başka türlü davranabilmeme imkan tanımıyordu. Fiziksel olarak normal olmayan bir şey vardı ortada, apaçıktı. O ise her şey normalmiş gibi davranıyordu. Daha önce ondan hiç duymadığım bir sözcüktü “kakmak” ama ne söylediğinin ya da ne yaptığının farkında değildi. Sık sık da “Ereksiyonum gidiyor, anladın mı! Ereksiyonum gidiyor senin yüzünden; dur diyorum sana!” diye bağıyordu çok büyük bir öfkeyle.

İki saat sonunda her yer bir anda kan oldu ve kahkahalar atmaya başladı. “Gazan mübarek olsun! Gazan mübarek olsun!” dedi arka arkaya iki kez. Ben ağlamaya devam ediyordum. Sadece fiziksel acıdan dolayı ağlamıyordum. Karşımdaki insanın böyle bir canavara dönüşmesi şoka uğratmıştı beni. Annemin arabasına binip kaçmayı düşündüm ama araba kullanmasını bilmiyordum. Otobüs bulmanın da pek kolay olmadığı bir yerdedim Üstelik gece yarısıydı.

Her yerin bir anda kan olmasından sonra tuhaf bir şey yapıyordu. Orgazm olduktan sonra kadınların burnunun yumuşadığını okumuş bir yerde. Acıyla, korkuyla, dehşetle ağlıyordum ve o, parmağıyla burnuma dokundu. “Aaa, çok sert!” dedi sonra da şaşkınlıkla. Ben ağlıyordum, o gülüyordu bu sırada.

Gece boyu ve ertesi gün dönüş yolunda hiçbir şey söylemeden ağlamayı sürdürdüm. Gece boyu ve gidiş yolunda beni suçlayarak bağırmayı sürdürdü o da. Burnumu kontrol ettikten sonra ayağa kalkmış ve “Allah kahretsin! Mastürbasyon da yapamam şimdi! Evli olduğum için günah olur!” diye bağırıyordu. (Ondan çok daha dindar olan bendim halbuki. Dindarlığımı bana karşı silah kullanmak için birkaç kez tekrarlamıştı bu cümleyi. Çok suçlayıcı bir tonda söylemişti.) “Evleniyoruz ama ortada hiçbir şey yok ki! Evli olmasam mastürbasyon yapar, rahatlardım. Allah kahretsin!”

Dönüş yolunda söylediklerini hatırlıyorum. Yol kenarında beton fabrikaları vardı. “Beton gibisin! Aynı bu betonlar gibisin! Bu betonların hiçbirinden farkın yok!” demişti birkaç kez. “İnsan dışarıdan bakar ve der ki: Ne kadar da güzel bir beden. Ama ne işe yarar güzelliği! Dışarıdan güzel ama hiçbir şey yapamazsın; çünkü beton! Beton! Bir betona ne yapabilir bir erkek? Beş para etmez bedeninin. Anladın mı, güzelliği beş para etmez bedeninin. Hiçbir işe yaramayan bir beden. Dışarıdan bakan da kadın der.”

Ona eskiden bazı kabilelerde genç kızların bekaretini bozmaları için onları yolculara teslim ettiklerini, üstelik yolcuların bu işi hiç istemeyerek yaptıklarını anlatmıştım daha önce. Buna atıfta bulunarak “Hiç kimse sana tecavüz etmez!” dedi; “Dışarıdan güzel derler. Bir iki uğraşınca ‘Bu ne ya?’ deyip bırakırlar. Çok yazık ki bu iş bana kaldı.”

“Rahat dursaydın... Rahat dursaydın var ya... İki dakikada deşerdim seni! İki dakikada!”

Bunun gibi birçok şey söyledi. Çok şiddetli bir öfkeyle söylüyordu her birini. Hele bazı cümleleri var ki onları kimseye söylemedim, söyleyemem; öldüğümde benimle birlikte gidecek her biri.

Döndüğümde beni şaşırtan bir şey daha öğrendim: Annem babama bu adamın teyzesine gittiğimizi söylemiş. Hatta babam “Ya nikahları var diye aynı odada yatmalarına izin verirlerse?” diye sormuş. Annemin bu konuda böyle bir yalan söylemesi beni çok rahatsız etti. “Baban bilmiyor,” dedi kaşlarını çatarak. Bana öfkeliydi.

Anneme olanları anlatmadım. Yaşadığım şoku atlatamamıştım, her an her saniye düşünüyordum olanları. O adamla bu konuyu her konuşmaya çalıştığımda beni suçluyordu; sözlerinin ve davranışlarının o ortam için normal olduğunu, yapması gereken şeye ben izin vermediğim için onu böyle davranmak zorunda bıraktığımı söylüyordu. Canımın çok fazla yandığını söylediğimde “Evet, bu belliydi yüzünden,” diyordu ama fiziksel bir sorunum olmadığında ısrar ediyordu. Yani sorun bedenimde değil bendeydi ona göre. Doktora gitmek istediğimi söyleyince “Yok canım, daha neler,” diyordu.

Onunla konuşmalarım işe yaramayınca anneme anlattım olanları. O adamın size söylediğim cümlelerinin her birini ilettilim. Annem ona yeterince anlayış göstermediğimi düşündü. “Ne kadar gergindi kim bilir. Onun ne kadar gergin olduğunu düşünabiliyor musun?” dedi. “Evet,” dedim; “Düşünebiliyorum. O gece ve sonrasında da hep düşündüm bunu. Asla göz ardı etmedim.” Fiziksel bir sorunum olduğunu düşündüğümü söyledim. O adam gibi, omuz silkti. “Psikolojik,” dedi. Çok emindi bu söylediğinden. Ona fiziksel bir sorunum olduğunu düşündüğümü sonrasında da sürekli tekrarladım. Doktora gitmek istediğimi söyledim. Buna gerek olmadığını, o gece yaşadığım şeyin tamamen psikolojik olduğunu söyledi. Canımın yanması? Her kadın yaşıyordu bunu. Ama her kadın benim gibi aşırı tepki vermiyordu. Doktora giderek emin olmak? Hadi canım... O zaten emindi.

58

O meşum geceden iki ay sonra tek başıma doktora gittim. Hiç kimseye haber vermeden. Benim gibi *iyi aile kızları*, bedenlerinden çok fazla utanırılarak büyütülürler. (Nitekim evlenme töreninden bu kadar utanmamın nedeni de buydu.) Bu nedenle, böyle bir şey için doktora gitmek benim için ölmekten zordu. Ama ölebilmek gibi bir şansım yoktu ve ne yaşadığıma anlam vermeye çalışırken hem o adam hem de annem tarafından bu şekilde muamele görmekle o kadar derin, o kadar yalnız bir cehennemde yaşıyordum ki son iki aydır, her şeyi göze alır olmuştum. Yaşayacağım hiçbir utanç o otel odasında yaşadığımdan derin olamazdı. O adamın yüzü, öfkesi, bağırışları, kollarımı ve bedenimi zorla tutuşuydu her şeyi bu kadar korkunç yapan. O gün o odada ne kadar yalnızsam sonrasında bunları anneme anlattığımda da o kadar yalnızdım.

Doktora “Himen sorunum olduğunu düşünüyorum,” dedim. “Doğru,” dedi. “Çok kalın ve çok etli. Zaten bu nedenle yırtılmış. Çok küçük bir yırtık bu. Yırtık sayılmaz.”

“Çok fazla kanama olmuştu,” dedim; “Günlerce sürdü.”

“Olur,” dedi; “Çünkü kalın ve etli.”

Okuduğum kitaplarda esnek himenlerden bahsediliyordu sadece. Bu himense esnek değildi. Tam tersine, el perdesi kadar kalın, el perdesi kadar sert, dirençliydi. (Evet, her elin perdesi yok. Her kadının himeni olmadığı gibi.) Emin olmak için doktora sordum. “Esnek değil, öyle değil mi?” dedim. “Hayır,” dedi, “Hiç değil.” Nadir de olsa böyle himenlerin olduğunu söyledi.

Yırtık sayılmayacak küçük yırtığın bulunduğu yerden ötürü tecavüze uğradığımı anlamıştı. Gerçi o adam “Tecavüz değil. Tecavüze teşebbüs sadece!” derdi tecavüz raporu kendisine gösterildiğinde. Bu yaptığıının tecavüz olduğunu daha önce

kendisine söylediğimde de “Nikah olduğu sürece ortada tecavüz yoktur.” demişti.

“Sinirleriniz yıpranmış olmalı. Size antidepresan yazmamı ister misiniz?” diye sordu doktor. “Hayır,” dedim; “Antidepresan istemiyorum. Beni bu himenden kurtarmanızı istiyorum sadece.”

İstediğimi yaptı. Çok acı veren bir operasyondur ama o otel odasında yaşadığım acıyla ve utançla kıyaslanamazdı. Oraya gitmeden önce bunun olacağını biliyordum; nitekim aslında zaten bildiğim durumu bir uzmana da teyit ettirmek ve sonrasında bu işlemi yaptırmak için gitmiştim doktora. Evimize en yakın doktoru seçmiştim; çünkü sonrasında eve tek başıma yürüyerek döneceğimi biliyordum.

Annem sertçe karşı çıkıyor olduğu için söylememiştim ona doktora gideceğimi, ama ben doktordan dönünce ilk tepkisi “Neden! Neden bana söylemeden gittin doktora?!” oldu. İkinci tepkisi ise işleme dairdi. Çok öfkelenmişti. “Buna neden yaptın?! Neden!” diye dövünüyordu. “Neden hiç danışmadın?”

Tuhaf bir tepkisi daha oldu. Yine kaşlarını çatarak, yine büyük bir öfkeyle “İşte anladın mı şimdi, anladın mı şimdi neden nikah ya da düğün diye bir şey olduğunu, neden herkesin bilmesi gerektiğini! İşte bu yüzden, böyle problemler olursa diye! Anladın mı şimdi, aklın geldi mi başına!”

Doktor konusunda beni kendisi yönlendirmiş ve bir sorunum olduğunu söylediğimde yardımcı olmuş gibi... Haftalarca omuz silkip beni suçlamamış gibi... Herkesten habersiz otel odasına giden iki yetişkin, kendileri doktora danışmayı akıl edemezmiş gibi... Beni zaten tüm iç muhakemelerimde ve hem otel hem doktor odasında yalnız bırakan en başta kendisi değilmiş gibi...

“Kudurdun! Kudurdun gideceğim diye! Ondan geldi bunlar başına! Senin yüzünden yalan söyledim babana. Beni mecbur bıraktın,” da diyordu.

“Bu kadar kudurunca belliydi zaten başına bir iş geleceği. Kendin getirdin bunları başına,” da diyordu.

“Sen böyle kudurduğun sürece. Daha çooooook.... Daha çooooook gelecek var başına,” da diyordu.

Başıma bir şeyler gelirse, ona gösterdiğim tepkinin intikamını alacakmış gibi... Bu ihtimalin varlığından haz duyduğunu ses tonu belli etmiyormuş gibi... Bunu söylerken bir yandan dudak kenarlarının, gülecekmiş gibi keyifle, hafifçe oynadığını saklayabiliyormuş gibi... Hatta bunu söyledikten sonra gerçekten de kesik, kısa, boğuk ve hırıltılı bir kahkaha atmıyormuş gibi... Bu kahkaha bu cümleyi her kurduğunda tekrarlanmıyormuş gibi... Kendime ait bir hayatım, kendime ait bir kişiliğim olması suçmuş gibi... Kendimi ve hayatımı savunduğum için her muameleyi hak ediyormuşum gibi...

61

“Allah çarptı seni. Allah.” diyordu, hem otel odasında hem de doktor muayenehanesinde yaşadıklarım için. Ona yaşattıklarım karşılığında Allah’ın ödememi uygun gördüğü bedelmış bunlar.

Doktorla olanları o adama da anlattım. Annem gibi, o da özür dilemedi iki ay boyunca söylediği şeylere dair. Fakat şöyle dedi: “Kesmesi iyi olmuş, kurtulmuşum. Bence sen seneler-

ce sürtündün, bu nedenle kas yaptı orası, etten bir duvar oldu. Bunun sonucu olarak da kabak benim başıma patladı. Kimbilir neler yaptın da böyle oldu... Çekeceğim varmış.”

Daha önce söylediği “Rahat dursaydın iki dakika içinde deşerdim seni! İki dakika içinde!” sözünü de tekrarladı...

Bu konu her açıldığında bedenimden dolayı yine beni suçlamayı sürdürdü. Eskiden “psikolojik” olduğu gerekçesiyle suçluyordu beni, şimdi “fiziksel” olduğu için suçlanır olmuştum; değişen tek şey suçlamanın içeriği idi. Mağdur yine oydu. Anneme göre de öyle...

Kırgındım ve kırılgan olmaya hakkım olmadığı söyleniyordu bana. Sürekli düşünüyordum.

O adamın annesi ve babası bu sırada Hollanda’dan geldiler ve şu çirkin cümleyi kurdular: “Sizde bir emanetimiz var. Emanetimizi alıp götürmeye geldik.”

İşin daha da kötü bir tarafı vardı: Düğün yapmak istiyorlardı. Nikah yahut düğün olmayacağı için nişan töreninde daha önce anlaşmamışız gibi...

Annesi çok ısrarcıydı. Bu düğün onun için hayat memat meselesiymiş gibi davranıyordu. Annesi bu kadar ısrarcı olunca annemle babam da bana baskı yaptılar. Uzlaşmayı denedim. Üzerimde öyle bir baskı vardı ki kendimi bildim bileli hep nefret ettiğim gelinliğe bile “Tamam” dedim, bu kişilerle düğün salonları gezdim. Ama annesi büyük, şatafatlı bir tören istiyor ve kafasındaki fıkirden bir adım dahi geri adım atmıyordu. Hollanda prensinin düğününü izlemiş ve küçük kız çocuklarının gelin ve damada attıkları güllere kadar her detayı bizim düğünümüzde aynen tekrarlanması üzere not etmişti. “Gül mü atılacak?” diye

sorulunca “Evet ama beyaz olması gerekiyor atılacak bu güllerin.” diyordu, “gerekiyor”un üzerine basa basa; “Başka renk olmaz.” Bu düğün üzerinde söz söyleme hakkımın olmadığını da söyledi. “Bu senin düğünün değil.” de dedi hatta. Evet, ben sadece kuklaydım törende onun gözünde. Kuklanın kim olduğunun, tercihlerinin, kuklanın yerine o ya da bu kişi olmasının hiç önemi yoktu. Bir gelinlik vardı, tören vardı; bunlar herhangi bir genç kadına giydirilip kurban etme töreni düzenlenecekti o kadın etrafında, o kadar. Kurban etme törenini düzenleyen onlardı, ben değildim. Törenin nesnesi olarak, ne hakkım vardı törene dair söz söylemeye?

Bütün törenler, kurban etme törenidir. Tören ne kadar büyüse gelin ve damat da o kadar edilgenleşir, o topluluğun o kadar nesnesi olur.

Tüm uzlaşma çabalarım öyle keskin bir “Hayır”la geri çarpıyordu ki yüzüme, bu işin olamayacağını anladım. Uzun uzun düşündüm, meseleyi her yönüyle tarttım; bizde oldukları bir akşam yanlarına gittim. Diz çökerek, gözyaşları içinde yalvardım bu kadına. “Çok utanıyorum. Size yalvarıyorum, lütfen bunu benden istemeyin. Yapamayacağım. Bana bağırın, hakaret edin, razıyım,” dedim. “Başka ne isterseniz yaparım ama bunu yapmak ölmekten daha zor benim için.” dedim. “Utancımdan yerin dibine girerim. Yapamam,” dedim. “O gün elim ayağım dolaşır ve kimsenin önüne çıkamam. Tutulur kalırım. Hareket edemem. Hepimiz zor durumda kalırız,” dedim.

Büyük bir nefretle baktı yüzüme. Gece boyu ağladım, anlat-tım; o tek kelime etmedi. En büyük endişesi “Düğün yapamadılar,” denmesiydi. O zaman biz niye nişan yapmışmıştık, nişan töreni niye böyle güzel olmuş, “Onlar ne güzel nişan yaptılar. Siz öyle nişan üzerine düğün yapamadınız mı,” derlermiş, dü-

günün muhakkak nişan töreninden daha büyük, daha görkemli, daha kalabalık olması gerekiyormuş. Kafasını böyle düşüncelere takmıştı. “İstedığınız herkese ‘Benim çok problemlı, çok kötü bir gelinim var’ deyin.” dedim. “‘Tüm suç onun!’ deyin ve ben de çıkıp herkese ‘Evet, tüm suç benim!’ diyeyim.” dedim. “Hakkımda ne söylerseniz razıyım. Ama benden bunu istemeyin,” dedim.

Ne söylersem söyleyeyim, nasıl yalvarırsam yalvarayım tek kelime etmeden aynı büyük nefretle yüzüme bakmayı sürdürdü tüm gece. O adamın babası konuştu onun yerine. Konuşmama başlarken yaşlarına hürmetim olduğunu, her konuda benden daha tecrübeli olduklarını bildiğimi söylemiştim. Suçu sonra kendime atmıştım. İşte bundan bahsetti babası. “Hani, tecrübe dedin ya,” dedi; “İşte o... işte o çok önemli!”

64 Sonra uzun uzun nutuk attı, nasihat etti bana. Yaşlarından ve tecrübelerinden dolayı benim asla anlayamayacağım bir bilgelikleri olduğunu söylüyordu özetle. Hepsine gülümseyerek baş sallıyor, onay veriyordum. Aslında ne kendim o sözleri söylerken inanıyordum buna ne de şimdi aynıları bana tekrarlanırken. Durumu yumuşatmak için söylemiştim sadece. “Yaşımızdan dolayı senden daha iyi biliyoruz,” demenin istismar olduğunu o zaman da biliyordum. Birine asla kurmadığım ve kurmayacağım bir cümleydi bu. Kişiler istismarı meşrulaştırmak istediklerinde, istismarı meşrulaştırmak için ortaya atarlar bu yaş konusunu. İstismar etmek istedikleri kimseden daha büyüklerse tabii... Daha büyük değillerse, başka bir bahane bulur ve onu ortaya atarlar. Yeter ki kişi, istismarına gerekçe bulmak istesin... Kişilere yaşları oranında saygı duyulması gerektiği, tamamen yanlış. Her yaştaki her insan hak eder saygıyı. Saygı göstermek istemediğimizde saygısızlığımız için uydurduğumuz bir kılıf bu. Her-

kesi boyun eğmeye zorladığımız ve boyun eğmedikleri zaman “Saygısız!” diye suçlamakla korkuttuğumuz bir kılıf. Halbuki kişinin kendi hayatını ve kendi hayatının sınırlarını savunması kimseye saygısızlık değildir.

O gece babam da arka çıktı onlara. “Ben bu bardağı elimde tutmak istemesem de hatır için tutarım. Bu saygısızlık,” diyordu. “İnsan her şeyi istediği için yapmaz. Başkaları istediği için de yapar.”

Yalnız kaldığımızda babam o gün alınmış gelinlik kumaşını çarptı yüzüme hiddetle. “Madem böyle yapacaktın, madem böyle yapacaktın, neden aldıldın bu kumaşı? Nankör! Saygısız!” dedi. Annem balayına gitmek istediğim için hep “kudurduğumu” söylüyordu ya; kuduran, hatta öfkeden kuduran babamdı oysa. Olduğu yerde zıplayıp duruyordu öfkesinden. Ellerini kollarını sallayıp duruyordu. Kimse duymasın diye fısıltıyla konuşsa da bağırıyordu. Ama o “baba” olduğu için “kudurmak” denmiyordu buna. Nankörlüğümü bağırarak yüzüme çarptığı kumaş, istediğim, tercih ettiğim kumaş değildi ama önemli olan bu değildi babam için. Bu kumaşı ve benim için yapılan bunca şeyi hak etmediğimi yineledi. Tören konusunda uzlaşma çabalarımın işe yaramadığını anlatmaya çalışsam da bir anlamı yoktu babam için. Bir şeyleri isteyen büyükler varsa etrafımda, bana düşen sadece boyun eğmekti.

O adamın annesiyle babası o gece bizde kalmışlardı. Annesi gece boyu hiç uyumamış. Ertesi gün de yüzüme hiç bakmadan ayrıldı. Gece uyumadığı için beni suçluyordu içten içe. Babam da o yüzüme bakmadığı için beni suçladı.

Şunu bilmenizi isterim: Dünyada hiç kimse, bir başkasının hislerinden mesul değildir. Çocukların hisleri hariç.

Annem o kadına gözyaşları içinde yalvardığımı görünce yumuşamıştı ama babam ona “Olmaz. Mümkün değil. Bir yolunu bul, ikna et.” demiş. “Baban başka yolu olmadığını söylüyor. Bunu öyle veya böyle yapmak zorundasın,” dedi. Bildiğim her yolu denediğimi, hem kendimi hem şartları zorladığımı ama bu kadının kafasındaki Hollanda kraliyet düğününe razı gelmektense ayrılmayı tercih edeceğimi söyledim. Fevri biri değilimdir. Annem de ayrılma sözcüğünü kolay kolay ve üzerinde çok düşünmeden ağzıma almayacağımı biliyordu, korktu.

Bunlar olurken o adam Hollanda'daydı. Konuşmayı yapmadan önce ona anlatmıştım neler söyleyeceğimi, desteklemişti. Annesiyle konuştuktan sonra değişti. Annesini üzdüğüm için beni suçlamaya başladı. Bu suçlamalar arttıkça arttı; bu kişinin değişmeyeceği ve bu ilişkinin yürümeyeceği açık oldu benim için. Önce ona, sonra annemle babama ayrılmak istediğimi söyledim. Annemle babam “Hayır. Ayrılacak kadar ciddi bir durum yok ortada. Olsa söyleriz.” dediler. Bunu öyle net söylediler ki karşı çıkmaya cesaret edemedim; nasıl bir insan olduğumu aslında çok önce fark ettiğim o adama, bunu yapmayı hiç istemediğim halde, ayrılmaktan vazgeçtiğimi söyledim.

Babam muhakkak ikna edilmem gerektiğine hükmettiğinde annem telaşa kapılmıştı. Çözüm yolu aramaya koyuldu harıl harıl. Durumu herkese anlatıyor, akıl istiyordu. Herkesin ilk tepkisi benim için “Aaa, niye rahatsız oluyormuş ki düğünden?” demekti. Sonra çözüm üzerine konuşmalar başlıyordu. Hani size evlenme töreninin ne şekilde yapılırsa yapılısın aslında gelini ve damadı o odaya uğurlama töreni olduğunu söylemişim ya... İşte, bu teorimi doğruluyordu bütün öneriler. Mesela daha önce söz açtığım, düğün sonrası direkt uçağa binme önerime bile karşı çıkılıyordu. Eğer Hollanda'ya gidilecekse ilk geceyi muhakkak burada geçir-

meli, sonra gitmeliydim bir başka ülkeye. Tören olur olmaz ortadan kaybolmam kabul edilemezdi. Ya bir sorun olsaydı?

Karşı tarafla ve benimle defalarca konuşuldu, alternatifler önerildi; ne karşı taraf küçük beyaz çiçekler atan beyaz giysili küçük kız çocuklarıyla Hollanda kraliyet düğünü yapmaktan vazgeçti ne de ben “o odaya uğurlama töreni” dışında bir tören önerisine denk geldim.

Tüm bunlar olurken, bahsettiğim adam, işlemler için Hollanda’ya gidip imza atmam gerektiğini söyledi. Aylar önce götürülmüş evraklarımızı nihayet işleme almışlardı; evliliğimizin Hollanda tarafından da onaylanması ve böylece oturma izni almam için oradaki yetkiliyle birebir görüşerek imza vermem gerektiğini anlatıyordu.

Otel odasında geçirdiğimiz gecenin üzerinden neredeyse beş ay geçmişti. Bu süre zarfında hiç özür dilememekle ve o geceki davranışının o şartlar altında son derece normal olduğunda hâlâ ısrar etmekle birlikte hakaretleri her geçen gün artıyordu. Beni kraliyet düğününe rıza göstermeyerek annesini ezip geçmiş olmakla, affedilmez bir saygısızlık yapmakla suçluyordu. Anne babasının bu olay yüzünden ayrılmaya karar verdiğini, anne babasının boşanacak olmasının benim suçum olduğunu söylüyordu. (“Bu yüzden boşanmaları çok saçma değil mi?” diyemiyor, o bağırırken ben sessiz kalıyordum. Boşanacaklarına hiçbir zaman inanmadım ve tabii ki boşanmadılar.) Ailem ise, kendi ailesiyle benim aramda kaldığı için müşkül bir pozisyonda olduğuna, işinin kolay sayılmayacağına, sinirlerinin bozulduğuna inanıyor, onu mazur görüyordu.

İmza atmak için bile olsa, oraya gitmek istemedim. Annem beni zorla gönderdi. “Mecbursun! Gideceksin!” diyordu öfkeyle.

Bazı akrabalarımız, ailesinin bana davranışlarını kast ederek -onunla olan münasebetimizi bilmiyorlardı çünkü- “Bu şartlar altında biz kızımızı göndermezdik,” dediler aileme. Anneme beni göndermemesi için yalvardım. Bazen ağlayarak, bazen öfkeyle. Annem, her şey olup bitip de Hollanda’dan bir deri bir kemik döndüğümde söyleyeceği şeyi söyledi yine: “Eğer onunla o otel odasına gitmeseydin, seni oraya *asla* göndermezdim! Asla!” Kızları olsa bu şartlar altında oraya göndermeyeceğini söyleyen kişilerin benim onunla otelde bir gece geçirdiğimi bilmediğini söylüyordu. Beni doktordaki işlem için de suçluyordu. “Doktora gitmeseydin seni oraya asla göndermezdim!” dediği oldu birkaç kez.

Suçlu asla o adam değildi. Bendim. Otele kendi isteğimle gitmiştim, bu nedenle o oda içinde olanlardan şikayet etmeye hakkım yoktu.

Hollanda’ya gitme ihtimalim tartışılırken herkes bekaretim üzerine çoktan konuşmaya başlamıştı tabii. “Bunlar beraber olmuş olmasınlar?” diyorlarmış. Annem onlara “Hayır, asla yok böyle bir şey; eminim!” dediğini söyledi. Gerçi yıllar sonra da “Böyle bir şey söylemedim asla! Bu onların özel meselesi, ben bunu bilemem, bilmiyorum, dedim.” diyerek yıllar öncesinden apaçık hatırladığım sözlerini yalanlayacaktı. Kime hangisini söyledi bilmiyorum ama annemin bu konudaki yalan şeceresi hayli kabarık, bunu biliyorum.

Aile dostumuz bir psikolog var. Serap Hanım. Almanya’da ihtisas yapmış ve uzun yıllar orada yaşamış biri. Ailemdaki insanlara göre çok daha açık fikirli. Ailemin önerisiyle onunla konuştum olan biteni. O adamdan, otel odasından bahsetmedim ama annesinin düğünle ilgili tavrından, hiçbir uzlaşma yolu bu-

lamamanın neticesinde düştüğüm durumdan, yalnızlıktan söz ettim. Size anlattığımdan çok daha fazlasını, uzun uzun anlattım. Dikkatle dinledi. Evet, ne bir psikoloğun ne de herhangi birinin bir başkasına öneride bulunması doğru; ama Serap Hanım hem bana hem aileme Hollanda'ya gitmemin iyi olacağını söyledi. Halbuki biz konuştuktan hemen sonra bir başkasına “Bu evliliğin süreceğine hiç ihtimal vermiyorum,” demiş. “Peki o zaman neden ‘Hollanda’ya gitsin’ dediniz?” diye sorulmuş uzun zaman sonra. “Çünkü arada nikah vardı.” diye cevap vermiş.

Nikah... Bu beş harfli sözcük, tecavüz dahil ne çok istismarı bir anda meşrulaştırıyordu böyle... En açık fikirli sandıklarımızın düşünceleri bile ortada bu beş harfli sözcük olunca birden değişiyordu. Üstelik, kadın değil erkek lehine bir değişimdi bu çoğu kez. Bazen sevişmeye bile değil ama yine de yükümlülüklerle dair bir zihinsel değişim kişilere karşı.

69

Benim ailemdeki gibi insanlar, “psikolog” gibi kimi titrlere, uzmanlıklara, bu gibi uzmanlıklara sahip kişilerin söylediklerine çok önem verirler. Ailemin fikrini değiştirebilecek biri varsa o da Serap Hanım'dı belki. “Ama psikoloğun işi yönlendirmek değildir ki?” gibi genel ifadeler geçersiz kalıyor ailemdekine benzer insanlar için. (Ki bu, Türkiye'nin çoğunluğu oluyor maalesef.) Önemli olan, “uzman” birinin bunu söylemiş olmasıdır, gerisi pek mühim değildir çoğu kişi için. “Uzman” denince düşüncemizi ve irademizi teslim ederiz biz. *Gizli Özne*'de Bihter'in ruhsal sağlık çalışanlarıyla ve okulda yaşadıklarının tamamen gerçek olduğunu söylemiştim romanın başında. Bihter'in ailesi tarafından götürüldüğü ruhsal sağlık çalışanlarının sayısı kaç biliyor musunuz: 42. Rakamla 42, yazıyla kırk iki; *kırk iki*. Bu 42 uzmanın çoğu profesör, bu 42 uzmanın çoğu psikiyatrist, bu 42 uzmanın her biri alanlarında saygın.

İşinde iyi ruhsal sağlık çalışanları muhakkak vardır; ama *Gizli Özne*'de bahsettiğim 42 uzmanın 42'sinin de diplomalı şarlatan olduğunu, ailesinin Bihter'e istismarını artırmaktan ve meşrulaştırmaktan başka hiçbir katkıları bulunmadığını vurgulamak isterim. Bihter bu uzmanlara hiç götürülme her şey çok daha iyi olacaktı onun için. Serap Hanım benden para alan biri değildi, aile dostluğumuz nedeniyle benimle konuşmuştu, o yüzden onu bu grupta sayamam; ama bu 42 uzmanın 42'si de uzmanlıklarının arkasına saklanarak Bihter'i yakan cehenneme odun atmayı işlerini yapmak saymış, uzman ve uzmanlıklarından dolayı da sorgulanamaz oldukları için her birinin verdiği zarar ve bu zararı vermek karşılığında aldıkları azımsanamayacak ücret de yanlarına kâr kalmıştı. Bu dünyaya kötülük, sorgulayamaktan başlayarak yayılıyor. Bu dünyada sorgulanamayacak hiç kimse yoktur. Hiç kimse.

O adam da annesinin bir psikologla konuştuğunu, psikologun uzman görüşünün de muhakkak ama muhakkak bir tören yapılması gerektiği olduğunu söylüyordu. Annesinin konuştuğu yakınları da "Ama uzman böyle demiş. Yoksa bu zavallı kadın için çok kötü olacakmış," diyerek Hollanda kraliyet düğünü talebini haklı görmeye başlıyordu. Psikolog böyle bir şeyi hiç söylememiş olabilir, evet, ama bir insanın bir başka insanın hayatı üzerindeki talebini bir uzman öyle ya da böyle dedi diye haklı görmeye başlıyorsak sorun bizim uzmanlığa bakışımızda.

Hollanda'ya gitmeden önce gece gündüz ağladığımı hatırlıyorum. Önceki gece dahil tüm bu zamanlarda "Gitmeyeceğim!" diye belirttiğimi anneme, kapı arkalarında. Onun beni sertçe tersleyişini ve suçlayışını. Havaalanına götürüldüğümde çok mutsuzdum. Babamın bana son sözü "Akıllı ol. Anladın mı, akıllı ol." idi. Bu, "Onunla sevişme sakın," demekti. Gülümsemeye çalıştım.

Ayaklarım geri geri giderek bindim uçağa. Otel odasında yaşananlar, tüm bu aylar boyunca bir an olsun çıkmamıştı aklımdan.

Hollanda'ya gittiğimde korkunç bir şey oldu. "Yanılmışım," dedi; "Dönemiyormuşsun. Burada kalman gerekiyormuş." Dünya başıma yıkıldı bu sözle.

Gittiğim günden başlayarak her gün "Dönmek istiyorum!" dedim. Bu, onun iddia ettiği gibi bir daha Hollanda'ya girememek anlamına gelse bile istiyordum dönmeyi. Dönmek istediğimi söylediğim için çok öfkelen-di. Babasına "Geldiğinden beri her gün dönmek istediğini söyleyip ağlıyor," demiş; babası "Sabret oğlum... Sabret..." diye karşılık vermiş. Bu yaptığımdan büyük terbiyesizlik olur muymuş, ortada hiçbir sorun yokken her gün ağlayarak dönmek istemem hem hasta hem terbiyesiz olduğumun kanıtıymış.

71

Ellerini beline koyuyor ve kahkahalar atarak şöyle diyordu: "Hadi git... Hadi git kolaysa bakalım, nasıl gideceksin? Hiçbir yere gidemezsin buradan, anladın mı, hiçbir yere! Hem, diyelim ki gittin... Gitsen ailen döve döve geri getirir seni be! Hasta olduğunu bildikleri halde kakaladılar seni bana. Hadi git bakalım, kapı orada. Hele bir git, neler anlatırım senin hakkında! Senin gibi her gün ağlayan hasta bir insana mı inanacaklar, bana mı? Sana inanacaklarını mı sanıyorsun sen?"

Ailemin beni döve döve geri getireceği iddiası bende buz etkisi yapıyordu. Çünkü bir şekilde doğru olduğunu hissediyordum bu sözün. Son aylarda yaşadıklarım bana bunu göstermişti. Şu anda buradaysam, nedeni bu sözün az veya çok doğru olmasıydı. Bu adam bana bu şekilde davranıyorsa, nedeni bu sözün az veya çok doğru olmasıydı. Çok iyi bir dereceyle girmiştim üniversiteye. Boğaziçi mezunuydum. Çok sayıda öykü

ve makale yayınlamıştım. Yayımlanmamış bir roman yazmıştım, yayımlanacak bir roman yazıyordum. Ama bunlar bir şeyi değiştirmiyordu, iş evliliğe gelince durumum aynıydı işte. Bu sözün etkisiyle *Gelin* isimli bir öykü yazıp yayınladım Hollanda'dan döndükten sonra. *Çatı Katı*'nda bu öykü.

72 Sadece onun değil, benden iki yaş küçük erkek kardeşinin de alay ve hakaretlerini dinliyordum her gün. O adam, haftalardır “Buraya gelmelisin,” diye tutturmuş ve çok fazla ısrar etmiş olmasına karşın “Neden geldin?” demişti oraya gittiğim ilk gün, her gün de söylüyordu bunu. Hollanda'ya gelerek annesinin hayallerini yıktığımı, son kalesini elimden aldığımı, düğünsüz ve gelinliksiz böyle bir iş yapmamın çok çirkin ve ailesine de saygısızlık olduğunu söylüyordu. Kardeşi de ailelerine büyük bir haksızlık yaptığım fikrindeydi. “Madem böyle yapacaktın neden aldırдың o gelinlik kumaşını ha, neden?” diyordu sık sık, babamın söylediği gibi. Orada olmamla alay ediyorlardı -ben oraya zorla gitmişim gibi-, roman yazmamla alay ediyorlardı, yazar olma planımla alay ediyorlardı, ailemle alay ediyorlardı; bana dair ne varsa alay ediyorlardı sürekli. Tartışma büyümesin diye, onlar ne dese sessiz kalıyordum. Bana öğretildiği gibi...

Oraya gittiğimin ikinci günüydü. Alt katta oturmuş, bir kağıda bir şeyler yazıyordum. “Ne yapıyorsun?” diye sordu kardeşi. “Harcamalarımı not alıyorum,” dedim; “Ne kadar param kaldığını hesaplamak için.” Kardeşi ne söylesem bağırıp çağırmaya başlayan biriydi. Yine anlayamadığım şekilde bağırıyordu. “Bu... Bu erkek adama yapılacak şey değil! Böyle terbiyesizlik olmaz!” diye bağırıyor bir süre. Bunun onu neden kızdırdığını bugün dahi bilmiyorum. Orada olduğum süre boyunca sadece babamın parasını harcadım çünkü; o adam bana beş kuruş ver-

memiş yahut vermeyi teklif etmemiştir, ne nikahtan önce ne nikahtan sonra. Bana bir kahve ısmarlamış dahi değil. Kardeşi bağıırırken sesini çıkarmadı. Kardeşi susunca beni yumuşak şekilde elimden tuttu, üst kata çıkardı. Odasına götürdü ve çok yumuşak bir sesle “Şimdi gözlerini kapat,” dedi. Ne olduğunu anlamıyordum. Gözlerimi kapattım. Yanaklarımda bir şey hissetmeye başladım. Önce sol, sonra sağ yanağımda. Bu bir müddet devam etti. Cildim çok hassastır. Uzamaya başlamış sert sakallarını yanaklarıma sürtmüştü, cildim kanayana kadar. Sonra yine aynı yumuşak sesle “Şimdi gözlerini aç,” dedi. Gözlerimi açınca ekledi: “Bir daha asla, asla küçük düşürme beni başkalarının yanında. Bu şimdilik küçük bir uyarı. Bir dahaki sefere cezan bundan daha sert olacak.”

Gülümsüyordu. Sesimi çıkarmadım. Yüzüme sakallarını cildimi kanatmak maksadıyla sürttüğü tüm o süre boyunca da hareketsiz kalmıştım nitekim. Şok olmuştum. Ama kötü muamele karşısında tepki vermemek üzere sıkı bir eğitimden geçmişim çocukluğum boyunca. O da beni bu yüzden seçmişti zaten. Artık çok geçti. Annemin söylediği gibi...

Verdiği cezaların şiddeti her gün arttı. Her gün daha aşağılayıcı, daha gurur kırıcı oldular. Bunu yapmaya onu mecbur bıraktığımı, suçun bende olduğunu söylüyordu. Suçumu sorduşumda ya az önceki örnekteki gibi neden suç olduğu belli olmayan bir şeyi ortaya atıyor ya da “Gitmek istiyorsun! Gitmek istiyorsun! Bundan daha kötü ne yapabilirsin ha, bundan daha kötü ne yapabilirsin!” diyordu. “Neden geldin?! Ne diye geldin?! Annemi perişan ettin buraya gelerek! İstedığın oldu işte; sonunda annemin değil, senin istediğin oldu! Ezip geçtin zavallı kadını, ezip geçtin!” demeyi her gün sürdürdüğü halde.

Sakal sürtme, verdiği cezaların ilki ve en şaşırtıcısı olduğu için *Gizli zne*'de yazdım. Okuyanlar bunu yaşadığımı hemen anladılar. İnsan böyle bir şey yaşıyorsa, bir daha asla aynı kişi olmaz. İnsan böyle bir şey yaşıyorsa, bu tecrübe de ömür boyu onunla birlikte yaşar, ama az ama çok.

İlahiyat profesörü dostumuz nikahta "Bu adamı efendiliğe kabul ediyor musun?" diye sormuştu. Hep bu sözü hatırlatıyor, "Sen kendin kabul ettin! Beni efendin olarak kabul ettiğini sen kendin söyledin! şimdi bir de gitmek mi istiyorsun? Efendine karşı mı çıkıyorsun? İpiyle kuyuya inilmeyecek bir insanmışsın sen meğer! Sözüne sadık olmayan biriymişsin. Mecbur çekeceğiz ama. Evlenmek katlanmayı gerektirir," diyordu.

Tüm bu onur kırıcı cezalarına rağmen en zoru o adam değildi. Kardeşi ıplak şekilde yanıma geliyordu bazen. İ amaşır ol-
madan. Geebileceğim başka hiçbir yer olmadığı halde tuvaletin kapısını sonuna kadar açık bırakıyordu kendisi içerideyken. O adama oradan geemeyeceğimi söylediğimde "Benim kardeşim hep böyledir. Çıplak gezer ve tuvaletin kapısını da kapatmaz." diyordu. Ben yataktayken odama girip yatağıma uzandığını söylediğimde "Sen nasıl bir sapıksın ki kardeşimin bu davranışından rahatsız olmak aklına gelebiliyor?" diyordu. O evde ikisinin hizmetçisi, o adamın da maszydm. O adam sürekli masaj yaptırıyordu bana. Kardeşi de ona masaj yapmamı istiyor, "Hep ona, hep ona! Bize hiç yok zaten!" diyordu. O adam, "Bana yaptığın her tür hizmeti aileme de yapmanı isterim," diyordu bunun zerine. Kardeşi yüzüme bakıyor ve tabağındaki kırıntıları glerek yavaşça yere döküyordu bir yandan. Temizlemem için. Döker dkmez "İyi yapıyorum işte oğlum, staj yapıyor böylece! Ev işi yapmasını oğreniyor, teşekkür etsin bana!" diyordu.

Bana ev işi öğretilmesi adı altında, çocukluğumdan beri köle gibi çalıştırılıyorum.

Sifonu çekmiyor ve beni zorla kafamdan tutarak tuvalete götürmeye çalışıyordu mesela. Bunu yaparken kahkahalarla gülüyordu. Ona göre benim kafamı pis klozete sokmaya çalışması şakaydı. Her şeyi gülerек yere dökmenin benim için faydalı bir eğitim olması gibi.

Bizim için neyin faydalı, neyin komik, neyin iyi, neyin doğru olduğuna başkaları bizim adımıza karar verebiliyorlarsa, biz bu işin neresindeyiz?

Beni eve kilitliyorlardı. Bunun nasıl başladığını anlatacağım. O adam gündüzleri işteydi ve gün boyu kardeşiyle evde yalnız kalmak çok korkutuyordu beni. Kapıyı çalmadan odama giriyordu. Herhangi bir saatte üstelik. Odanın anahtarı yoktu. (Olsaydı da kullanmam onları çok kızdırırdı sanırım.) O adam ailesinin evinin iki sokak ötesinde bir ev satın almıştı. Ev çoktan döşenmiş olduğu halde oraya gidemeyeceğimizi söylüyordu. Onu bu evden annesi uğurlamalıymış. Bana dokunmasını zaten istemiyordum ama bana neden dokunmadığını sorduğumda da benzer bir cevap vermişti. Bana ben beyaz gelinlik giydikten sonra dokunmak istiyormuş, öylesi daha doğruymuş. Belki ertesi yıl annesinin istediği gibi bir düğün yaparmışız. Ancak beyaz gelinlik giyersem ve böyle bir düğünle temiz olurmuşum, temiz her ne demekse. (Bu sözlerine şaşırmıştım, çünkü balayına gitmek için kendi aileme karşı savaş verdiğimde o hep ailemi suçlamış, “Bunlar ne biçim insanlar? Benim ailem olsa asla yapmazdı bize bu kötülüğü,” demişti.) Bir de şöyle demişti: İnsanlar kışın sevişmezlermiş. Sadece yaza, sıcak havalara dair bir eylemiş bu. (Aylardan eylöldü ve Hollanda’da havalar çok kısa bir dönem ısınıyor yazın.)

O evde kalmak istemediğimi her gün söylüyordum. Ben çok ısrar edince “Tamam, yarın gideriz,” demeye başladı ama bu yarın bir türlü gelmiyordu. Bir gün yine “Tamam,” dedi, “Bu akşam gidiyoruz, söz. Markete gidip alışveriş yapalım ve sonra kendi evimize geçeriz marketten.” Marketten alışveriş yaptık. Dönüş yolunda “Bizim eve uğrayıp birkaç şey bırakayım,” dedi. “Tamam,” dedim. İki dakika içinde geri döneceğini söylemişti ama arabada bir saate yakın beklediğim halde gelmedi. Eve girdim. Kardeşine ders çalıştırıyordu. Neden sonra yalnız kalınca “Hemen dönüyorum demiştin ama bir saate yakın bekledim arabada, gelmedin,” dedim. “Kardeşime ders çalıştırıyorum. Gelmediğim halde bu kadar süre arabada beklediğine göre aptalsın. Belli ki gelmiyorum. Biraz aklın olsaydı içeri girerdin,” dedi. Diğer eve gidip gitmeyeceğimizi sordum. “Hayır,” dedi. Bu, her gün tekrarlanan bir şeydi. En kötüsü de her gün “Yarın,” demeyi sürdürmesiydi.

Diğer ev sadece iki sokak uzaktaydı ve cebimde anahtar vardı. Onlar ders çalışmayı sürdürürken yavaşça kapıdan çıktım. Sokağın köşesini dönmemiştim ki beni arkadan yakaladı, eve sürükledi. Sokaktan biri duyacak diye sesimi çıkarmaya korktum, hatta biri fark edecek korkusuyla doğru dürüst karşı koymaya bile korktum. Biri çıkıp “Bu kızı zorla nereye sürüklüyorsunuz?” dese ne derdim? “Sorun yok, anladığınız gibi değil. Çünkü o benim kocam...” Evet, böyle derdim ve bana kızarlardı; bu yüzden de derdimi belli etmemem gerekiyordu kimseye. Beni zorla eve sokup kapıyı içeriden kilitlediler. O adam beni sürükleyerek odama götürdü. Bir yandan bağırıyor, “Manyak!”, “Hasta!”, “Ruh hastası seni!”, “Utanmaz rezil!” diyordu, sesi öfkeden titreyerek.

Bundan sonra herkese, kendimi bilmeden sokağa attığımı, dışarıda başıboş dolaştığımı, hasta olduğum için beni kitlemek zorunda kaldıklarını söylemeye başladılar. “Hasta... Çok hasta...

Ne yaptığını bilmiyor. Bir bakıyoruz gece vakti dışarı kaçmış gizlice. Kendini bilmeden dolaşüyor sokaklarda,” diyorlardı. O geceki olay her gece ve benim iradem dışında yaşanıyormuş gibi. “Annenle babana ‘Kızınızı gece vakti sokaktan topluyoruz.’ diyeceğim. Ne yapacaksın o zaman?” diyordu. “Beni bir erkekle aldatığında da senin bütün sülaleni toplayıp anlatacağım yaptıklarını. Aynı, gitmek istersen yapacağım gibi. Bundan paçanı bu kadar kolay sıyracağını sanma, bedelini ödeyeceksin önce.” diyordu.

Bana o kadar kötü davranıyorlardı ki bazen ayağa kalkamaz oldum. Bir gün eve geldiğinde yataktaydım. Öfkeyle yanıma geldi. Omzumdan tutup sarsarak “Kalksana, rezil!” diye bağırmaya başladı. Ayağa kalkamadığımı söyledim. Takatim olmadığını. Küfürlerle sarsıp kaldırdı, arkamdan iterek alt kata indirdi beni. Öfkeyle bağırıyordu bir yandan. Her gün duyduğum hakaretleri yineliyordu. Yemek yapmıştım önceki gün. Beni bir yandan kıyafetlerimden tutup sarsarak o yemeği ısıttırdı bana. “Hadi! Hadi!” diye bağırıyordu bir yandan. “Ayaklarım tutmuyor,” diyordum, “Rezil!” diyordu. Önüne koyduğum tabağı bitirince kapıyı çarpıp çıktı. Bundan sonra herkese bu olay her gün yaşanıyormuş gibi beni şikayet etmeye başladı. “Eve geliyorum ve yatakta! Yatakta! Karılık etmiyor bana! Eve geliyorum ve sofraya hazır değil, yatakta yatıyor! Yatakta!” diyordu.

Gerisini anlatmak istemiyorum. Bunları anlatmaya başlarken amacım iki sayfa yazıp bırakmak olduğu için değil sadece. Her şey giderek daha da çirkinleştiği ve artık bir yerde durmam gerektiği için. Ne de olsa başıma gelenler, sadece benim hikayem değil. Bu ülkede ve dünyada birçok kadının benzerlerini yaşadığı şeyler.

Anne babası gelince onların aşağılama ve hakaretleri eklendi. Gittiğimde telefonumu ve bilgisayar irtibatımı almıştı

elimden. Makul görünen gerekçelerle tabii. Dışarıyla her tür iletişimim onun tarafından sıkı şekilde kontrol ediliyordu. Çok sonradan bir ev telefonum oldu ama “Akşam gelince bakacağım aramalara! Herhangi birini ararsan hemen görünüyor.” diyordu tehditkar bir sesle. Zaten şikayetle bir yere ulaşabileceğime dair de herhangi bir umudum yoktu. Annem ve babamla genellikle onun yanında konuşuyor ve mutlu olduğumu söylüyordum. O, annemi arayarak benim onun ailesine karşı çok saygısız olduğumu söylemiş. Annem bana hesap sordu tabii. İstesem bile kimseye saygısız davranamayacağımı bildiği halde.

Eğer birazcık mutsuz görünürsem herkes bana “Suçu kendinde arıyor musun?” diye soruyordu. Mutsuz görünüyorsam, bu başkalarına yapılan bir kötülük, saygısızlıktı sanki. Mutsuz olmamaya hakkım yoktu, her şey iyi ve yolundaydı; her şeyin yolunda olduğunu düşünmüyorsam sorun bendeydi. Mutsuz görünmemeye çalıştım bu yüzden hep. Kimilerine yumuşak, kimilerine sert sesle “Geceleri ne yaptığını bilmeden dışarı çıkıyor... İşten eve geldiğimde yatakta buluyorum. Hep yatıyor, bana yemek hazırlamıyor. Aileme karşı çok saygısız. Annemin istediği düğüne karşı gelerek onu çok kırdı. Kendi başına geldi buraya, biz getirmedik. Evlilik işte; katlanıyoruz...” gibi şikayetlerini yiniyordu her fırsatta. Bu şikayetlere hep sessiz kalıyordum.

Ailemi benimle evlenmeye ikna etmeye çalışırken “İşten geldiğimde bana ‘Bugün yemek yapmadım ama öykü yazdım’ dese ben çok daha mutlu olurum.” demişti. Benden ev işi beklemediğini söylediği için razı olmuşum onunla evlenmeye. Her gün köle gibi çalışıyordum ve o herkese her gün yattığımı, eş olarak hiçbir görevimi yerine getirmediğimi söylüyordu...

Bir gün oturma iznim çıktı. Türkiye'ye gitmek istediğimi söyledim. "Sıkıysa git. Kapı orada. Hadi sıkıysa git." dedi. Bir hafta sonra yeniden sordum, kahkahalarla gülmeye başladı ve cevap bile vermedi. Zaten ne zamandır her şeye uyum sağlamış görünüyordum. Ben hiçbir şeye itiraz etmediğim zaman "Bak, düzeldi biraz durumu. Şimdi iyi, mutlu," diyorlardı. Hayatta kalabilmek için bulabildiğim tek yol buydu; kendi ailem tarafından reddedilmeye cesaretim yoktu çünkü. Ailemizde boşanma yoktur. Hele kadınlar, asla, boşanmazlar.

Ona artık dayanamadığımı, ayrılmak istediğimi söylediğim bir gün ilk kez ciddiyetle cevap verdi. Normalde "Dayanamayacak ne var? Hiçbir şey! Hasta olduğunun kanıtı bu," gibi sözlerle bağırırdı. O gün bağırmadı, durdu, "Ama benim çok fazla maddi zararım var," dedi yavaşça. Şok olmuştum. Ben ölüyordum ve o maddi zarardan bahsediyordu. Mutfak masrafı dahil hiçbir şey için elini cebine atmadığı halde hem de. Param olsa ona hepsini vermeye hazırdım, yeter ki beni azat etsindi. Diğer yandan, paramın hepsi zaten onda duruyordu. Kendi paramla kendime bir fincan kahve dahil herhangi bir şey almam yasaktı ama o ne isterse yapabilirdi.

Çok korktuğum karanlık bir bodrum vardı. Fırtınalı bir gece evde yalnız olduğumda bu karanlık bodruma gittim. Canavar diye bir şey olmadığını biliyordum ama geceleri bodrumdan sesler geldiğinde sanki orada cinler ya da bir şekilde saklanmış yaratıklar var gibi hissederdim. Çok çaresizdim. "Mak me dot!" diye bağırdım karanlığa defalarca. Hollandaca, "Beni öldürün!" demekti bu. Eğer orada saklanan birileri varsa beni öldürmelerini diliyordum yürekten. Çatı Katı öyküsünde yazdım bunu. Ağlamadığım ve ölümü dilemediğim tek bir saat yoktu. Anlattığımız her hikaye, aynı zamanda kendi hikayemizdir.

Bir gün geldi ve “Yarın gidiyorsun,” dedi. İki haftalık bir gidiş dönüş bileti almış nasıl olduysa. Artık yeterince uysallaştığıma karar vermiş. Babam tırla eşyalarımı göndermişti. Yanıma herhangi bir şey almama izin vermedi.

Roman yazdığım defteri aldım sadece.

Gece vaktiydi. Annemle babam beni havaalanında karşıladılar. Gülümseyerek yürüdüm onlara doğru. Elimden geldiğince iyi ve mutlu görünmeye çalışıyordum. Ama gülümsememde bir zorlama olduğunu anladılar. Aramızda bir metre kadar mesafe vardı. Öylece durduk ve sonra birden ağlamaya başladık her beraber. Sarılmadık. Ağlayarak arabaya yürüdük. Tek kelime etmeden. Arabaya bindiğimizde babam “Kızım geri dönmüyor,” dedi.

Annemle babama hiçbir şey anlatmama gerek kalmadı. Babam bu tepkiyi verince annem de birden değişti. Hiç beklemediğim bir şeydi bu. Karşı taraf babama “Size yalan söylemiş olmalı. Bir de bizden dinleyelin,” deyince babam “Siz benim kızımın oradan kaç kilo döndüğünü biliyor musunuz?” diye karşılık vermekle yetindi ve meseleyi tamamen kapattı.

Türkiye’ye bir daha adım atabileceğimi, evimi bir daha görebileceğimi hiç sanmıyordum. Her sabah uyandığımda mutluktan ağladım uzun süre. Yastığıma, çarşaflarıma tekrar tekrar dokunuyor, evimde olduğuma inanamıyordum.

Beni eğer geri dönmezsem öldürtmekle tehdit etti.

“Bir tetikçi ne kadar biliyor musun: 100 dolar sadece. 100 dolar! Benim iznim olmadan evden dışarı adımını bile atmaya hakkın yok senin. 100 dolara birini tutarım ve Allah bile hesap sormaz bana, hakkım bu çünkü benim. Seni boşamıyorum. Gırtlığına kadar günaha batmış haldesin zaten. Sana kocan ola-

rak dönmeni söylüyorum, bundan sonrası için ahiretini kurtar bari. Dünyada bir insanın bir başka insana yapabileceği en büyük kötülüğü yapıyorsun dönmeyerek ve böyle bir hakkın yok. Yok! Kocalık haklarımı hiçe sayıyorsun. Sen kendin söyledin o gün 'Efendiliğe kabul ediyorum' diye, kendin! Yalancı rezil! Boşamıyorum ulan, boşamıyorum! Benden 'Boş ol' sözünü duyamayacaksın ve ömrünün sonuna kadar karımsın. Kağıtlar ne derse desin. Ne yaparsan yap boşamıyorum seni.”

Bana hâlâ rahatsız edici mesajlar yazıyor. Kaçırılmaktan, öldürülmekten hâlâ korkuyorum. Son yirmi yıldır yaptığım her şeyi, öldürülmeyi göze alarak yaptım. Öldürülmeyi göze almadan evden adım attığım olmadı. Çünkü ona göre bu onun hakkı. Yirmi yıldır, bulunacağım yerleri açıktan haber vermem gerektiğinde korku yaşıyorum.

Bedenimde kalıcı hasarlar var. Ama size anlatacağım şey o değil. Bu olayın üzerinden yirmi yıl geçti. Biri “beton” deyince hâlâ buz kesilirim. Kimse bilmez, anlamaz.

Beni en çok rahatsız eden şey, ben döndükten ve bu kadar şey yaşadktan sonra çok kişinin dikkatinin bacaklarımın arasında olmasıydı. Anneannemin ömrümde ilk kez gördüğüm yardımcısı bana anneannemin yanında “Onunla beraber oldun mu?” diye sordu. “Neden soruyorsunuz?” dedim. “Çünkü onunla beraber olmadıysan kız olarak bir başkasıyla evlenebilirsin,” diye karşılık verdi. Anneannem, annem gibi, böyle şeyleri asla konuşmayan bir insandır; çok rahatsız olarak önüne bakıyordu.

O adamın bana böyle davranmasının nedeni de, kimse ona bu soruyu sormayacağı halde benim bu soruyla muhatap olacağımı bilmesiydi. O’nun yaptıklarıyla bu kişilerin yaptıkları arasında fark yok aslında. Güçlerini birbirlerinden alıyorlar.

Bu soruyu tekrar tekrar sordular, bu soruyu soracağını asla düşünmediğim insanlar. Bir örnek vereyim size. Kız arkadaşlarım Işıl ve Yeliz’le oturuyoruz ve onlara patronum Elver Bey’in bana bakire olup olmadığını sorduğunu söylüyorum. Işıl “Ne cevap verdin?” diyor. “Veremedim,” diyorum; “Çünkü bazı şeylerin açıklaması bu kadar basit değil. Böyle söyledim. Evet desem de yanlış hayır desem de.”

Işıl, “bazı şeylerin açıklamasının bu kadar basit olmadığı” kısmına saygı duymak ve kimseye hiçbir açıklama borçlu olmadığım düşüncesini desteklemek yerine bana kızıyor. “Off ya... Offf ya...” diyor esefle, çok yanlış bir şey yapan benmişim gibi.

“Bak canım... Böyle bir cevap olamaz. Ya evettir ya hayırdır, tamam mı... Ya sen bilmiyor musun bir penisin içine girip girmediğini?”

Sözcükleri tüylerimi diken diken ediyor. Çok çirkin buluyorum soruyu da soruluş tarzını da. Aynı çirkin soruyu yeniden, tane tane tekrarlıyor Işıl. Yeliz bu soru üzerine kahkahalarla gülmeye başlıyor. Işıl muzaffer, müstehzi gülümsemesiyle yüzüme bakıyor. İkisi de gülüyorlar. Neye güldüklerine dair bir fikirleri yok. Bazı şeylerin açıklamasının bu kadar basit olmadığını söylemem onlarda hiçbir fikir, duygu uyandırmamış. Gülmeden, ciddiyetle bakıyorum. Bildiğim en dürüst cevabı vermişim oysa. Güldükleri şey, hayatımın en mahrem tarafına dair en derin acı.

“Bir penisin bir kadının bedeninin içine girmesi bu kadar kesin sınırlarla tanımlanabilecek bir şey değil,” diyorum, hem ciddiyetimi hem acımı içimde duyarak.

Işıl’ın dudak kenarı muzipçe yine kıvrılıyor ve Işıl aynı alaycı, muzaffer ve bilmiş edayla “Hmm... Girdi diyorsun yani!” diyor.

Yeliz büyük bir kahkaha koparıyor bu cümleden sonra. “İşıl kesinlikle çok daha iyi kullanıyor sözcükleri!” diye bağırıyor, gülerek. Mesele, sözcükleri kimin iyi kullandığınımış gibi... Burada güldükleri ve konuşmalarına malzeme ettikleri şey, benim bedenim, benim özelim, benim acım değilmiş gibi. Ne yaşadığımı benden iyi bilebilirlermiş gibi. Bazı şeyler sözcüklerle anlatılabilirilmiş gibi.

İşıl Elver Bey’e gidiyor ve “Çözdüm olayı,” diyor; “Bakire değil.”

Yaşıtlarınız, kız arkadaşlarınız bile aynı düzenin parçası. Damgalanmış yahut damgalanmamış inek muamelesi yapıyor herkes size. Damganız olsa da olmasa da ineksiniz ama; bu değişmiyor. İnekleri mal gibi görmelerinden sadece bir nebze daha fazla saygı var kadınları mal gibi görme biçimlerinde. Bu öyle bir düzen ki ailemi teselli etmek isteyenler de bir tören yapılmamış olmasını sürüyor öne. “Hiç gelinlik giymedi, hiç tören olmadı ya; işte, o nedenle o hiç evlenmemiş gibi bizim gözümüzde!” dediklerinde çok mutlu oluyor annem. Bundan mutlu olmasının o odaya uğurlama töreni yapmanın olağan sayılmasıyla aynı şey olduğunu göremiyor. Bu sevinçte de üzüntüde de o sevincin ve üzüntünün nesnesinin benim bedenim olduğunu anlayamıyor.

Ölüme yakın deneyim yaşayan kimseler ruhlarının başka zamanlarda başka bedenlerde olduğunu hatırladıklarını söylüyorlar. Annelerinin karınlarındayken gen havuzundan kendilerine saç rengi, göz rengi seçtiklerini de. Karma astrolog olan teyzem “Önceki hayatında ruhun çok yükselmiş, ermişsin. Bu, bu dünyada son kez bedenlenişin olacaktı bu yüzden ama son anda bir hata yapmışsın, o nedenle tekrar gelmişsin buraya,” diyor. “Ruhum aynı ruhsa eğer, o hata intihar etmiş olmaktır,” diyorum; “Ne hata yapacağımı ve ne hata yapmayacağımı biliyorum çün-

kü.” Aramızda geçen bu diyalogu anlatmadan, doğum haritamı gösteriyoruz teyzemin hocasına. Önceki hayatımda intihar ettiğimi, bunun kendimi feda etme olduğunu, muhtemelen kadın olarak işkence ve tecavüz de olduğunu söylüyor o yaşamlarda.

Reenkarnasyon doğru mudur bilmiyorum ama ölüme yakın deneyim araştırmalarındaki benzer bulguları hatırlıyorum yeniden. Bedenimizin her noktasını kendimiz seçiyorsak anne karında, önceki hayatlarımda tecavüze uğramış bir kadın olarak kendime böyle kalın bir koruyucu kalkan seçmiş olmamı doğal buluyorum. Üstelik, rahmim de kapalı doğuştan. Cenin pozisyonunda kıvrılıp uyuyor gibi. Uyanmayı ve kendisini açmayı hiç istemiyor gibi. Ailemdeki hiçbir kadında olmayan özellikler bunlar.

İlginç olan ise şu. Siz bedeninize etten bir duvar da örseniz dış tehditlerden korunmak için, aldığınız önlemler yine sizi vurmak için size karşı birer silaha dönüşüyor, eğer kadınsanız. Mesele bu duvarın ne varlığı ne yokluğu, ne inceliği ne kalınlığı; bunların her biri bahane oluyor insanlar sizi ve bedeninizi özne değil de nesne olarak görünce. Her bedenden, her zamandan, her coğrafyadan, her yaşayıştan kadının türlü acısını taşıyorum ruhumda. Güzel de olsa çirkin de, zengin de olsa fakir de, cahil de olsa bilge de bir kadın, olaylar, kişiler, zamanlar, mekanlar değişse de hiç değişmeyen ve sürekli kendisini tekrarlayan acılar bunlar. Bu acıları bize çektirenler, bu adamlar değil. Bu acıları bize çektirenler ailemiz ve toplum, bu acıları bize çektiren, kültür; o adamlar hem buna yaslanarak hem de bundan dolayı böyle davranıyor bize. Ne Işıl’ın annemden, ne anneannemin yardımcısının o adamdan farkı var. Herkes bedenimin tek bir yerine bakıyor, herkes tek bir merakla aynı soruyu soruyor. Bu merakın beni onların gözünde bir insan olmaktan çıkardığının farkında değilim.

Hikayem, bu hakikate kanıttır. Sayısız kadın gibi, tecavüz-cümle zorla evlendirildim. Hikayemdeki olay örgüsünün farklı ilerlemesi gizil hikayenin aynı olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Binlerce yıldır süren, tanıdık bir hikaye bu. Hepimizi eğip bük-müş, zihnimizi ve bakışımızı şekillendirmiş bir hikaye. Beş harfli, on harfli, üç harfli sözcükler hikayenin aslının bu olduğu gerçeği-ne karşı etkisiz. Nikah dediğimiz şeyin-onu ya da bunu örtmesini biz yarattık. Kendi ellerimizle yarattığımız dünyanın hapsindeyiz.

Hollanda'da sadece üç ay kalmıştım. Şimdi sorsanız, bana hâlâ yıllar geçirmişim gibi gelir orada. Annem ve babam dışın-daki akrabalarım, arkadaşlarım, tanıdıklarım; birkaç kişi hariç hemen herkes duydukları anda sert tepki verdiler ayrılma ka-rarına. Ne kadar kilo vermiş olduğumu onlar da görüyorlardı oysa. "Bu sadece üç ay!", "Ama bu evlilik! Ev-li-lik!", bana sürekli söylenen şeylerdi o dönemde. Bir arkadaşına ayrıldığımı söyle-sem hemen "Bence çok acele karar veriyorsun... Bu kadar acele etmemen gerekiyor. Üç ay sadece!" diyordu. Kime ne anlatır-sam anlatayım "Ama bu üç ay!", "Ama bu çok acele!", "Bir şans daha vermelisin," diye sonuçlanıyordu yine konuşma. Öğretme-nimle görüşüyordum ve ilk cümlesi "Gel bakalım buraya sen... Acele acele bir işlere kalkışmışsın," oluyordu. Gittiğim psiko-loglar neden ayrıldığımı soruyordu, bunu özetleyemeyeceğimi söylüyordum. "Bir gün onu da konuşabilecek hale geleceksin..." diyorlardı, mesele konuşabilecek hale gelmekmiş gibi. Hem psi-kologlardan hem de psikolog-olmayanlardan sıklıkla duyduğum bir yorum vardı bir de o zamanlar: "Bir anlaşmazlık olduğuna göre muhakkak iki tarafta da sorun vardır. Sorun hiçbir zaman tek tarafta olmaz." Bunların hepsine gülümseyerek başımı sal-lıyordum. "Bunlar sevgiyi bitirmişler," gibi suçlama cümleleri duyuyordum sık sık. Kendileri sevgiyi bitirmemek her ne ise

onu başarmış kadınlardı yani; aynı şeyi şeyi başaramamak benim suçumdu. Herkes çok biliyordu, herkes çok konuşuyordu. Buna rağmen sürekli soruyor, anlattırmak istiyorlardı. Hiç tanımadığımı insanlar bile kaç ay evli kaldığımı duyunca “Atlı mı kovalıyordu peşinden?”, “Evliliğin de hiç kutsallığı kalmadı artık!”, “Aman hemen, hemen boşanın zaten. Biz evlendik, durmak için evlendik. Şimdikiler kaçmak için evleniyor,” “Ben de boşandım ama kaç yıl evli kaldım biliyor musun: 32! Sen hep böyle tek gecelik ilişkiler peşindesin galiba,” “Çok mu sevgili değiştiriyorsun sen? Evliliğin de haysiyeti kalmadı artık şimdikiler yüzünden,” gibi cümleler kurmaya başlıyorlardı birden. Bu yirmi yılda toplumda bir şeyler değişti diye düşünüyorum. O zamanlar yaygın olarak duyduğum türde cümlelerdi bunlar. İnsanlar başkalarına karşı şimdi de fütursuz, ama boşanmanın evlilik kurumuna saygısızlık olmadığını biraz daha anlamış durumdalar sanki.

Annemle babam o nikah konusu ne zaman açılrsa hâlâ “Bizi kandırdınız! Sus, konuşma; bizi kandırdınız!” diyorlar öfkeyle. Yirmi yıl önce ne kadar şaşırıdıysam hâlâ aynı şaşkınlıkla şaşıyorum böyle düşünmelerine, üstelik bundan bu kadar emin olmalarına. Annem, “Başına ne geldiyse sabırsızlıktan geldi!” diyor. Hâlâ. “Baban ne diyor biliyor musun... Oraya gittikten sonra onunla beraber oldu muhtemelen. Madem işler kötü gidiyordu, ne diye beraber oldu; bunu sorguluyor hep.” diyor, babamın bana kızdığını söylüyor, kendisinin de bana kızgın olduğu cümlelerle.

Olanları birkaç yıl önce bir yakınıma anlattım. Anlattıklarımı hiç kimseye söylemeyeceğine ant içmişti ben anlatmadan önce. Hemen ertesi gün otobüse binip annemle babamın yanına gitmiş ve her şeyi aktarmış bir bir. Annem beni suçlamış, doğruların tam olarak anlattığım gibi olmadığını öne sürmüş; babam sarsılmış ve uzunca bir süre ayrı yatmış annemle. Değişmeyen

ise şu: Otel odasından dolayı babam da beni suçlamaya başladı bu olaydan sonra. Anneme, babama ve topluma göre, dini ve resmi nikahım olan bir adamla bir otel odasına gitmek istemem suç. Beni evlatlıktan reddetmeye varacak kadar büyük suç. Sonrasında başıma gelenlerden failin değil benim sorumlu sayılacağım kadar büyük suç.

Kendimi feda ederek öldüm. Bir otel odasında, bir bodrumda, bir uçakta ve daha türlü mekanlarda. Kadın olmak kendini feda etmekle öyle iç içeydi ki, çoğunluk, kadının bu yaptığının kendini feda etmek olduğunu göremedi bile. Kadınlar da kızlarını feda etmenin onları feda etmek olduğunu göremediler. Bunca feda etmeden ve bunca feda edilmeden sonra şunu sormak isterim: Annem beni *ne* için feda etti? Annem, babam ve toplum, beni *ne* için feda etti? Beni tanımayan ve evliliğimin kısa sürdüğünü öğrenen insanlar, beni *ne* için feda edebiliyor hemen?

87

Bizi herhangi bir şey için feda eden biri, bizi seviyor olabilir mi? Bizi feda edebilen birinin sevgisi, gerçek sevgi olabilir mi?

Hiç kimse feda edilmeyi hak etmez. Hiç kimse. Hangi yaşta olursak olalım, hangi ırktan, hangi cinsiyetten, hangi coğrafyadan, hangi sınıftan olursak olalım hiçbir şey mazeret olamaz feda etmeye ve edilmeye. Hiç kimse kendisini feda etmeye yanaşmadığı için özür dilemek zorunda değildir. Kendisini feda etmeyi reddedenlerin yaptığı, hiç kimseye saygısızlık, hiç kimseye hürmetsizlik, kibir ve küstahlık değildir. Var olmanın onurudur sadece.

Var olduğumuz için kimseden özür dilemek zorunda değiliz. O veya bu şekilde var olduğumuz için de.

Otuz yaşında yeniden evlenmek istedim. Bana evlenme teklif eden ve benim de evlenme teklifini kabul ettiğim adamın baba-

sı, boşanmış olduğum için beni istemedi. Bana evlenme teklif eden ve benim de evlenme teklifini kabul ettiğim adam, babasına “Hayır,” diyemedi. “Çünkü,” dedi, acıyla, “İnsanın hayatta on tane babası olmuyor, anlıyor musun, on tane babası olmuyor!”

Tercihlerimize saygı göstermeyen biri, bize saygı gösteriyor olabilir mi? Bize ve varlığımıza saygı göstermeyen biri, bizi seviyor olabilir mi?

Sertaç o dönemde “Hayata karşı bu kadar edilgen tavrı olan biriyle nasıl yaşayabileceksin?” demişti. O dönemde de çok haklı bulmuştum bu sözü, şimdi de öyle buluyorum. Aslına bakarsanız, bana evlenme teklif eden ve benim de evlenme teklifini kabul ettiğim adamın babasının hayata karşı tavrı da edilgen diyebiliriz. Gerçeğin ne olduğu bile değil ama birilerinin benim evlenip ayrılmış olduğumu konuşabiliyor olması rahatsız etmişti onu. “Bu tepkisine sebep nedir?” diye sorduğumda, “Bekaret...” demişti, bana evlenme teklif eden ve benim de evlenme teklifini kabul ettiğim adam. Çocukluğumdaki ve yirmilerimdeki acizlik duygusunu hatırlamış ve çok etkilenmişim o dönem. Hayatıma dair bir kararın, bir adamın iki dudağının arasında olması, bir adamın iki dudağının arasına bırakılmış olmak fena halde gurur kırıcı, onursuzlaştırıcı gelmişti. Sağ bacağımda doktorların çözemediği bir ağrı olmuştu ve yürüyememiştım sekiz ay.

Bana evlenme teklif eden ve benim de evlenme teklifini kabul ettiğim adam, ailesine benden bahsettiğinde “Düğün istemiyoruz,” demiş. Evlenip ayrıldığımı öğrendiklerinde “Neden düğün istemediğini şimdi anlıyoruz...” demişler.

Tüm bu zaman boyunca sünnet ve evlenme törenlerinden hep, çocukluğumda rahatsız olduğum gibi rahatsız oldum. Tüm bu zaman boyunca annem, sünnet ve evlenme törenlerinden ra-

hatsızlığımın çarpık bakışından kaynaklandığını, zamanla geçeceğini ısrarla tekrar etti. Sünnet ve evlenme törenlerinin neden ve nasıl yanlış olduğunu anlatan yazılar yayınlamaya başladım yirmilerimin sonlarında. Yazıların devam etmesi, annemin bu konudaki bakışımın geçici olduğuna dair ısrarını azalttı, kendisi de kendi düğününden çok rahatsız olmuş olduğu halde. “Allah seni bildiği gibi yapsın!” dedi sonunda bıkkınlıkla. (Bu, annemin kendince izin verme şekli. O ya da bu şekilde hissetmeme, düşünmeme, davranmama “izin” verdiğinde suçlayıcı bir ses tonuyla hep bu cümleyi kuruyor.)

Eşimle çok sonra tanıştım. Evlenme töreni konusunda uzlaşmayı denedim ailesiyle, aynı şeyleri yaşadım. Saygısız olmakla suçlandım. Ama bu sefer doğru adamı seçmiştim. İstedığımız gibi evlendik. Evliliğimizden sadece iki gün sonra eşimin ablası bana ve evlenme biçimimize lanet eden bir tweet yazdı. Tweeti görmezden geldim. Ama sonrasındaki hakaretlerine dayanamadım. Sadece onunla değil, beni o günlerde suçluluk hissetmeye ve başkalarının istediği evlenme biçimine boyun eğmeye zorlamış herkesle ilişkimi sorguladım.

Var olma onurumuz, doğuştan getirdiğimiz en önemli hakkımızdır. Diğer tüm haklar bu hakkın tanınmasından sonra gelir. Var olma onurumuz, kişiliğimizle, tercihlerimizle birlikte olan bir onurdur. Nezaketimizi boyun eğme sanmışlar. Ne nezaket kişiliksizliktir ne de boyun eğmemek ve duruş sahibi olmak kabalık.

Bana evlenirken eşiniz veya eşinizin ailesi tarafından nelere zorlandığınızı söyleyin, size nasıl bir evliliğiniz olacağını söyleyeyim. Hiç şaşmayan bir denklemdir bu. Kiminle, nerede, nasıl evlendiğiniz hakkında ne kadar söz hakkı olduğunu düşünüyor-

sa kişi, size, evliliğinize, kişisel tercihlerinize o kadar mşdahale hakkını da kendisinde bulacaktır sonrasında. Evlenme tşreniniz, şok şnemli şeyleri haber verir evliliğinize dair. Bana evlenirken eşiniz veya eşinizin ailesi tarafından nelere zorlandığınızı sşyleyin, size evlendikten sonra bu kişilerin nerede nasıl davranacağını sşileyeyim. İştediğiniz gibi evlenemediğiniz biriyle istediğiniz gibi bir hayat kuramazsınız.

Eşimle nasıl evlendiğimizi anlattığımda hep aynı şey oluyor. “Her çiftin ailesi sizinki kadar anlayışlı değil! Hayatı toz pembe sanıyorsunuz herhalde. Kim ne sıkıntılar yaşıyor haberiniz bile yok. E biz de sizin gibi şanslı olsak biz de şyle evlenirdik herhalde,” gibi yorumları toplamda kaç kez aldım bilmiyorum. Başkalarının şanslı olduğuna hşkmetmek, bedel şdemeye yanaşmamanın bir yolu. Ya kendi tercihlerimizi yaşamak işin ayağa kalkarız, dşşe kalka da olsa, ya da başkalarının tercih ettiği ve bizim işin seştiği hayatı yaşamayı yaşamak sanarak avunuruz. Ya yaparız, ya da yapanları konuşuruz oturduğumuz yerden. Yaşamak, oturarak yapılabilir bir şey değildir oysa. Oturduğumuz sşrece başkalarının hayatını yaşamaktayızdır aslında. Yaşamak, ayakta sşregelen bir eylemdir. Yazmak gibi. Başkalarının hayatına bakarak bahane şretmeye şaşlışmak kimseyi olduğundan daha mutlu yapmaz.

Bir insanın en şnemli aynası cinselliğidir. Bir erkeği yatakta tanırırsınız. Peki kızlarımızı bir erkeği tanıdıkları ve o erkeğin aslında kim olduğunu anladıkları anda o erkeğe mahkum etmek, kızlarımızı diri diri gşmmek değil mi? Dşrt yandan gelen “Ay řç ayda mı anladın!”, “Aaa bir gecede mi anladın?” alayları, kınayışları, kızlarımıza onların bir şeyler işin feda edilebilir olduklarını hissettirmek, boyunlarına bıçak dayamak değil mi?

Birkaç yıl önceydi. Eşimle Lanthimos'un *Kutsal Geyiğin Ölü-mü* filmini izledik sinemada. Çıkışta İstiklal Caddesinde yürüdük, bir tatlıcıya girdik sonra. Düşünüyordum. Guillermo del Toro'nun *Pan'ın Labirenti* filmini izleyeli yıllar olmuştu, ama *Pan'ın Labirenti*'nin de kurban kıssası üzerine olduğunu şimdi, bu filmi izleyince anlamıştım.

"Kendi imanımızı yahut kendimize dair bir şeyi ispatlamak için çocuğumuzu kurban edemeyiz," dedim eşime. "Bizden başka biri, bize dair bir testin nesnesi olamaz."

Eşim dindar biridir.

"İbrahim'in İsmail'in boynuna bıçak dayamasının nedeni, İsmail'in onun en değerli varlığı olması," dedi. "En sevdiği, en değer verdiği varlığı olduğu için oğluyla sınıyor Allah onu."

"Allah bizi kendimiz dışındaki bir varlığı feda edip edemememizle oynayamaz," dedim. "Kimse bize ait değil."

"İsmail zaten ölmedi. Ölmeyecekti," dedi.

Muhtemelen annem de Hollanda'da ölmediğimi, başıma bir şey gelmediğini söyleyerek avutuyor kendisini. Ama öldüm. Başıma bir şey geldi.

"Fark etmez," dedim. "Bir çocuğu bir şeyle tehdit etmekle onu gerçekten yapmak arasında fark yok. Bu, çocuğa, 'Biz istersek seni feda edebiliriz.' demek. Çocuğun da feda edilebilir bir varlık olduğunu içselleştirmesi bu. Biz kimiz ki imanımızı kanıtlamak yahut bir başka şey için feda ediyoruz çocuğu? O, *biri*. Benden, bizden *başka* biri. Mal değil. Güzellik, zenginlik, o ya da bu değil. Feda etme nesnesi değil."

“Durumu anlayamıyorsun,” dedi.

“Durumu senelerce derinden anladım. Sorun da bu,” dedim.

O derinden anladığım senelere dair fikrim değişmişti. Birden değil, yavaş yavaş. Fikrim değişince ben de değişmiştim. Hayata yaklaşımım da değişmişti. Annesi “Gideceksin!” dediği için ağlayarak da olsa tıpış tıpış uçağa binen kız değildim artık. Ama beni o uçağa binmeye mecbur zannettiren her şeyi yeniden ve yeniden sorgulamakla, masaya yatırmakla, senelerce gece gündüz iyiyi ve kötüyü tekrar tekrar tartmakla olmuştu bu. Yaşım bana bir bilgelik getirdiyse eğer, buydu; büyük sözü dinlemenin ne kadar iyi olduğunu nihayet anlamış olmak değildi. Hiç değildi. “Siz hiç mi yanılmadınız; yanıldıktan sonra hiç mi büyük sözü dinlemenin iyiliğinize olacağını anlamadınız?” diye bağırarak insanlara oluyordu bana Twitter’da sık sık. Hayır, tersine. Çok yanılmıştım. Bütün yanlışlarımı kendi iç sesimi dinlemek yerine “büyük sözü” dinlediğim için, neyin doğru neyin yanlış olduğuna dair kendi sezgilerime kulak asmak yerine “cici kız” olduğum için yapmıştım. Bir çocuk, kaç yaşında olursa olsun, kendi yanlışlarını yapmalı oysa. Başkalarının hatalarıyla değil kendi hatalarıyla öğrenmeli. Başkalarının davranış kalıbını giyerek, kolumuz bacağımız kesik başlıyoruz hayata.

“Bana gelsen ve ‘Bir rüya gördüm. Allah benden çocuğumuzu kurban etmemi istedi,’ desen o rüyayı sorgularım,” dedim. “Evet, hep başka türlü anlatıldı bu bize. Bir rüya üzerine böyle amel etmenin güçlü bir iman göstergesi olduğu aşılandı. ‘Rüyayla amel edilmez,’ dedik ama bunun bir peygamberin rüyası olması, dahası peygamberin yorumu, sorgulanamaz kıldı içeriğini gözümüzde. Ayet bu denli açık değil oysa. Ayeti de biz yorumladık. ‘Ayette böyle demiyor!’ derken o denli öfkeli ki insanlar. Ayetin

içine dönüp bakmıyorlar bile. Bir imgeye tutunup o imgeyi savunuyorlar körü körüne. Tanrı'nın düşüncesini değil, imgesini seviyorlar sahiden. O imge, düşünceyi ve düşünmeyi öldüren. Sen peygamber olsan, bir gün bana gelsen ve 'Allah bana çocuğumuzu kurban etmemi emretti,' desen, sen yanılmışsın derim. Bu işte bir yanlışlık var derim. Bu çocuk benim de çocuğum ve bana böyle bir emir gelmedi, bana böyle bir emir gelse çıkar konuşturum, yüzleşirim o emri verenle derim. İyilik bu durumda hiç sorgulamadan çocuğu kurban etmek değil, her şeyi göze alarak iç'teki doğruyu yapmak, derim. Sen peygamber olsan ve bir gün bana gelip Allah'ın çocuğumuzu kurban etmemizi emrettiğini söylesen, benim de Allah'ım var ve benim Allah'ım senin bana anlattığın değil derim. Çocuğumu senden kaçıırım. İyi ve doğru olanın çocuğumuzu senden kaçırmak olduğuna inanırım."

"Bu senaryoyu düşünmek anlamsız değil mi," diye sordu. "Dünyaya yeniden peygamber gelmeyecek, bir çocuğun öldürülmesi ve kurtarılması bir ailenin meselesi olmayacak."

"Tam tersine. Bir çocuğun öldürülmesi ve kurtarılması her gün meselesi modern ailenin. O hikayeler yaşanmış, olmuş ve bitmiş değil. O hikayeler bize anlatıldı, defalarca anlatıldı ve yaşıyorlar. Peygamberler ölmedi, İbrahimler, Hacerler, İsmailler, Saralar, İshaklar ölmedi; her biri aramızda dolaşıyorlar, yaşadığımız olaylarda tekrar tekrar ete kemiğe bürünüyorlar. Sen böyle konuşunca, İbrahim'i sana anlatıldığı haliyle tekrar hayata getirmiş oluyorsun. Ben Hacer'i ya da Sara'yı her nasıl istersem, onları her nasıl düşünürsem öyle yaşıyor ve yaşıyorum. Hikayeleri anlatılmasaydı ve yorumlanmasaydı, ne anlamı kalırdı peygamberlerin yaşamasının? Her çağa, her coğrafyaya o çağa ve coğrafyaya özel peygamber inmesi gerekirdi o zaman. 2017

İstanbul'una, İstiklal Caddesi'ne özel peygamber inmiyor, çünkü ben buradayım, sen buradasın, Lanthimos burada, bu tatlıcı burada, del Toro ve başka filmler ve başka yönetmenler ve başka yazarlar ve başka felsefeciler burada. Romancılar burada. Joe Hindistan'da bilgeye gitmiş ve 'Sen İsa'sın!' demişti. Bilge 'Evet, tabii!' demişti, 'İsa'yım. Sen de öylesin! Diğerleri de!' İbn Arabi'ye, Hallac-ı Mansur'a, Meister Eckhart'a, Joe'ya ters bir şey yok sözlerimde. Bir kitap yazacağım. İyi Aile Yoktur'un İyi Toplum Yoktur bölümünde anlatacağım doğru olanın İsmail'i feda etmek değil kurtarmak olduğunu. Öfkelenecekler bana. Hallac-ı Mansur'a öfkelenedikleri gibi. Benim İsmail'i kurtarmak gerektiğini ifade etmemi yasaklamakla Hallac-ı Mansur'u öldürmenin aynı şey olduğunu göremeyecekler. Kitaplarımdaki hiçbir cümlenin, İbn Arabi'ye ya da Hallac-ı Mansur'a ters olmadığını göremeyecekler. İmgeye takılıyorlar çünkü. Tanrı'nın kendisine değil, imgesine. Ayetin kendisine değil, imgesine. İmgeye takıldıkları ölçüde de, o imgeye uymayan her şeye karşı bu denli öfkeli. İmge dediğimiz şey puttur. Kimseye onun putuna tapacağıma dair söz vermedim ben. Tanrı'nın savunulmaya ihtiyacı yoktur. Tanrı'nın imgesini Tanrı'nın kendisi sanarak böyle savunmak, putperestliktir. Çocuklar, kadınlar ve erkekler hep bir şeylerin putlaştırılması sonucu kurban edilirler topluma. Tanrı kimsenin kurban edilmesini emretmemiştir. Kurban eden ve kurbanı dileyen, toplum. Kültür. Tanrı değil. Kurbanı dileyenlerin sözü bu. Tanrı'nın değil."

“Senin kocan bir peygamber.”

O bunu söyleyince gülümsedim.

Birçok hikaye gelip geçti bir anda gözümün önünden. “Eyvallah,” dedim, “Öyle. Ama ben de öyleyim.”

Ben bunu ne zaman söylesem çok sinirleniyorlardı nedense. Kimin peygamber olduğu ve kimin peygamber olmadığına çok keskin sınırları vardı zihinlerinde; o sınırlar dahilinde olmayan bir şey söylediğiniz zaman bunu hem Tanrı’larına hem kendilerine küfür sayıyorlardı.

“Tamam, sen kendi Tanrı’nın söylediğine inandığı şeyi yap. Ama izin ver, ben de kendi Tanrı’mın söylediğine inandığı şeyi yapayım,” dedim.

Beni ikna etme çalışan insanlarla ilgili en büyük problem, sözlerini söyledikten sonra oradan ayrılmama izin vermemeleiydi. “Beni bir dinle, beni sonuna kadar bir dinle, sonra gideceğim,” diyorlardı ama onları ne kadar uzun dinlersem dinleyeyim bu dinleme ikna olmamla sonuçlanmadığı takdirde bana yol vermiyorlardı.

Sık söyledikleri tuhaf bir şey vardı: Bu mesele, İbrahim’le Tanrı arasındaymış. Ben neden karışırıyormuşum onların arasın-

daki işe? Çocuğumun bir insan olduğunu göremiyorlardı. Ben çocuğumun bir insan olduğu gerekçesiyle onu korumaya çalıştığımda bana bu kadar kızmalarının arkasında da aynı neden vardı. Çocuğum insan değildi, bizler çocuklarımızın ve başka çocukların koruyucusu değildik; çocuğa eziyet etmek isteyen biri varsa eğer, buna karışmak haddimize değildi. Çocuğu ezen söylemlere bakın; arkalarında hep bu düşünceyi göreceksiniz. “Çocuğa eziyet edilmesine karışmayın!” öfkesini.

On dokuzuncu yüzyıldan Danimarkalı bir filozof gelmişti bir gün. İnce yüzlü, zarif biri. “Kitabınızı biliyorum,” dedim; “Herkes tekrar tekrar okudu onu bana. Siz de aynı şeyi yapacaksınız, biliyorum. Kocamın ne kadar haklı olduğunu, teslimiyetinin ne kadar güzel bir teslimiyet olduğunu anlatacaksınız bana. Kocamın Tanrı’ya teslimiyeti gibi, benim de kocama teslim olmamı isteyeceksiniz benden. Ama kocam Tanrı’m değil, teslimiyetten anladığım şey de kocamın teslimiyetten anladığı şey değil. Kocama boyun eğmem Tanrı’ya boyun eğmemmiş gibi konuşmayın benimle rica ediyorum; benim de kendime ait bir aklım, kalbim var; aklımla kalbim işbaşında değilse Tanrı da yok, Tanrı’yı öldürüyorsunuz onu savunduğunuzu zannederken. Merleau-Ponty’nin sizin ölümünüzden çok sonra yazdıklarını hatırlayın: ‘Ben mutlak kaynağım. Varoluşum, öncüllerimden, fiziksel ve sosyal çevremden ileri gelmez, onlara doğru ilerler ve onları destekler.’ deyişini. Ben mutlak kaynağım, Tanrı bende yaşıyor. Ne demişti Aziz Augustinus, ‘In te redi; in interiore homine habitat veritas’, yani ‘Kendine dön; hakikat insanın en içindedir.’ Tanrı insanın en içindedir. Bay Kierkegaard, size sormak isterim, neden ayrıldınız sevdiğiniz ve tarafından sevildiğiniz kadından? Regine Olsen’ı senelerdir seviyordunuz. Deli gibi seviyordunuz hem de. O daha 14 yaşındayken aşık olmuştu onna. Regine Olsen da size aşıktı, Eylül 1840’ta siz onun par-

mağına nişan yüzüğünü taktığınızda nasıl da mutlu olmuştunuz! Bir yıl sonra, Bay Kierkegaard, bir yıl sonra neden bozdunuz nişanı? Mahvoldu Regine; siz de hakeza! Çok ağır bir depresyon geçiriyordunuz ve o dönemde yazdınız *Korku ve Titreme*'yi, serinin diğer kitaplarından çok farklıydı bu. İnanç, feda etme ve edilmeye konusu ile diğer kitaplarınızdaki konular tamamen tersti birbirine. Regine'yi feda etmiştiniz çünkü, Regine'yle birlikte kendi hayatınızı da feda etmiştiniz, babanızın sizin hayatınızı feda etmesini kendinize yeniden yaşıtıyordunuz böylelikle. Tam da hayatınızdaki feda edilmeye karşılıklı kitabınızda savunduklarınız. Evet, feda etmeyi ve edilmeyi savunuyordunuz. Çünkü feda etme eyleminizi gerekçelendirmeye ihtiyacınız vardı. Evliliğin getirdiği bedensel hazları kendinize yasaklamanın doğru olan şey olduğunu düşünmüştünüz. Babanızın katı disiplininin, acımasız dayaklarının sizin için iyi ve doğru olan şey olduğuna inanmanız gibi. Babanızın sizi feda etmesini zihninizde meşrulaştırmasaydınız Bay Kierkegaard, babanızın size davrandığı gibi davranıp durmayacaktınız kendinize ömrünüz boyunca. Alastair Hannay, Josiah Thompson gibi hayatınız ve fikirleriniz üzerinde uzman birçok kişi, hayatınızı babanız uğruna feda ettiğiniz için İbrahim'in İsmail'i kurban etmesine güzelleme yazdığınızda birleşti. Şimdi bana gelip, benim de sizin gibi çocuğumun hayatını feda etmemi mi istiyorsunuz? Neden? Ne için? Kendi hayatınızla ne istiyorsanız yapabilirsiniz. Peki benim söz söyleme hakkımı herkes neden kısıtlamak istiyor?"

"İbrahim putları kırdığında nasıl da alkışlamıştınız onu hepiniz. Putlarınızı kırdınız ve sonra kendi ellerinizle yeni putlar yaptınız kendinize. Tarih nasıl da tekerrür ediyor. Putlar değişiyor ama her dönemde, her coğrafyada putlar yaratıyor insan. Sizinle aynı puta tapmadığım için beni ateşe atmak istiyorsunuz şimdi. Putlarınızı kırmakla suçluyorsunuz beni, putlarınızın put

olduğunu bile göremeden. İbrahim size 'Onlar put, o yüzden kendilerini korumaktan acizler' demişti; alkışladınız onun bu sözünü. Soruyorum bayım, putlarınız gerçekten de Tanrı'ysa, neden onları benden koruma ihtiyacı duyuyorsunuz o zaman böyle? Putlarınızın benim tarafından kırılma tehlikesini böyle güçlü duyuyorsanız eğer içinde, bu, putlarınızın iddia ettiğiniz gibi Tanrı değil put olduğuna kanıttır. Tanrı'nın sizin tarafınızdan korunmaya ihtiyacı yok. Benim gibi zavallı bir ölümlü tarafından yıkılma tehlikesi gördüğünüz bir şeye imanınız neden? Arkamda kendimden başka hiç kimse yokken hem de. Yaptığım şeyin Allah'ınıza küfür olduğuna mı inanıyorsunuz: O zaman bırakın da Allah'ınız versin cezamı, siz vermeyin! Yüksek dağların en kimsesiz yerlerinde Allah'a meydan okudum ben. Ona 'Senden büyük Allah var; böyle büyüklenme!' diye bağırdım. Evet, Allah'tan büyük Allah var! Allah'tan büyük Allah'a iman ediyorum ben."

"Beni de yazmışsınız Bay Kierkegaard, kocamın sözüne, Tanrı'nın emrine uysalca boyun eğdiğimi yazmışsınız. Bir an... Bir an böyle oldu hakikaten de belki. Ama beni o tek ana hapsedmeniz, bana ve gerçeğime haksızlık değil mi? Ben gerçekten de böyle yaptım belki, ama o, o zamandı. Artık uyandım, Bay Kierkegaard, artık farklı bir Sara oldum; farklı bir Sara olmak da hakkım değil mi? O, o Sara'nın hikayesiydi. Bu hikaye ise benim hikayem. Hikaye değişti."

"İllere, sancaklara ve gezegenlere haber salsınlar, Sara uyandı desinler! Sara uyandı! Annelerin oğullarını ve kızlarını feda etmesi eskidendi; prensesler uyanmak için prensi beklemeyecek artık, kendileri uyanacaklar gerçeğe, kendi gerçeklerini kendileri yaratacaklar 21. yüzyılda prensesler. Uykuların en güzeli bile uyanmanın güzelliğiyle boy ölçüşemez çünkü. Kendi yaratmadığımız gerçek gerçek değildir çünkü, bir başkasının malıdır,

çocuğun bizim malımız olmadığı gibi, kadının kocasının malı olmadığı gibi. Bir başkasının gerçeğini alıp giyemem üstüme; önce onu sökmem, biçmem, dikmem, kendim için baştan yaratmam gerekir, onu bir başkası için olduğu şeyden bir başka şey yapmam gerekir. Dinî figürlerden roman kahramanı yapmak zinhar günahtır demişler; illere, sancaklara ve gezegenlere haber salsınlar, dinî figürlerden roman kahramanı yapmak zinhar günahtır demek zinhar günahtır desinler! Siz, siz aynı hikayeyi aynı şekilde anlatıyorsunuz yüzyıllardır; ben beni anlattığınız ölü hikayelere sığamadım, ben beni anlattığınız ölü kelimelere sığamadım ve doğmak, uyanmak istedim; beni ölü sözcüklerinizle öldürmenizden bunaldım, beni öldürdüğünüz yerden doğdum. Siz Mesih'i bekliyordunuz Bay Kierkegaard; ama Mesih değil ben, yeniden doğdum.”

Boynumda bıçak izleriyle büyüdüm.

Ben böyle söyleyince kötü bir şey var sandınız, değil mi?

Hayır, korkmayın. Oyun bu sadece! Zararsız bir oyun.

Küçük bir kızım ben. İki tane ağbım var. Her sene inek alırlar. Keskem için... Bakmayı hiç istemem o sırada. Ağbilerim der ki: "Sakın bakma, korkunç!" Onlar bakarlar ama sonra karın ağrısı çekmeye başlarlar. Günlerce kabus görürler. Yine de dayanamazlar, gidip seyrederler ertesi sene. Ben karnımın ağrımamı hiç istemem. O yüzden bakmam. Ben ineği sevmeye giderim sadece. Ona ot veririm, su veririm. O da bana "Mö" der. Bence beni seviyor. Beni görünce "Mö" diyor, kuyruğunu sallıyor.

Bunu her sene niye yaptığımızı annemle babam hep anlatırlar bize. Büyük bir peygamber var, onun hikayesi bu. Allah bu peygambere çocuğunu onun için kurban etmesini emretmiş. Peygamber Allah istedi diye bıçak dayamış oğlunun boğazına. Ama bıçak kesmemiş, gökten bir koyun inmiş! Annem der ki: "Çünkü Allah çok merhametli." Allah o kadar merhametli ki, diyor annem, çocuğu kesmeyelim diye koyun yolluyor bize, onu kesiyoruz. İşte bu inek de o koyun. Koyun ya da inek olabiliyor-muş, öyle dediler. Bizimkiler inek alıyor. Biz üç çocuk olduğum-

muz için sanırım. İneğe bakarken kendimi, ağbilerimi, annemi ve babamı düşünüyorum. Tam sığıyoruz ineğin içine. Alt kat-taki Rıza amca koyun aldı. Çünkü kızı küçük bir bebek daha. O bebekten, ohoooo, beş tane, on tane sığar o koyunun içine. Bebek minicik. Böyle pırzola kadar falan. Ohooooo, o bebekten on beş tane, yirmi tane sığar o koyunun içine. Koyun kocaman bebeğe göre. Yünleri de var.

Annemle babam hep anlatıyorlar. Eskiden çocuklar kurban ediliyormuş Allah’a. Sonra Allah çok merhametli olduğu için “Durun!” demiş. “Çocukları değil, alın, bu koyunu kurban edin!” İşte o günden beri çocuk yerine koyunları ve inekleri kurban ediyormuşuz. “Bu inek olmasaydı şimdi sizi kurban edecektik,” diyorlar. Eskiden öyleymiş. Ama şanslıymışız, kurtulmuşuz. Çünkü Allah’ımız çok merhametli.

101

Babam hep soruyor ağbilerime: “Şimdi kardeşinizi kurban edecek olsalar ne yapardınız?” “Kaçırırdık onu!” diyorlar ağbi-lerim. Bazen de bana soruyor babam. “Eskiden kız değil erkek çocukları kurban ediyorlarmış,” diyor. “O zamanlarda olsak ne yapardın?” Ben sesimi çıkarmıyorum. Çünkü babam ağbilerim “Kardeşimizi alır, kaçırırdık! Kurban edilmesine izin vermez-dik!” deyince gülüyor. Hoşuna gidiyor bu cevap. Ama başka günlerde de diyor ki, peygamber önce dayayamamış bıçağı oğ-lunun boynuna. Oğlu “Baba, kes! Kes!” demiş gözyaşları içinde. Oğlu çok iyi yürekli bir çocukmuş. Öyle diyorlar. Çocuk Allah’ın emrini yerine getirsin istemiş babası. İşte bu yüzden “Kes,” de-miş. Çocukta Allah korkusu varmış. Sonra da peygamber olmuş zaten. Büyük, büyük bir peygamber olmuş hem de.

Ağbilerimle hep oyun oynarız. En çok oynadığımız oyun kurban kesmedir. İneklerimizi kesilirken hiç görmedim ama

ağbilerim sayesinde nasıl olduğunu biliyorum. Dört ayak üzerinde duruyorum önce. İnek oluyorum ben. Ayaklarımı ve kollarımı bağlıyorlar. Gözlerimi mendille bağlıyorlar sonra. Görüp korkmayayım diyeymiş. Sonra ayaklarımı bağladıkları ipi çekerek yere düşürüyorlar beni. Yan yatıyorum. Sonra bıçağı boynuma dayıyor büyük ağbim. “Allaahu ekber Allaaahu Ekbeer, Laaa ilaahe illallaaah” diye dua okumaya başlıyor. Duası bitince boynumu kesiyor ve ölüyorum. Sonra etlerimi kesiyorlar ince ince. Onlar etlerimi keserken hep gıdıklanıyorum. Gülüyorum.

Bir gün büyük ağbim tam beni kesecekken annem içeri girdi, çığlık attı. O günden beri ekmek bıçaklarını saklıyor. Artık o çekmecede değil bıçaklar. Nerede? Bilmiyoruz. Onun yerine cetvelle oyunuyoruz oyunumuzu. Cetvel yoksa elle.

Anneme bir şey olmadığını söyledim. “Anne, bu sadece oyun. Beni kesmiyorlar. Oyun oynuyoruz sadece,” dedim. Ama annem yine de korktu. Bıçakla oynamamızı istemiyor. “Bıçakla oyun oynanmaz,” diyor.

Annem bir gün beni misafirliğe götürdü. Kalabalık bir evdi ve çocuklar vardı. Bu sene sekiz yaşına gireceğim. Çocukların hepsi küçüktü benden. Daha okula bile gitmiyorlar. “Çocuklara oyun oynatır mısın?” dediler. “Tabii ki!” dedim. Hepsini arka odaya götürdüm. Dedim ki: “Şimdi, içimizden biri inek olacak. Sonra da onu keseceğiz. Kim inek olmak ister?”

Herkes inek olmak istedi. Can diye bir çocuk vardı. Dört yaşındaymış. “Ben inek olacağım!” dedi. Ceren “Sen ineğe benzemiyorsun bir kere, ben benziyorum ineğe!” diye ağlamaya başladı. Can da “Hayır! Hayır! İneğe ben benziyorum! İneğe en çok ben benziyorum! Sen benzemiyorsun!” diye ağlamaya başladı. Diğer

Çocuklar da “Ben ineğe benziyorum!” diye ağlamaya başladılar. “İneğe en çok ben benziyorum!” diyordu hepsi. Çocukların hepsi ağlıyordu. O kadar çok ağladılar ki büyükler geldi. Anneleri geldiğinde “İneğe o benzemiyor. Ben benziyorum ineğe, ben!” diye ağlıyorlardı. Susmaları çok uzun sürdü. Oyunu oynayamadık.

O gün ne kadar şanslı olduğumu anladım. Bizim evde inek hep ben oluyorum.

Bir kralın yedi tane kızı varmış ve tabii ki en güzel, en tatlı, en iyi kalpli kızı bu yedi kızıdan en küçük olanıymış. Masallarda hep böyle olur, çünkü masallardaki kız çocukları ve kadınlar, her yaştaki kız çocuğunun ve her yaştaki kadının farklı benliklerini temsil eder. Masalı dinleyen küçük kız, kralın yedi kızının da tamamıdır masalı dinlediği sırada. Kralın yedi kızı arasında en güzel, en tatlı, en iyi kalpli olanın en küçükleri olduğunu duyan küçük kız "Demek ki bir kadın ne kadar gençse o kadar güzel, o kadar tatlı, o kadar iyi kalpli olur." diye düşünür farkında olmadan. Kralın yedi kızı arasında en güzel, en tatlı, en iyi kalpli olanın en küçükleri olduğunu duyan küçük erkek çocuk da "Demek ki bir kadın ne kadar gençse o kadar güzel, o kadar tatlı, o kadar iyi kalpli olur." diye düşünür farkında olmadan. Masallardaki yaşlı kadınlar çirkindir, kötüdür, cadıdır. Prenslar ve krallar ise yakışıklı ve iyi kalplidir her yaşta.

Yedi prensesten en küçük olanının en sevdiği oyuncacı altın topmuş. Prenses hep bu topla oynarmış. Ne var ki bir gün prenses, bu güzel altın topu dereye düşürmüş. Altın top dereye prensesin erişemeyeceği kadar uzak bir yere yuvarlanmış. Prenses ağlarken, bir kurbağa ona "Ağlama güzel prenses," demiş; "Eğer beni öpeceğine söz verirsen topunu sana veririm."

Bazı masallarda da kurbağanın "Eğer bana yemek yapar ve geceleri de beni yatağına alırsan topunu sana veririm," dediği söyleniyor. Yani kurbağanın prensesten istediği şey, toplumun kadına evlilikte biçtiği rol. Prensesin en değerli varlığı olan altın top ise... Kimbilir! Altın yüzüğün ne anlama geldiğini de bilmiyorum ben. Parmağımıza altın bir yüzük taktılar diye neden bunca şeye mecbur bırakıldığımızı...

Güzel prensesin böyle bir senaryoda kurbağaya "Zor bir durumda kaldım ve senin yaptığın şey, içine düştüğüm zor durumdan faydalanmak. Zaten bana ait olan topu bana vermek karşılığında ne hakla seni öpmemi talep edebilirsin benden?" gibi bir şey demesi beklenir. Ama prenses böyle yapmıyor. Sorununa başka çıkar yol göremediğinden, hem söz veriyor hem de altın topu aldıktan sonra kurbağayı öpmeden oradan kaçıyor. Prensesin böyle davranması, kendisini çaresiz hissetmesinden. Muhtemelen gerçekten de çaresiz prenses. Altın topu var diye herkes onu el üstünde tutulmuş bir prenses sanıyor ama gerçekte yüzme bile öğretmemişler prensese. Prenses o beyaz şifon elbisesiyle dereyle girse onu suçlarlar, elbisesiz girse daha da çok suçlanır prenses. Beyaz ve şifon olmayan bir elbise mi? Prensesin böyle bir elbisesi yok. Prensesin böyle olmayan bir şey giymesi, ağaca tırmanması, çamura batması prenseslik müessesesinde yasak. Prensesten beklenen, altın topu dereye düştüğünde çaresizce ağlaması sadece. Bahtına kurbağa da çıkabilir prens de. Kendisini içinde bulduğu kötü durumlara sessizce katlanır, itaat ederse iyidir prenses, karşı çıkarsa kötü. Karşı çıkma cesareti olmadığı için önce söz verip sonra kaçıyor zaten prenses.

Prenses hayatına bunlar hiç yaşanmamış gibi devam edebileceğini sanıyor ama öyle olmuyor. O akşam yedi prenses ve kral

akşam yemeğini yerlerken çıkageliyor kurbağa. Sarayın önünde vıraklayıp duruyor.

"Bu ses de ne?" diye soruyor kral. Olanları anlatmak zorunda kalıyor prenses.

Böyle bir senaryoda, "Ne hakla sana altın topunu vermek karşılığında seni öpmeyi, her gün onun aşçısı ve seks kölesi olmanı bekler bu kurbağa?" diye hiddetlenmesini beklersiniz kralın, öyle değil mi? Ama öyle olmuyor. Kurbağa erkek çünkü. Kral kurbağaya değil, çok sevdiği kızına "Söz sözdür kızım," diyerek kızıyor ve kurbağayı masalarına getirtiyor. Prensese yaptığı hatanın bedeli ödetiliyor böylece. Kurbağanın sofraya alınmasıyla da değil üstelik. Yemek bittikten sonra "Ben ne olacağım şimdi peki?" diye hesap soruyor arsız kurbağa ve prensesin yatak odasına götürülmeyi talep ediyor. Prensес kurbağayla yatmayı hiç istemediği halde, kral yine "Söz sözdür kızım!" diyerek kurbağayı prensesin odasına götürüyor ve kurbağanın isteğiyle yatağına sokuyor. Prensес, verdiği sözü tutması gerektiğini öğreniyor böylece. Masalları dinleyen çocuklar ve yetişkinler de.

Masallarda, çirkin kurbağanın güzel prenses onu çok tiksinierek öptükten sonra yakışıklı bir prensе dönüştüğü anlatılıyor. Neymiş efendim, çok mutlu bir hayat yaşamışlar beraber bundan sonra! Fesime anlatsınlar. Hikayenin böyle geliştiğine hiç şahit olmadım ben. Masal doğru. Ama tersinden. Öptüğümüz yakışıklı prensler, biz onları öper öpmez çirkin kurbağalara dönüştüler. Onları öptüğümüz için de her tür kötü muameleyi sessizce sineye çekmemiz beklendi bizden.

Postane sırasında bekliyorum. Kitap kargosu göndereceğim. Yanımda bir kadın oturuyor. Yedi sekiz yaşlarında bir kız var yanında. “Bunlar,” diye dert yanıyor diğer tarafındaki kadına; “Kedi köpek gibiler bütün gün evde!” Kadın anlatıyor, küçük kız sesini çıkarmıyor. Yere bakıyor hareketsizce. Her şeyi işitiyor ama orada değilmiş gibi. İki kadın, çocuğa orada değilmiş gibi davranıyorlar çünkü. Çocuk orada değilmiş gibi, çocuğu konuşuyorlar. Çocuk da kendi varlığını eğreti bir şeymiş gibi duyuyor. Beden dilinden apaçık bu.

Kadın dert yanmayı sürdürüyor. Bu, kız çocuğuymuş ama ağbisini görünce *oğlan çocuğu gibi azıyormuş*. Küçük kız susuyor, kadın içini dökmeye devam ediyor. “Kedi köpek gibiler!” diye tekrarlamayı sürdürüyor her paragrafının başında. Hiç de kedi köpek gibi olmadıklarını, tersine, ağbisinin kızla kedinin fareyle oynadığı gibi oynadığını anlıyorum kadının sözlerinden. Ama kadın öfkelenmeyi, karşı çıkmayı, oyun oynamayı, hareket etmeyi o kadar erkeklikle, söz dinlemeyi, tatlı ve uyumlu olmayı, sessiz, hareketsiz, itaatkar olmayı da o kadar çok kız çocuk olmakla özdeşleştirmiş ki, göremiyor çocuklardan birinin diğeriyle kedinin fareyle oynadığı gibi oynadığını. Kızın susmasını ve söz dinlemesini kız çocuk olmak, ağbisinin ona saldırıp durmasını oğlan çocuğu olmak sanıyor. Kızın alttan almasını,

ağbisinin suyuna giderek ortalığı yatıştırmasını bekliyor ondan. Ağbisi kızılıyorsa, bu kızın suçu. Karşılık vermezse ve evde sesler kesilirse her şey tatlıya bağlanmış olacak. Kız susunca ve ağbisi sakinleşince sorun çözüldü diye düşünüyor kadın.

Sıra numarasına bakıyorum. Çok kalabalık postane. Göz göze geliyoruz küçük kızla. Hemen korkup bakışlarını yine yere indiriyor tabii. Şikayet edilmenin suçluluğu var üzerinde. Elimdeki kitapları kafasına atsam “Özür dilerim! Özür dilerim!” diyerek yere kapaklanacak. Bu suçluluk duygusunun kokusunu kim olsa alır. Kendisine suçlu muamelesi yapmayı kesemediği sürece bu duyguyu manipüle edenler, onu böylelikle kontrol altında tutmaya çalışanlar olacak. Hayatı boyunca. Evden çıkmakla kurtulmuş olmayacak o evde yaşananlardan. Hikaye dışarıda da devam edecek. O, hikayeyi kendisi adına değiştirmedeği sürece.

Kapıdan insanlar giriyor ve insanlar çıkıyorlar. Çok azı çocuk. Hayır, postanede çocuk falan yok. Yanımdaki kız çocuğunu ben uydurdum. Göz göze geldiğim, kendi çocukluğum. Kaç aydır yakamı bırakmayan sahne yine geliyor gözümün önüne. Çok küçüğüm. Üç, dört yaşında belki. Banyodayım. Annem yıkıyor beni. Saçım yıkanmış, vücudumu sabunluyor. Duş ahizesini elim vermiş. Duş ahizesini boynundan tutuyor ve akan suya bakıyorum. Sonra, bir anda, neden bilmem, duş ahizesini başıma tutuyorum. Duş ahizesini başıma tutmamla annemin kolumu bileğimden tuttuğu gibi hışımla indirmesi bir oluyor. Öfkeyle “Neden?” diye bağılıyor; “Neden bunu yaptın? Neden?!”

Bana çok uzun gelen bir süre boyunca bakışıyoruz. “Cevap versene; neden yaptın?!” diye bağılıyor yine öfkeyle; “Neden ıslattın saçlarını ha, neden?”

Zaten ıslak olan saçlarıma su tutmama neden bu kadar sinirlendiğini anlayamıyorum. Anladığım tek şey çok büyük bir suç işlemiş olduğum. Dünyada bu suçu işleyen ve işleyebilecek tek insan olduğuma inanıyorum. Sanırım o da böyle inanmakta. Ne gözlerini ayırıyor gözlerimden ne de soruyu sormaktan vazgeçiyor. “Cevap versene bana; neden ıslattın diyorum saçlarını, neden! Neden yaptın bunu?!” diye bağıyor yeniden. Annemin bedeni dev gibi. Ben çok küçüğüm ve korkuyorum.

Banyodan sonra saçlarımı kurutuyor mu? Hayır. Saçlarımı kendi kendine kurumaya bırakıyoruz hep. O zaman neden bu kadar sinirlendi? Bugün hâlâ bilmiyorum. “Bak, kurumayacak saçların şimdi,” diyor. Saçım durulananı iki dakika olmamış halbuki, ahizeyi başıma bir an tuttuğumda.

O böyle öfkeyle soru sorduğunda hep sessiz kalıyorum. Sessizliğim onu daha da çileden çıkarıyor. Aptal olduğumu söylüyor böyle durumlarda. “Aptal!” diyor sessizliğim karşısında. Aptal olduğum için ona cevap vermediğime ben de inanıyorum. Yeter ki sussun, aptal olmaya razıyım; ama hem ben aptalım hem de o susmuyor.

Çok öfkeli ve beni banyodan çıkarıyor, giydiriyor. Hareket etmeye korkarak hareket ediyorum. Beni giydirdikten sonra yüzüme bakmıyor zaten, kaşları tüm gece boyunca çatık kalıyor. “Neden yaptım bunu... Neden...” diye kendimi suçlayıp duruyorum ben de.

Banyo yaparken bir daha hiç hareket etmiyorum. Elime ahizeyi verirse ahizeyi öylece tutuyorum sadece. Banyodan çıkarken, giyinirken, oynarken; hiç hareket etmemeye özen göstererek atıyorum her adımımı. Put gibi hareket ediyorum. Put gibi hareket etmediğim zamanlarda suçluyor beni. Ama put gibi

hareket ettiğim ve sessiz olduğum için akıllı olmadığımdan da emin. Karşı çıkan çocukları daha zeki buluyor. Bana hep aptal desin, razıyım; bana böyle kızmasın, böyle kötü bakmasın yeter. Bunun için uğraşıyorum. Bazen işe yarıyor. Bazen yaramıyor.

Postaneden çıkıyorum. Metroya giriyorum. Metroda yürüyen merdivenlerde bir kadın önümde. Bir yanında üç, diğer yanında altı yaşlarında iki erkek çocuk var. Çocuklar put gibiler. Hareket etmeden hareket ediyorlar. Başları sürekli önlerinde. Yere bakıyorlar, kadının elinden tutarak. Nerede görsem tanırım bu hareket etmeden hareket etme halini. Korku dolu çocukların içleri. Yüzlerini görmüyorum, arkadan bakıyorum onlara; ama nerede görsem tanırım bu korku dolu olma halini.

Yürüyen merdivenlere ilk adımını attığında, zaten put gibi duran çocukların kafasına eliyle vuruyor kadın. Sert bir vuruş değil bu. Acıtıcı da değil muhtemelen. Ama çok, çok gurur kırıcı. Çocuklar hiçbir tepki vermiyor. O kadar bekledikleri, alıştıkları bir şey ki bu. Kadın çocukların nasıl durduklarına bile bakmadan hafifçe vuruyor başlarına ve "Aptal!", "Aptal! Düzgün dur!" diyor bir yandan. Zaten hareketsiz duran çocuklar hareketsiz durmaya devam ediyorlar başlarına vurulurken. Başlarını omuzlarının arasına gömmüş haldeler zaten ikisi de. Bu hiç değişmiyor. Başlarını, bakışlarını yahut vücutlarının herhangi bir tarafını hiç oynatmadan yürüyorlar. Nefeslerini tutuyorlar korkudan ve suçluluktan; solukları bile düzensiz.

Bu çocukların duruşundan, evde korkunç muamele gördüklerine eminim. Çok eminim hem de. Bir değerlendirme yapılacak olsa, bu çocukların ağır istismara uğradığının belgelerce de açık olacağına eminim. Ne var ki hiçbir şey gelmiyor elimden. Çocuklar robot gibi hareket ediyor ve kadın da hafifçe başlarına

vuruyor sadece ara ara gibi görünüyor dışarıdan. Metroda herkes o yana ya da bu yana gidiyor. Başları omuzlarının arasına gömülü, iki yaşlı adam edasıyla, korkuyla put gibi yürüyen iki çocuğun içler acısı hali kimsenin gözüne çarpmıyor. Bu çocuklar, düşünmeye bile korkuyorlar.

Çok küçüğüm. Dört, en fazla beş yaşında. Fuara gitmişiz, eve dönüyoruz. Gece. Üzerimde beyaz merserize, ajurlu bir hırka var. İçimde de aynı merserizeden elbise. Çok mutluyum; çünkü evden çok nadir çıkıyoruz. Dışarıda olmak, fuarda olmak, o sırada eve dönüyor olsak bile çok heyecanlandırıyor beni. Bu yüzden biraz ilerisinde yürüyorum annemle babamın. İkisi de bana kızıyorlar. “Elimi tut!” diyerek kızıyor annem hep. Babam da “Annenin elini tut!” diyerek kızıyor. Gidip annemin elini tutuyorum ama öyle heyecanlıyım ki farkında olmadan bırakıyorum her seferinde onun elini, etrafta yürürken buluyorum kendimi bir süre sonra.

111

Nasıl olduğunu anlayamadan bir adam elimden tutup beni sürüklemeye başlıyor. İlk kez başıma gelen bir şey bu. Şok yaşıyorum. Var gücümle direnmeye çalışıyorum ama benden çok daha güçlü. Kayarak sürükleniyorum onun beni götürdüğü yere doğru. Hiç sesimi çıkarmıyorum bunlar olurken. Çünkü mut-hiş bir suçluluk duyuyorum. Çünkü karşımdaki kişi yetişkin. Bir hata varsa, olsa olsa bana ait olabilir. Yetişkine karşı gelmek benim ayıbım. Bununla beraber, “Bir daha ailemi hiç göremeyeceğim,” diye düşünüyorum. “Her şey bitti. Bu adam beni götürecektir ve bu benim sonum olacak. Bir daha ailemi hiç göremeyeceğim.” Korkunç bir umutsuzluk ve dehşet içindeyim. Buna rağmen suçluluk hissim daha baskın.

Suçluluğum katlanarak artıyor, çünkü adam bana direndiğim için kızıyor. “Gel diyorum sana... Gelsene!” diye kızıyor,

kaşlarını çatarak. Annemin “Elimi tutsana!” derkenki kızgınlığı ile bu adamın kızgınlığı iç içe geçiyor. Bu adam annemden çok daha kızgın, ama zaten aşına olduğum bir suçluluk şimdi katlanarak içimde artan. “Evet, annemle babamı bir daha göremeyeceğim. Ama direnmemeliyim... direnmemeliyim,” diye geçiriyorum hep içimden. Bu adamın beni sürükleyip götürmesine karşı koyduğum için, büyük sözü dinlemediğim için çok ama çok suçlu hissediyorum. Adam bana kaşlarını çatarak bakıyor, ben ona bakıyorum, adamın başının üzerindeki lacivert gökyüzünü ve dolunayı görüyorum bir yandan. Bu görüntü hâlâ aklımdadır. Adamın öfkesinden dolayı, o an omurgamın ta içine işlemiş suçluluk hissi de. Adamın büyük, güçlü elleri ve bu ellerin sıcaklığı da. Değil bağırarak, herhangi bir ses çıkarmamın benim için düşünülemeyecek bir şey olması da. O günden önce de sonra da defalarca yaşadığım bir sessizlik bu.

“Hey, nereye götürüyorsun kızı?” diye bağırarak oluyor etraftan. Ben yine sessiz kalıyorum ama adam bir anda bırakıp gidiyor beni. Bu kadar kolay. Kurtuldum. Annemle babamın yanımda olduğunu görüyorum. Hiçbir şey demeden bakıyorlar o adamın arkasından. Bu, daha önce de daha sonra da defalarca yaşadığım bir şey. Kim bana ne yaparsa yapsın tepkileri hep bu oluyor. O kişiye hiçbir şey yapmamak. Ama beni sorumlu tutmak. Bana dönüyorlar ve kızarak “Elimizi tutmadın, gördün mü! Elimizi tutmadın ve böyle oldu işte! Elimizi tutmazsan böyle olur!” diyorlar. Bunu diyeceklerini zaten onlar bunu demeden önce biliyorum ve konuştukları anda her şey için yoğun bir suçluluk duygusu kaplıyor yine içimi. Annemin elini tutmadığım için, adamın beni sürüklemesine izin vermediğim için... İkisi de aynı suçluluk. Adamdan kurtulduğum için çok şanslıyım. Tanrı’mız çok merhametli. Başıma bunun gelmesinin tek nedeni,

annemin elini tutmamam. “Tut bakalım elimizi şimdi!” diyorlar ve ben süt dökmüş kedi gibi annemin elini hiç bırakmadan eve dönüyorum o gece. Heyecanımdan eser kalmamış. Ruhumdan da. İstedikleri gibi bir put oluyorum. O gece ve birinin elinden tutmamın beklendiği bütün anlarda.

Bu konuyla ilgili hiçbir şey söylemiyorlar bana. Suçluluk hissettiğim için hiçbir şey soramıyorum ben de. İki gün sonra, çok çekinerek, anneme o adamın beni niye elimden tutup sürüklediğini soruyorum. İki gündür zihnimi sürekli meşgul eden bir soru bu. Mutfak masasında oturuyorum. Annemin arkası dönük, annem her zamanki gibi bir işle uğraşıyor. Annem, “Çünkü seni kızı zannetmiş,” diyor. “Elimden tutsaydın o da seni kendi kızı zannetmezdi. Elimizden tutman bu yüzden önemli işte.”

Bana resmedilen dünyada kötü insan yok. Kötü niyet yok. Ortada hata varsa sadece bana ait. Daha sonra da hep aynı şekilde davranacaklar. Ben de kendime onların bana davrandığı gibi davranacağım uzun zaman. Dünyayı dürüst, kendimi eksik ve suçlu görerek atacağım adımlarımı.

113

Akrabam, “Çok yaramazdınız!” diyor hep; “Annenizi deli ediyordunuz. Yaramazlık yapıyordunuz evin içinde hep.”

Daha önce defalarca duydum bunu. “Nasıl yaramazlık yapıyorduk?” diye soruyorum bir keresinde.

Şaşıyor.

“Bilmiyorum,” diyor; “Yaramazlık işte.”

“Tamam. Ne yaramazlığı mesela?”

Omuz silkiyor.

“Yaramazlık işte...” diye yineliyor.

“Bir örnek ver,” diyorum; “Ne yaramazlığı?”

Ben üsteleyince düşünüyor. “Koltukların üzerinde zıplıyordunuz,” diyor; “Deli ediyordunuz annenizi.”

“Koltukların üzerinde mi zıplıyorduk?”

“Evet,” diyor.

“Deli ediyordunuz annenizi,” diye yineliyor sonra.

Sesimi çıkarmıyorum.

Babam anneme “Bana güven,” demiş, ben olmuşum. Babam anneme “Bana güven,” demiş; “Hiçbir şey olmayacak.” Annem babama güvenmiş; bir şey olmaz diye ummuş ama ben olmuşum. Ben olunca çok sinirlenmiş annem. Dünya başına yıkılmış. Evdeki mobilyaların yerini değiştirmiş. Düşmemişim. Annem evdeki mobilyaların yerini bir daha değiştirmiş. Yine düşmemişim. Anneme düşman bir varlık gibi tutunmuşum içinde. Annem böyle hissetmiş. Kendi kontrolü dışında bedenine karşı gelişen bir kavun gibi büyümüşüm annemin karnında, onun kanını eme eme, gün gün güçlenmişim. Annem babamdan değil, benden nefret etmiş. Hem babama güvenme hem de beni aldırma davranışının sorumluluğunu bana yüklemiş.

Annem kendisini kollamaya çalışan hamile kadınlar için hep şöyle der: “Boşuna endişe ediyorlar. Ben hiç dikkat etmedim, düşerse de düşün diye düşünerek. Hiçbir şey olmadı.”

Bu cümledeki “hiçbir şey olmamış” kişi benim.

Annem bana çok kızınca, “Sen bana babanın kazığıydın,” da der.

Annemin karnında geçirdiğim süreyi hatırlıyorum. Çok ama çok uzundu. Bu hayatta geçirdiğimiz süreden çok daha uzun. Davet edildiğim için gelmişim ama bana davet edildiğimi hissetti-

ren hiçbir emare bulamıyordum. Neler oluyordu? Anlayamıyordum, şaşkındım. Yine de büyüdüm. Hiç durmadan hem de.

Tek sefer hariç. Bir gün bu soğuk, hatta adeta düşmancıl, bana kucak açmayan muameleden yoruldum. Kalbimi durdurdum. Gitmeye karar vermiştim. Sonra vazgeçtim, geri döndüm. Çok kolay ayrılamayan biriyimdir. Nitekim doğduktan sonra da hep böyle oldum. Annem anlamadı bile gidip döndüğümü. Beni düşman görmeye devam etti. Ama ben gidip döndüğümü hiç unutmadım.

İnsan ne kadar küçükse o kadar kolay kontrol edebiliyor ölümünü. Artık bu gücü haiz değilim.

Sonra bir gün aniden bir şey oldu. Evet, doğumumu da hatırlıyorum. Asıl o zaman kendime sürekli sorduğumu hatırlıyorum: Neler oluyor böyle? Neler oluyor? Nedir bu?!

Hareket etmem üzere beni hem iten hem ele geçiren bir güç vardı, hareket etmeye dair karşı konulmaz bir itki sarmıştı her yanı, her hücremi. Diğer yandan, hareket etmemi engelleyen bir çeperle çepeçevre sarılıyordum. Ben o dayanılmaz insiyakla bir kalp olup atmaya, hareket etmeye çalıştıkça o düşman çeper de dört yandan sarıyor, tutuyordu beni. Beni hem iten hem de sıkıştıran bir yerde elim kolum bağlı kalakalmıştım. Çaresizce sıkıştığım beden, bana düşmanlaşmıştı birden. Dokuz ay boyunca hiçbir gün, o güne kadar düşmanlık hissetmedim. Hayatım boyunca yaşadığım şaşkınlıkların hiçbirisi doğumumdaki kadar şiddetli değildi.

Ne olduğunu çok sonra anladım. Bir gün elimi yakmıştım. Canım yanıyordu. Acı eşiğim çok düşüktür. (Çocuklukta gördüğümüz muameleden dolayı ağrı duyumuzun termostat ayarı bozuluyor çünkü. Ben her şeyi fazla fazla hisseden taraftayım. Kimileri de kendilerini hiçbir şey hissedemeyerek savunma yolunu

seçiyor.) Annemin ağrı eşiği ise çok yüksektir. Hatırlamayı değil hatırlamamayı, bir şeylerden rahatsız olduğunu hissetmeyi değil hissetmemeyi tercih eden, bunu kolay bulan biridir çünkü. Benim acı hissetmem onu çok rahatsız eder bu yüzden. Elimin acısı geçmeyince sinirlendi; kaşlarını çatarak “Sana doğum sancılarım başladığında sabaha kadar yatakta sağdan sola bile dönmedim ben baban uyanmasın diye, biliyor musun, sağdan sola bile!” dedi.

Biri bize onu ya da bunu hissettiğimiz için fkeleniyorsa, kendisine aynı şeyi hissetme izni vermediği içindir.

Gece yatmışlar. Henüz uykuya dalmadan annemin doğum sancıları başlamış. Annemin ikinci doğumu; annem bunun doğum sancısı olduğunu anlamış hemen. Tepkisi hiç uyumadan ve hiç kıpırdamadan sabaha kadar uzanmak olmuş. Babam sert bir koca mıdır? Asla. Ama annem babamı uyandırmanın “gereksiz” olduğunu düşünmüş.

117

Bunu neden yaptığını sorduğunuzda burun bükerek şöyle diyor: “Kıpırdasam yahut yataktan kalksam kocam uyanacaktı. E ne işe yarayacaktı peki uyanması? Bebek hemen doğmuyor, tecrbemden biliyordum bunu. Uykusunu almış oldu o da böylece.”

Babam sabah uyanana kadar bekliyor annem. Babam uyanınca doktorun muayenehanesine gidiyorlar ve hemen doğuyorum. Hemen. Bu kadar çabuk doğmama onlar da şaşırıyor.

Olayı bir de benim açımdan anlatayım size. Doğum başladı. Sarsıntı, deprem gibi başladı, ama bitmiyordu bu deprem. Bana çok ama çok uzun gelen bir süre sıkışıp kaldığını hissettim. Hareket etmeye çalışırken ve ittirilirken, beni saran sıcak, yumuşak duvarların bunu aynı zamanda engellediğini. Neye uğradığımı şaşırmıştım. Çok şaşırmıştım. Ne hareketsiz durabiliyordum ne

hareket edebiliyordum. Çok kötü bir histi. Neler olduğunu anlamak istiyordum, anlayamıyordum. Çok yalnızdım. Dokuz aydır da yalnızdım zaten ama bu başka türlü bir yalnızlıktı. Başka türlü bir düşmanlık. Ümitsizliğe kapıldım. Bitmiyordu. Hiç bitmeyeceğini düşündüm. Sonra, çok, çok uzun bir süre sonra, her şey birden düzelmeye başladı. Hareket edince kendime çok esnek olmasa da bir alan bulabilmeye başladım. En azından hareket etmeme “izin” vardı nihayet. Çok büyük bir rahatlama oldu bu. Yine zorlanıyordum ama eskisi gibi bir zorlanma değildi bu. Hareket etmeme izin verilmeyişi ortadan kalkınca, tüm zorlanmaları da galibiyetim gibi duymaya başladım. Gerisi kolay oldu.

Kendimi bildim bileli -ki bu milyarlarca yıl ediyor- karanlık içindeydim. Işığı ilk kez görüşümü çok net hatırlıyorum. Keskin ışıklar değildi bunlar, doğal gün ışığıydı, yine de çok rahatsız olmuştum. Işıkla birlikte sesle de bu frekanstan, yani, nasıl desem, bu kadar yakından ilk kez tanıştım. İyi mi geldi? Hayır. Ne söylediklerini bilemiyorum ama o sesler bugün gibi aklımda. Başım aşağı bakarak doğdum. Sağ tarafımda penceresi vardı odanın, ışık oradan geliyordu. Görüntü net değilse de, en az iki kadın olduğunu hatırlıyorum odanın içinde. Onlar da bana göre sağ taraftalardı. Sesler kadın sesiydi. Bağırıyorlar mıydı? Hayır. Tersine, hem alçak hem yumuşak tonda konuşma sesleriydi bunlar, öfkeli değildi. Buna rağmen çok rahatsız olmuştum o seslerden. Ne yaşadığımı, ne hissettiğimi hiç bilmedikleri çok açıktı çünkü. Bana kucak açan hiçbir şey ama hiçbir şey yoktu doğduğum odada. Beni bir bitki, bir eşya, belki bir kavun sanıyorlardı. Etrafımda olan biten hiçbir şeyin farkında olmadığımı. Aksine, etrafımda olan biten her şey bana çok “fazla” geliyordu o an. Sandıklarından çok daha bilinçli bir varlıktım.

Gözlerimi kapattım. Gözlerimi kapattığım halde doğal gün ışığı rahatsız etmeye devam ediyordu beni. Sesler sanki tenimi delip geçiyor gibiydi. Milyarlarca yıldır içinde yaşadığım karanlık, sıcak, yumuşak, rahat kuyuya, seslerin orada çok daha uzaktan duyulmasına özlem duyuyordum. Gözlerimi kapatmak, bu gerçeklikten uzaklaşmak ve uyumak istedim. Onlarsa etrafımdaki gerçekliğin farkında olmadığım için gözlerimi kapatıp uyuduğumu sandılar. Ne sevgiyle çevrelendiğimi ne anlaşıldığımı hissettim.

Anlayamadığımız birini sevebilir miyiz?

Beni anlasalar zaten seveceklerdi.

Bizi anlasalardı, bizi zaten severlerdi.

119

Yine de, buradaydım. Geri dönüşü yoktu.

“Bu mümkün değil. İnsan kendi doğumunu hatırlayamaz.” mı diyorsunuz? Hayır, hatırladıklarım rüya olsa bile gerçektir. Doğumunuzu asla unutmadınız siz. Orada, içinizde doğumunuz; ilk üç yünüze dair kaydedilen her an gibi, amigdalanızda. Bu anıya erişiminiz yok mu sanıyorsunuz? Hayır, doğumunuzu unutmadınız aslında. İçinizde olan, yaşayan şeyin kendi doğumunuz olduğunu anlayacaksınız, ince bir perdeden çok daha azı var doğum anınızla aranızda. Doğumunuzu hatırlayamıyorsanız yaşamınıza bakın: Nasıl doğuyorsak öyle yaşıyoruz çünkü. Sık sık yaşadığım şeyin doğumumun kendisi olduğunu çok geç fark ettim. Hayata doğumumun bedensel doğumumun ta ken-

disi olduğunu da. Bir kalp olup atmaya çalıştığımda dünyanın neden beni dört yandan kıstırdığını artık merak etmiyorum. Dünya hareket etmeme izin verse de vermese de ben bir kalbim bazen ve atıyorum; bunu bilmek bana yetiyor. Bunu anlayınca, doğmaya da başladım. Doğumum kırkımda başladı. Ve bitmedi.

Fiziksel değil ama ruhsal doğumumuza tüm dünya karşı. Yine de doğuyoruz. Onlara rağmen doğabildiğimiz kadar varız bu hayatta.

Doğumun ne olduğunu çoğu kişi bilmiyor. Çünkü ocuğun ne olduğunu çoğu kişi bilmiyor.

Annem, tanıdığım en fedakar insan. Doğduğum gece yaptığı şeyin kendisi adına bir fedakarlık olduğunu düşünüyor. ektiği şeyleri sadece kendisinin çektiğini, çocuklarına hiçbir şey ek-tirmediğini düşünüyor.

Doğurduğu şey bir kavun olsa haklı olabilirdi belki.

Ama

ben,

kavun,

değilim.

Biz kavun değiliz.

Annelere ve babalara karşı değilim. Tersine. Kişilerin kendilerini feda etmelerine karşıyım. Kendisini bir şeyler için feda eden herkes, kendisini feda ettiği oranda, çocuklarını ve başkalarını feda eder çünkü. Ben bu döngüye karşıyım. Feda etme döngüsüne. Herkes kendi var olma hakkına sıkı sıkı tutunsun isterim.

İstediğimiz şekilde durma hakkı. Annemizin karnında olsak dahi. İstediğimiz yiyeceği sevmeme, tercih etmeme hakkı. İki yaşında olsak dahi. İstediğimiz gibi giyinme hakkı. İstediğimiz kişiyi sevmeme hakkı. İstediğimiz kişiyle evlenme hakkı. İstemediğimiz kişiyle evlenmeme hakkı. İçinde durmak istemediğimiz odadan çıkıp gitme hakkı. İçinde durmak istemediğimiz evden çıkıp gitme hakkı. İçinde durmak istemediğimiz yataktan kalkma hakkı. Bazen: yataktan kalkarken bir başkasını uyandırma hakkı. Evet, ben tek cümleyle söylemem gerekirse bunu savunuyorum. Yataktan kalkmak istersek yanımızdaki kişiyi uyandırma hakkımızı. İstediğimiz yatakta yatma hakkımızı. İstemediğimiz yatakta yatmama hakkımızı. Ruhumuzun iradesini bir başkasına teslim etmeme hakkımızı. Bedenimizin iradesini bir başkasına teslim etmeme hakkımızı. Bize dürüst olmayan biriyle sevişmeme hakkımızı. Bize dürüst olmayan birine bize dürüst olmadığı için karşı çıkma hakkımızı. Hesap sorma hakkımızı. Bedenimizin sorumluluğunu alma hakkımızı. Ruhumuzun sorumluluğunu alma hakkımızı. Rahmimize sahip çıkma hakkımızı. Rahmimizin içindekine sahip çıkma hakkımızı. Rahmimizden doğurduğumuza sahip çıkma hakkımızı. Rahmimizden doğurduğumuzun var olma hakkına sahip çıkma hakkımızı. Kendimizi nasıl istersek öyle tanımlama hakkımızı. Adımımızı

nasıl uygun görürsek öyle atma hakkımızı. Doğrularımızı yaşama hakkımızı. Düşüncemizi ifade etme, yazma, konuşma hakkımızı. Bunların her biri var olma hakkımıza dair. Bunları ta derinden duymuyorsak biz de tam anlamıyla var değiliz.

O ya da bu şekilde var olduğumuz için hiç kimseden özür dilemek zorunda değiliz. Varlığımız birilerini incitiyorsa, incinenler düşünsün.

Var olduğumuz için özür dilemeyeceğiz.

Çocuklar yahut yetişkinler birilerini incitiyorsa eğer, kendi var olma haklarını hissedemedikleri içindir. Var olma hakkını derinden duyan kişi, başkasının var olma hakkına saldırmaz. Kişinin o ya da bu şekilde var olma hakkı diğer bütün hakların ve her tür saygının başlangıcıdır. Kendi var olma hakkını savunamayan ve kendi var olma hakkına saygı duyamayan kişi, bir başkasının var olma hakkına saygı duyamaz.

Var olmak ve yaşamak birbirinden ayrı şeyler. Yaşama hakkımıza hemen herkes saygı duyuyor. Ama var olma hakkımıza saygı, çok daha az rastlanan bir şey.

Var olma hakkımız yaşama hakkımızdan üstündür. Yaşayıp var olamamak... işte o en kötüsü.

Size çocukluğumu anlatabilirim ve çok mutlu bir çocukluk geçirdiğimi düşünebilirsiniz.

Size çocukluğumu anlatabilirim ve çok mutsuz bir çocukluk geçirdiğimi düşünebilirsiniz.

Her çocukluğun görünen ve görünmeyen tarafları var.

Size çocukluğun görünmeyen tarafını göstermeye geldim.

Size var olma onurunuzu hatırlatmaya geldim.

Size var olma onurumun sizin var olma onurunuzu incitmeyeceğini söylemeye geldim.

Annemseniz ya beni doğurun ya da beni aldırın. Size var olmaksızın yaşamamın beni her gün içten içe öldürdüğünü söylemeye geldim.

123

Bizi kim anlıyorsa ailemiz odor.

Ama bunu anlatarak anlatamazsınız. Hiçbir şeyi anlatarak anlatamayacağınız gibi. İşte bu hikaye de anlatılamaz hikayelerin en anlatılamazlarından. Oğlum size hikayesini kendisi anlat-sın isterdim ama bu mümkün değil. Ben artık onun gerçeğinin ender araçlarından biriyim.

Oğluma doğal yollarla hamile kalmadım. Doğal yollarla hamile kalamıyorum. Bu sürecin en kötü tarafı, size kavun muamelesi yapılması. Ben kavun değilim. Ben bir taşıyıcı da değilim. Değildim...

Oğlumun ruhunu kalbimin içini tanıdığım gibi tanıyorum. O henüz kendisine bir beden seçmeden önce, kendisine erkek bedeni seçeceğini biliyordum. Ruhların cinsiyeti olduğu için mi? Hayır, ruhlar cinsiyetsiz. Oğlum henüz yetişkin olmadan

önce, yetişkin olarak nasıl yürüdüğünü, nasıl konuştuğunu biliyordum. Hâlâ biliyorum.

Benim kadar hüzünlü biri değildi oğlum. Mutfakta suyun kaynamasını beklerken, geceleri yatağıma uzandığımda, otobüs sırasında bir an zihnen gidip geldiğimi kimsenin fark etmediği anlarda, onun neşeli çığlıklarıyla koşmasını duyuyorum ve görüyorum hâlâ.

Ben, daha çok içinde yaşayan bir insanım. Tepki veremem. Hele olumsuz tepkileri hiç veremem. O, dışında da yaşardı. Ben çok düşünürüm. Çok az eyleme geçerim. Çok iyi katlanırım, çok uzun sabrederim. Oğlum benden daha kolay inisiyatif alır. Yani anlayacağınız öyle tamamen aynı frekansta değiliz oğlumla. Hayat biçimi benim hayat biçimim değil. Doğum biçimi ve ölüm biçimi de öyle. Oğlum başka biri. Ben başka biriyim. Ve bu bazen çok zor.

Doğurduğum ruh kendi ruhumun bir parçası değildi; ben onu kendi ruhumdan doğurmadım, ben onu kendi ruhumdan yaratmadım. En başından itibaren çok açık bir gerçektir bu benim için. Benimkinden tamamen ayrı bir ruhtu bu; bilgeliği benimkinden çok çok başka da olsa kendisine ait bilgeliği olan bir ruh.

Hayatı yaşamla ölüm arasına girdiğinde kendimi çok çaresiz hissettim. Haftalarca onun karşısında diz çöktüğümü hatırlıyorum. “Sen bilirsin,” dedim, çaresizce diz çökerek; “İster ölür ister yaşarsın. Sana yaşamayı söyleyemem. Her türlü kabulümsün.”

Oğlum ölmeyi değil ama yaşamamayı tercih etti sonunda. Haftalarca diz çöktüğüm zeminin bir anda dizlerimin altından kayıp gittiğini hissettim. Hiç beklemediğim bir hamleydi bu yaptığı. Acıdan ve şaşkınlıktan soluğum kesildi. Hiç yaşamadığım bir boşluğa yuvarlandım birden. Kendimi varlığını daha önce bilmediğim bir yerde buluverdim.

Bir dağın tepesiydi burası. Etrafta kimsecikler yoktu. Sesin bittiği yer demişler buraya. Gözün alabildiği her yer karla kaplıydı. Zorlukla birkaç adım attım. Dizlerimin üzerine çöktüm sonra. “Neden?” diye sormak geçiyordu içimden, oğluma, ama yapmadım. Dünyanın en keskin çığlığını bağırır gibi açtım ağzımı ama ağzımdan ses çıkmadı. Ben ağzımı açtıkça mideme saplanan bir şey vardı. Nefes boruma da saplanıyordu aynı anda. Dizlerimin üzerinde, ağzım tüm dünyaya ve tüm dünyalara bağırır gibi açık ama hiç ses çıkaramazken ben, “Kararına saygı duymam gerektiğini biliyorum,” dedim içimden defalarca. Bunu her söylediğimde, acıdan bayılacağımı sandım. Nefesimi kesen buydu. Var olma onuru, yaşama onurundan daha üstün bir onur. “İster gelirsin, ister gidersin,” dedim oğluma; “Ben sana git ya da kal diyemem.” Bunu söylemek iki büklüm yaptı beni. Yerde acıyla kıvrandım, dizlerimi karnıma bir cenin gibi çektim, bir cenin oldum, bir cenin gibi, konuşamaz oldum. “Saygı duyuyorum,” dedim bunu demek beni nefessiz bırakırken. Saygı duymak insanı nefessiz bırakıyor bazen.

*

Aylarca yürüdükten sonra vardım oraya. Bir dağın tepesiydi. Kimsecikler yoktu etrafta. Gözün alabildiği her yer karla kaplıydı. Kucağımda bebeğimle alabildiğine bağırdım. “Neredesin, çık karşıma!” diye bağırdım varlığımın olanca gücüyle. “Çık karşıma ve ne istediğini söyle! Beni mi istiyorsun; buradayım! Benden her ne istiyorsan buradayım! Çık karşıma!”

*

Saygı duymak, insanı nefessiz bırakıyor bazen. En zoru saygı duyabilmek bazen. İnsan karnına çok ağır bir tekme yemiş gibi yağılıp kalıyor. İnsan yaşamaya devam etmek zorunda kalıyor.

Bildiğim ve yaşadığım en büyük teslimiyet budur. Onun ben-den ayrı bir insan olduğu gerçeğine saygı duyabilmek... Onun benimkinden ayrı bir tercihi olmasına saygı duyabilmek... Nasıl desem... Saygı kolay ve hafif bir sözcük gibi görünüyor ama ağır bir balyoz gibi insanın ağzından girip midesinden çıkabiliyor bazen.

Oğluma çok derinden içerledim bu kararından ötürü, inkar edemem. “Bu onun kararı... Bu onun kararı... Bu onun kararı... Bu kararı eleştiremem,” dedim kendime sürekli aylar boyu. Bu karara tam anlamıyla saygı duyabilmek çok vaktimi aldı. İnsanın emek sarf etmem gerekti bu karara artık içerlememek için. İnsan olarak en büyük başarıım sanırım budur. Sonunda ruhen de dizlerim üzerinde, “Kararına saygı duyuyorum,” diyebilmek.

O öldü ama ben yaşıyorum. En zoru da bu. Nefes alamasam da kalkıp yürümem gerek bazen. Tarifsiz acılar iliklerimde yan-kılansa da hiçbir şey olmamış gibi sahneye çıkıp anlatıyorum. Kulaklarımdan içeri bir kan nehri uğultuyla akıyor ve ben evin ışıklarını söndürüyorum, mantomla ayakkabılarımı giyip evden çıkıyorum. Bedenimin diyetini öder gibi yürüyorum.

O öldü ama ben yaşıyorum. En güzeli de bu. “O öldü. Ama ben: Yaşıyorum! Buradayım!” diyorum. Onun yaşadığı her anı ve kendi yaşadığım her anı ve her canlının yaşadığı her anı sevinçle, minnetle kucaklıyorum.

“Çık karşıma!” diye bağırdım; “Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma!”

“Ne biçim bir Tanrı’sın sen! Doğru dürüst çık karşıma da ne istediğini doğru dürüst bir Tanrı gibi söyle bana açıkça! Söyle, vereyim! Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma! Çık karşıma!”

*

Ruhumun omurgası bazen iki büklüm oluyor. Bedenimin omurgasını toplayıp onu da sürüklüyorum peşinden. Ben yürüyorum; bedenim de varlığımın peşinde sürükleniyor bazen. Ruhumuz, omurgamızın arasına sıkışırsa eğer, çok canımız yanar, fıtık oluruz. Ruhumuzun boşluklarıyla omurgamızın boşlukları iç içe geçene kadar uyumlanmak demek yaşamak. Ruhun her hücresiyle bedenın her hücresinin karşı karşıya gelip selamlaşması.

127

Yaşamak, insanın kendisini kendisinden yeniden ve yeniden doğurması demek. Kütük olsaydık eğer, düşünce kalakalırdık öylece, düştüğümüz yerde. Yaşıyoruz ya: Yaşadığımız sürece, fidan gibi, her seferinde yeniden doğrulma gücünü de saklıyoruz düşüşümüzde. Kalkışımız düşüşümüzün içindedir. Beni büyüyen her yerimden kesmek istediler. Köküm kurudu sandım. Bedenimiz canlı olduğu müddetçe, kökümüz de canlı. Köküm yeniden ve yeniden ve yeniden ve yeniden filiz verdi, her seferinde. Her seferinde bunu yeni bir kitapla kutladım.

*

“Çık karşıma!” diye bağırdım. “Çık karşıma! Çıksana! Neredesin, hey! Çıksana karşıma; çık! Korkak bir Tanrı gibi saklanacağına karşıma çıksana! Mert bir Tanrı ol, onurlu bir Tanrı ol! Derdin neyse söyle açıkça! Ben daha cesurum senden, daha dobrayım; buradayım işte!”

*

Benim büyüdüğüm kültürde Allah’a saygı çok önemlidir. Kutsal mekanlara ayak uzatan Arapları saygısız bulur, kınarız. Başımızı önümüze eğimiz saygımızı göstermek için. Yüzleşmeyiz. Gözümüzü dikmeyiz. Başka insanların başka Tanrı’larıyla karşılaştıkça şaşırdığımı hatırlıyorum. On beş yıl kadar önce. Amerika’da, ünlü rahibe Mary ile vakit geçirdim biraz. Bir gece arabadan inmiş yürüyordu ve çamur sıçramıştı üzerine. Gözlerini yukarı kaldırdı. “Seni sevenlere bunu yapmak hoşuna gidiyor, değil mi?” diye çıkıştı. Bedeni varla yok arasıydı, yiyip içmezdi. Hep böyle azarlardı Tanrı’yı. O zamanlar bana tuhaf gelen bir teklifsizliği, senli benliliği vardı Tanrı’yla arasında. Nasıl oluyor bu? İnsan hiç Tanrı’yı azarlar mıydı? Bu nasıl bir cüretti?

Güzel bir cüret. Sonra anladım.

*

“Çık karşıma!” diye bağırdım. “Ben buradayım işte, burada; sen neredesin peki? Yakışıyor mu sana hiç böyle saklanmak? Önce bir masumun kılına dokunma emri verip sonra saklanmak! Cesaretin varsa çıksana karşıma!”

Güzel bir cüret.

Çünkü bütün cüretler güzeldir.

Küstahlıkla cüreti ayırt edince anladım.

Çocukluğunu atlatmış birini artık hiçbir şey incitemez. Olmasından en çok korktuğumuz şey, çoktan yaşandı ve bitti. Her biri. Tek tek. Bundan sonra yaşayabileceğimiz en ağır şey, çocukluğumuzda yaşadığımız en hafif şey yanında nedir ki? Çocukluğunu atlatmış birine artık hiç kimse dokunamaz. Çocukluğunu atlattığını fark eden birini, artık hiçbir şey yıkamaz. Bu dünyadaki en güçlü kişi, çocukluğunun ve çocukluğunun korkularının artık geride kaldığını fark eden kişi.

129

O öldü ama ben yaşıyorum. Belki en acılı ama aynı zamanda en büyülü şey bu.

Binlerce yıl boyunca yaşadım.

Binlerce yıl boyunca, binlerce farklı zamanda, binlerce farklı coğrafyada hep aynı şey oldu. Çocuklar ortaya çıktılar ve “Ben bir bebeği öldürdüm,” dediler. “Bir bebeği.” Telaşlandı büyükler. Heyecanla, korkuyla, ölü bebekler aramaya giriştiler. Bebek cesedi hiçbir yerden çıkmadı. Buna rağmen çocuklar ısrar ediyorlardı. “Ben bir bebeği öldürdüm,” diyorlardı. “Bir bebeği.” “Bir bebeği.” “Bir bebeği.” “Bir bebeği.”

Binlerce farklı zamanda, binlerce farklı coğrafyada, mahkemeler çocukları yalancı kabul etti. Binlerce farklı zamanda, binlerce farklı coğrafyada, insanlar çocukları yalancı kabul etti. Çocukların kendi sembolik gerçekliklerini ifade ettiği nihayet yirmi birinci yüzyılda anlaşılncaya dek.

Sadece şu anda olduğumuz insan değiliz. Olma ihtimalimiz olan bütün ben'leri de taşıyoruz içimizde. Ölen ve öldürülen tüm ben'lerimizin yasını tutuyoruz. Kendimizin yasını tutmaya hakkımız var. Kendimizin yasını tutmaya hakkımız var. Kendimizin yasını tutmaya hakkımız var. "Hayır, yas tutamazsın!" dediler bize çağlarca. "Sana hiçbir şey olmadı!" diye direttiler. Hayır, kendimizin yasını tutmaya hakkımız var. Kendimizin yasını istediğimiz gibi tutmaya hakkımız var hem de.

Yasını tuttuğumuz her ben'i ölü bir bebek gibi hissettik. Yasını tuttuğumuz her ben'i, bu ölümden dolayı kendimizi suçlu hissediyorsak eğer, biz öldürdük gibi hissettik. Yasını tuttuğumuz her ben, kendimizden doğurduğumuz ya da doğuramadığımız bir bebektir. Bu gerçeğin en direkt ifadesiydi çocuklarınki.

*

Kadın ya da erkek, hiç fark etmez, her birimiz anneyiz. Doğursak da doğurmasak da anneyiz. Her yaşta, doğarken de ölürken de anneyiz. Her gün kendimizi yeniden doğuruyoruz kendimizden. Kendimizi kendimizden doğuramıyorsak var değiliz.

Varız, demek ki yeniden var da olabiliriz.

*

Kimsenin korumadığı çocukları kim koruyacak? Size soruyorum. Size. Kimsenin korumadığı çocukları kim koruyacak?

Siz ki beni bir çocuğu korumaya mecbur bıraktınız. Size soruyorum: Bana da böyle davranırsanız bu çocukları kim, nasıl koruyacak?

*

Küçük, küçücük bir aralık var içinde yaşadığım. Bebeğimin uyanma saati ile bebeğimin uyanma saati arasında. Küçük, küçücük bir aralık var içinde yaşadığım. Bebeğimin ağlaması ile bebeğimin ağlaması arasında.

131

*

Tanrı gökyüzünden kalbime indi. “Tanrı’nın gökyüzünden kalbimize inmesi; iman budur,” dedim onlara. Tanrı büyük T ile Tanrı değil, tanrı oldu o zaman. Anne büyük A ile Anne değil, anne oldu. Etrafıma baktım, herkes tanrıydı. Herkes anneydi ve herkes babaydı. Tanrı, Anne, Baba yoktu. Herkesin içindeki çocuğun onların tanrısal özü olduğunu o zaman gördüm. Tanrı’ya taparak tanrıyı, çocuğu ve kendilerini öldürüyorlardı. Aynı anda.

“Anneleri onları korumayan çocukları babalarından kim koruyacak?” dedim onlara.

“Babaları onları korumayan çocukları annelerinden kim koruyacak?”

“Çocuğumu kendimden korumazsam çocuğum kendisini benden nasıl koruyacak?”

“Çocuğumu kendimden korumazsam çocuğum kendisini başkalarından nasıl koruyacak?”

Hepsini ayrı ayrı sordum.

Hepsini birlikte sordum.

Etrafıma baktım ve bizim için iyi olmayan şeyin bir başkası için de iyi olmadığını gördüm. Bizim için iyi olmayan şeyin dünya için de iyi olmadığını. Hayvanları gıda gibi, gıda kaynağı gibi, ayakkabı gibi, ceket gibi görmem, ne benim için iyiydi ne hayvanlar ne de dünya için. Çocuğum için fedakarlık etmem ne benim için iyiydi ne çocuğum için ne de dünya için. Birimiz için iyi olan herkes için iyiydi; iyilik tekti. Hep birlikte iyi olabilirdik. Evet, hep birlikte iyi olabilirdik. Kucağımdaki masumdan başlıyordu iyilik. Onun iyiliği bizim kötülüğümüz demek değildi. Kerevizin mucizesine and olsun ki...

*

Sizi uykunuzdan uyandırmaya geldim.

On bir nesildir gözlerim mavi.

Sizi uykularınızdan uyandırmaya geldim.

Kendimi kendimden doğurabilmek için önce binlerce kez suskunluktan ölmem gerekti.

Rahmim, küçük bir tabut.

Kimsenin korumadığı çocukları bizden kim koruyacak?

“Kurtuluşunuz benim masum yavrumu katletmenize bağlıysa, kurtuluşunuz yok,” dedim onlara. “Kurtuluş, burada. Bu çocukta.”

“Dinî figürlerden kurmaca yapılmaz, yasaktır,” dediler.

“Yazılmış ve söylenmiş her şey kurmacadır.” dedim.

Tekrarladım. Tekrar tekrar tekrarladım. Gerçek ve kurmaca arasındaki çizgi asılsızdır.

Gerçek ve kurmaca arasındaki çizgi asılsızdır.

133

Bu böyle bilinsin. Gerçek ve kurmaca arasındaki çizgi asılsızdır.

Annem ben doğmadan çok önce ölmüş. Babam yok. Beni kitaplar büyüttü. Annem, ben doğmadan çok önce ölmüş. Annemin işi varmış, beni kendi yanlışlarım emzirdi.

Birçok sözü söylemeden önce tereddüt ettim. Ama sonra düşündüm. Bunları ayıp diye anlatmazsak kim anlatacak? Birçok sözü söylemeden önce tereddüt ettim. Ama sonra düşündüm. Yanlışla biri de çıkıp yanlış demezse...

Gecenin en karanlık vaktinde çıktık evlerimizden, 12 kadın. Başka saatlerde göze görünmemize izin vermemişlerdi. Bizi

gömdükleri beyaz elbiselerimizle çıktık her birimiz. Sokaklarda yürüdük. Birleştik. Hikayemizi başka türlü anlattılar masallarda. “Anne-babaları uyuduğunda 12 prenses kaçıp dans ediyor-muş sabaha kadar,” dediler. Dans ettik etmesine ama bir uyanık dansıydı bizimki. “Ayakkabılarının altı dans etmekten delindi,” demişler. Bu da doğru değil. Ayakkabılarımız onları bize verdiklerinde çoktan delikti. Deliksiz ayakkabılarla arazileri oğullara vermişler. Çıplak ayakla dans etmeyi adet edindik.

*

İçinizdeki çocuğun sizden başka hiç kimsesi yok. Anladınız mı, hiç kimsesi! Siz onu korumazsanız, hiç kimse korumaz o çocuğu sizin yerinize. Siz hayatınıza sahip çıkmazsanız, hiç kimse “Hayatını heba ettin. Teşekkür ederim,” demez. “Vaktini heba ettin. Teşekkür ederiz,” demez. Hayatta olmanın en önemli sorumluluğu, o çocuğa karşı. O çocuğu korumakta.

Çocuğun sizden başka hiç kimsesi yok. Hiç kimsesi! Bizim korumadığımız çocukları hiç kimse bizim yerimize koruyup kollamaz. Bizim iyi davranmadığımız bir çocuğa hiç kimse çıkp da bizden iyi davranmaz. Bizim boynuna bıçak dayadığımız çocuğu... Şaka ediyorsunuz sanırım?

Hiçbir anlatı kurmacadan daha gerçek olamaz.

*

Ben İbrahim'im, İsmail'im, Hacer'im, Sara'yım, Ayşe'yim. Sesi size ulaşamayan Rebeke'nın, Edrâ'nın, Zeyna'nın, Setenay'ın sesi-yim. Her birinin beyaz elbisesini giydim ve kurban edildim. Her

birinin beyaz elbisesini dile getirdim diye çarmıha gerildim. Meydanlarda hâlâ çarmıhlar geriliyor; buna bizzat şahitlik ettim.

*

Meydana çarmıhı kurmuşlardı. Dört yandan sardı beni azgın kalabalık. “İşte burada! Burada!” diye bağırdı içlerinden biri.

“Ahlaksız!”, “Din düşmanı!”, “Hain!” diye bağıryorlardı.

Çocuğumu göğsüme bastırabildiğim kadar bastırdım. Kollarımla kapattım. Dik, ama ağlamaklı “Beni bir çocuğu korumaya mecbur bıraktınız!” diye haykırdım kalabalığa. “Beni, bir çocuğu korumaya mecbur bıraktınız!”

“Şekerim, ilk çocuğun diye böyle üzerine titriyorsun sen. İkinci olsun bakalım, görürüm seni, bak kalıyor mu o zaman bu hassasiyetinden eser!”

(Kahkahalar)

“Derdin ne senin, ha? Bir tek senin mi çocuğun var? Bir şey olmayacak diyoruz çocuğa işte, neden böyle tuhaf davranıyorsun hâlâ? Hepimiz böyle büyüdük, bize oldu mu bir şey? Hayatta kaldık, öyle değil mi?”

“Evet, hayatta kaldık.”, dedim; “Ama hayatta kaldık diye... ölmedik mi?”

(Kahkahalar)

“Zor olan bu üstelik. Zor olan ölmek değil, zor olan öldüğümüz halde yaşamaya devam etmek, yaşamaya devam etmek zorunda bırakılmak.”

“Size bu kadının neden böyle saçmaladığını söyleyeyim. Kendi anne-babasıyla derdi var. Kendi anne-babasıyla öyle çok derdi var ki şimdi çocuğa karşı böyle saçma bir -sözde- korumacı üslup geliştiriyor. Kendi anne-babası kötü diye bütün anne-babaları kötü ilan ediyor. Anne-babalarımızın ne iyi insanlar olduğunu, bizim ne iyi insanlar olduğumuzu kabul etmek istemiyor. Bize ve anne-babalarımıza dil uzatıyor! Bize ne senin anne-baban kötüyse! Bizim anne-babalarımız hakkında böyle konuşmaya ne hakkın var senin? Biz iyi insanlarız, anne-babalarımız iyi insanlardı, bu kadın kötü!”

136 “Bence bu kadının kendi anne-babasıyla derdi falan yok. Kendisi söyledi, ben anne-babamla hiç çatışmadım diye. Büyüklere hep ‘Peki’ diyen birinin ne derdi olacak anne-babasıyla? Ancak bizim gibi ailesiyle çatışanlar anlar aile ne büyük dert. Ailemle çatışacağım diye onca şey yaşadım ben, bu kadın ne yaşamış ki kalkıp ahkam kesiyor burada? O derdi çeken bilir, benim gibi. Bu kadın numaracı. Poser. Derdi de çocuk falan değil. İlgi çekmek, para kazanmak, kitap satmak. Derdi: reklam!”

“Bu kadın ‘anne’ değil. Kucağındaki çocuğu o doğurmadı. Kendisinin olmayan bir çocuk hakkında konuşuyor. Çocuk kendisinin olmadığına göre bunları söylemeye de hakkı yok!”

“Bu kadının ‘çocuk’ hakkında bunları söyleme yetkisi var mı?”

“Söylediklerinde haklı olabilir, ama üslubu çok sert. Bu nedenle de sözleri kabul edilemez.”

“Duygu sömürüsü yapıyor!”

“Durun,” diye bağırdım, “Lütfen durun, iki dakika dinleyin

beni, lütfen! Söylediğim her şey ama her şey temelde üç kelime: ‘Çocuğa iyi davranalım’ diyorum sadece. Bu kadar: Çocuğa iyi davranalım. Mesele ne benim ailem ne de sizinki. Mesele ne benim yaşadıklarım aslında ne de sizin yaşadıklarınız. Hep çocukluğumu soruyorsunuz. Size her kelimesi gerçek bir hikaye anlatabilirim ve çocukluğumun çok güzel geçtiğine inanabilirsiniz. Size her kelimesi gerçek bir başka hikaye anlatabilirim ve çocukluğumun çok kötü geçtiğine inanabilirsiniz bu sefer de. Size beyaz masa örtüleri, düzgün sofralar, her akşam eve gelen bir baba ve kendisini çocuklarına adanmış müşfik, fedakar bir anne anlatabilirim, doğru da olur anlattıklarım. Ama size aynı doğruları başka bir yerden de gösterebilirim. Böyle bir şey çocukluk. Hepimizin çocukluğu aşağı yukarı aynı aslında. Hepimiz aynı yarayla yaralıyız; seni beni değil her birimizi içine alan bir yara bu. Beni yakan şey sizi de yakan şeydi. -Ki, içten içe yandığınız için bu haldesiniz şimdi.- Ve her birimizi yakan şey şimdi çocuğu yakan. Çocuğu her korumak istediğimde kendiniz ya da anne-baba adına savunmaya geçiyorsunuz ya. Benim karşımda, bana *karşı* gösterdiğiniz hassasiyeti ‘çocuk’ adına gösterin; başka hiçbir şey istemiyorum ben. Sadece şu an olduğumuz kişi değiliz; olma ihtimalimiz olan kişileri de taşıyoruz benliğimizde. Olmak istediğim halde olamadığım kişinin, ‘Hayır’ diyebileceğim halde diyemediğim şeylerin yasını tutuyorum. Her birimiz öldürüldük. Şimdi kendimizin yasını tutmaya hakkımız var. Ölen her parçamızın yasını tutmaya hakkımız var ki kalan sağlam yerlerimizden büyüyebilelim. Bize yasaklamak istedikleri, işte bu hak. İster bana ait olsun ister bir başkasına hiç fark etmez, ölen her parçamızın yasını tutma hakkımıza sahip çıkıyorum, o hakkın arkasında duruyorum, o hak için bu mücadele. Ölen parçanın kime ait olduğu hiç fark etmiyor, çünkü ebeveynlerimiz dahil her birimizi öldürmüş şeyin kökü

zaten aynı zihniyet, aynı bakış. Çocuğu oradaki ipe göndermeyi normal gören bakış her birimizi öldüren. Çocuğu öldürmek, her birimizi de öldürmek demek. Biliyorum, her birimizin gözüne perdeler çekildi. Ama her birimizin içinde bir yerlerde vicdan ve izan var hâlâ; o vicdan ve izan gerçeği görebilmemiz için yeterli; içinizdeki vicdan ve izana sesleniyorum. İçimdeki bu ses, içinizde yaşıyor aslında. Her birinizin içinde bir yerlerde uyuyan o vicdan ve izanda yaşıyor. İşte bu yüzden bu kadar güçlü ve yenilmezim. İçinizde yaşadığım için ve yaşadığınız sürece içinizde yaşayacağım için beni asla öldüremeyeceksiniz.”

*

Anne olduğunuz için

Baba olduğunuz için

Hala, teyze, dayı, amca olduğunuz için

Dede, anneanne, büyük, ağbi, abla, öğretmen olduğunuz için

Doktor, psikolog, uzman, terapist, danışman olduğunuz için

istismarınıza kimsenin “istismar” diyemediği çocuklar için buradayız.

“Susmayacağız” değil; biz “susturulamayan”ız. Her birinizin içinde yaşıyoruz; birer birer ve hep birlikte yaşıyoruz; dışarıdan görüldüğü gibi cılız değil, aslında çok kalabalığız.

*

Haklarımızı ve özgürlüklerimizi kimseden talep etmiyoruz. Haklarımız ve özgürlüklerimiz zaten doğuştan bizim. Doğuştan sahip olduğumuz halde bize tanınmayan haklarımızın ihlal edilmesine karşı çıkıyoruz.

Aile açısından kimilerinin şanslı, kimilerinin şanssız olduğu söylemini kabul etmiyoruz. Bir insanın hayatı şansa bırakılmaz. Bir insanın hayatı ona bakım verenlerin insafına bırakılmaz. “Şanssız” diye nitelendirdiğimiz çocuklar şanssız değiller, istismarına ses çıkarmadığımız çocuklar onlar. O istismar, bizim. “Şanssızlık” diye nitelediğimiz her istismarın failiyiz.

“Evlilik bir kumardır,” dediler; “Kimi kazanır, kimi kaybeder...”

“Evlilik bitmemeli.” de dedi, bunu diyenler.

Çoğunluğun yanlış’a “doğru” dediği bir yerde, doğru olan yanlışmış gibi görünür. Ama tüm dünya birleşip bir yanlış’a “doğru” dese de, o yanlış, yine yanlış, yine yanlış. İçinizdeki ses yanlışın yanlış olduğunu biliyor. İçinizdeki ses yanlışın yanlış olduğunu biliyor. İçinizdeki ses...

139

Annemin yaşadığı her şeyi bilerek doğdum. Onun annesinin, ve onun annesinin, ve onun annesinin yaşadıklarını da. Annem bana hiçbir şey anlatmamış olduğu halde, ve bu kadınların çoğuyla hiç tanışmamış olduğum halde, bilmediğim, duymadığım, yaşamadığım türlü acıyı doğduğumdan beri içimde taşıyorum. Eğer içinize bakarsanız, siz de isim veremediğiniz, kaynağını çözemediğiniz türlü acıyı bulacaksınız orada. Anlamlandıramasanız da bu acılar hep oradaydı.

Onları bilmeden taşıdınız. Onları bilmeden duyduunuz. Onlarla bilmeden amel ettiniz.

Benim sesimle... benim sesimle bilmeden amel ettiniz.

Hep hissettiğiniz halde ne olduğunu, nereden geldiğini bir türlü bilemediğiniz duygularınız benim. İçinize döndükçe bana döndüğünüzü hiç fark etmediniz.

Size kim olduğunuzu hatırlatmaya geldim.

Varlığımızı hiçbirinize borçlu değilim.

*

Ağza alınabilecek bütün suçlarla suçlandım. Artık beni hiçbir iftira lekeleyemez.

Duyulabilecek bütün hakaretleri işittim. Utancın çemberimden geçtim ve dönüp utancın çemberinden tekrar, tekrar geçtim gençken. Duyabileceğim ve yaşayabileceğim hiçbir şey artık bana etki edemez. Gücümü dayaklarınızdan ve dayaklarınızda yalnız bırakılmaktan edindim.

Utancınız, artık utancım değildir.

Suçunuz, size ait.

Beni öldürseniz de doğru inandığımı söyleyeceğim.

Anne-babası tarafından zaten kurban edilmiş birini ne yaparsanız yapın yeniden öldüremezsiniz.

Puder'in Torunu geldi o günlerde. "Ben sizi affettim. Ama siz bu afla nasıl yaşayacaksınız?" demişti onlara. "Siz bu afla nasıl yaşayacaksınız?" "Siz bu afla nasıl yaşayacaksınız?" "Siz bu afla nasıl yaşayacaksınız?"

*

"Gücünüz bu çocuğa mı yetiyor?" diye bağırdım; "Gücünüz, bu çocuğa mı yetiyor?"

Gücünüzü kullanmaya ihtiyacınız varsa güçlü değilsiniz.

*

Kimse sizi affetmek zorunda değil.

141

Unutmayacağız.

Hani siz bunları yapıyorsunuz ya. Yapın. Ölene kadar her kırıntıyı mih gibi aklımızda tutmak da bizim gücümüz olacak. Güzel her şeyi bu bilgiden, unutmamaktan çıkarıp yarattık. Daha nice güzel şeyler yaratacağız.

Unuttum diyorsan unutmamışsındır. Unutulmuş her şeyi unutuldukları köşelerden bulup çıkaracağız. Sandalyemiz olacaklar ve duvarlarımız olacaklar. Bu evi tabut olduğu anlaşılmayın diye böyle büyük inşa ettin. Ama bu ev yine de bir tabut. Duvarlarımız olacaklar ve zeminlerimiz olacaklar. Onlardan doğrulacağız.

Bu evi tabut olduğu anlaşılmayın diye böyle büyük inşa ettin. Ama o yine de bir tabut. Bu evi tabut olduğu anlaşılmayın

diye böyle büyük inşa ettin; tabut olduğu anlaşılmazın diye güzel perdeler taktın camlarına, tabut olduğu anlaşılmazın diye güzel lambalar taktın tavanlarına, tabut olduğu anlaşılmazın diye en güzel, en çiçekli goblen kumaşından kanepeler koydun odalarına, tabut olduğu anlaşılmazın diye güzel aynalarla güzel tablolar koydun duvarlarına: Ama bu ev yine de bu tabut. Bu evde doğduk, bu evde büyüdük; ama biz de yine de kendimiz olarak çıkacağız kapılardan. Düştüğümüz her yerden fidan gibi doğrulacağız. Hatırladıklarımız kollarımız olacak. Hatırladıklarımız su olacak, hatırladıklarımız kulaç olacak. Suyu düştüğümüz için değil, suya tutunduğumuz için hayat bulacağız. Suyu düştük ve bizi suyun kendisi kaldıracak.

Biz varız. Var oluyoruz. Değiştikçe kendimize yaklaşıcağız. Dönüştükçe aslımıza varacağız.

Değişim başladı. Onu durduramayacaksınız.

İnandığımızı söylemek için hiçbirinizden izin almayacağız.

*

Var olma onurumuza tutununca bize onurlu değil öfkeli dediler. Velew ki öfkeliyiz. Güzel her şeyi sınırlarımızı onurla savunmaktan bulup yarattık. Onurumuzdan daha bol bol var. Çünkü: hayattayız! Daha nice güzel şeyler yaratacağız. Daha nice güzel şeyler yaratacağız. Başınızı eğmeyin, hep birlikte, daha nice güzel şeyler yaratacağız.

*

“Boynuna bıçağı dayayalım, bıçak zaten kesmeyecek ki” diyorsunuz; kavun mu bu? “Çocuk yetiştirmek için bunlar da gerekli” diyorsunuz; arkadaşlar, “kabak” yetiştirilir, kabak!

Beni darağacına getirmişlerdi çoktan. Eleni Karaindrou’nun *Eternity and a Day* parçası çalmaya başladı.

Herkes için anne evrendir. Annem benim için de evrendi. Anneniz sizi kabul ederse evren de sizi kabul eder. Anneniz sizi reddedince evren de sizi reddeder. Annem beni reddedince evren de beni reddetmiş oldu. Ona hikayemi anlatmak için çok uğraştım ama ne yaptıysam inandıramadım onu kendi hikayeme. Ben de hikayeci olmaya mecbur kaldım. Annemi ikna edebilseydim, herkesi ikna edebilmek için böyle canhıraş şekilde uğraşmama gerek kalmayacaktı muhtemelen. Bütün hakaretlerinize, bütün yalan ve iftiralarınıza gülümseyen bir kavunum ben. Kavun olarak doğdum, kavun olarak yaşadım. Once a melon, always a melon. Bir kişi kavunsa eğer ailesinin gözünde, her zaman kavun olarak kalır. Ben, kitap yazan bir kavunum. Hakaretlerinize gülümseyen kavunun altında bir beyin ve güçlü bir kalp taşıyorum.

*

Hayır, ben kavun değilim. Yazdıklarım bu gerçeğe şahittir. Varlığımın kimi niye incittiğini hiçbir zaman anlayamadım. Bu kitapları yazmama hiç gerek olmamasını isterdim. Bu sözleri söylememe hiç gerek olmamasını isterdim. Bütün içtenliğimle diliyorum ki, umarım bir gün bu romanın da diğer kitaplarımın da modası geçer.

*

Boynuma ipi geçirdiler.

*

Boynumuza ipi geçirdiler.

*

Benden öncekilerin sözlerini yineledim ben de. “Ben sizin yalan-
larınızla, hilelerinizle baş edemedim; bu bana dert oldu. Ama ben
de sizin önünüzde diz çökmedim. Bu da size dert olsun.” dedim.
144 Duymazlıktan geldiler. Ama söyledim. Önemli olan buydu. Ben sö-
zümü söyledim. Sözüm yaşadı. Ben ölsem de yaşıyor sözlerim.

Ümitvar olunuz; hep birlikte, daha nice güzel şeyler yaratacağız.

Değişim başladı. Bizi durduramayacaksınız.

Doğumumuz başladı. Doğumumuzu artık durduramayacaksınız.

*

Edrâ yaşıyor. Rebeka yaşıyor. Zeyna yaşıyor. Setenay yaşıyor.
İsmail yaşıyor. İsmail aramızda. Edrâ, Rebeka, Zeyna, Setenay ve
diğerleri aramızda. Biz onları nasıl görür, nasıl yorumlarsak öyle
büyüyor çocuklar.

Hep birlikte iyi olabilirdik oysa.

Ben şimdilik tek başıma ve iyiyim.

Ümitvar olunuz; hep birlikte, daha nice güzel şeyler yaratacağız.

Daha nice güzel şeyler yaratacağız.

Daha nice güzel şeyler yaratacağız.

*

Boynuma ipi geçirdiklerinde gökten bir kerevizin indiğini gördüm. “Bu mütevazı nebatta sizin için nice faydalar vardır,” dedi medyum. “Kereviz, mide ve bağırsaktaki hidroklorik asidi güçlendirir ve merkezi sinir sistemi için madensel tuzlar sağlar. Kolesterolü düşürür. Vücudu detoksifiye eder. Bu mütevazı nebatta sizin için nice faydalar vardır. Bu mütevazı nebatta sizin için nice faydalar vardır. Bu mütevazı nebatta sizin için nice faydalar vardır.”

145

Ümitvar olunuz; bu mütevazı nebatta, sizin için nice faydalar vardır.

*

Eğer romanım okunmaya cesaret edilemeyecek kadar sertse, o zaman hayat da yaşanmaya cesaret edilemeyecek kadar sert.

Bizi öz anne babalarımız bağırklarına basmadı; siz dünyayla bir olup bizi dışlasanız ne çıkar?

Hiçbir canlıyı incitmeyeceğime kendime, tanrıma ve çocuğuma söz verdim sonra.

Yaşam olduğu sürece umut da vardır. Daha nice güzel şeyler yaratacağız.

*

Ben Nihan Kaya. Annemle babam bana nasıl davrandıysa dünya da bana öyle davrandı. Çünkü annemle babam bana nasıl davrandıysa dünyanın da bana öyle davranmasına izin verdim. Ama sonra, sonra fark edince bu gerçeğı, işte o zaman değışti her şey. Kendime annemle babamın bana davrandığı gibi davranmamaya karar verince.

*

146 Bu fark edişte nice faydalar vardır. Bu fark edişte, hepimiz için, nice faydalar vardır.

*

On köyden kovuldum ve on birinci köyü yarattım. Birlikte daha nice köyler yaratacağız.

Yazma ve söyleme hakkımızı kimse elimizden alamaz.

“Yoksa çocuk ölür.”

Çocuk öldü.

Kalan sağlar bizimdir.

Anne-Babalar, siz sözünüzü söylediniz, gününüzü kurtardınız; şimdi susturulmuş çocuklar için konuşma vakti. Öldürül-

müş tanrılar uyanmaya başladılar birer birer. Vakit artık, sözü olan herkes için konuşma vakti. Sözümüzü susturulmuşluğu-muzdan bulup yarattık. Bizi artık öldüremeyeceksiniz.

Bizi artık öldüremeyeceksiniz.

Bizi artık öldüremeyeceksiniz.

Hikayeyi hep kazananlar anlattı. Onu bir kez de yenilenlerden dinleyin. Yenilenlerin hikaye anlatan sesini öldüremeyeceksiniz.

Yenilenlerin hikaye anlatan sesini öldüremeyeceksiniz.

Yenilenlerin hikaye anlatan sesini öldüremeyeceksiniz.

*

147

“Yuhalamalarının önemi yok. Çünkü neyi alkışladıklarını gördüm,” dedi kardeşim.

Yuhalamalarınızın önemi yok. Çünkü neyi alkışladığınızı gördüm. Cehennemden tekrar tekrar çıktım ve hiçbir şey korkutamaz oldu sonunda beni. Çok güzel, çok zarif, çok asil bir kuğu oldum. Zarif, ama dimdik, dosdoğruyum. Kucağımda bir sepet getirdim. Sepetimin içinde olanları görmediniz. Sepeti parçalamak isterseniz siz bilirsiniz. Ama bu sepetin içindeki meyvelerde kuşkusuz hepimiz için büyük yararlar vardır. Size etimi sunmuyorum. Size etimden çok daha güzel meyveler, kanımdan çok daha güzel şaraplar getirdim.

Biz öldük, bizi artık öldüremeyeceksiniz.

*

Saldırmayın. Hepimize yetecek kadar var, beni ayağa kaldırmaya yeten şeyden. El ele tutuşalım ve hep birlikte yükselelim. Sepeti yine de boynuma geçirmek isterseniz, siz bilirsiniz. Ben zaten ölümden geliyorum; bedenim tek parça kalp olup atmayı da tek parça kalp olup ölmeyi de tecrübe etti; ikisi de bana bir.

Biz öldük, bizi artık öldüremeyeceksiniz.

*

Çin'den küçük kız çocuğu fotoğrafları gönderiyorlardı dünyanın her yanına. Yeni doğmuş, iki yaşında, altı aylık ve bir yaşındaki kız çocuklarının fotoğraflarını. Her yaştaki kız çocuklarının fotoğraflarını. Saçları örülüp kırmızı kurdeleyle bağlanmış, mutlulukla gülen kız çocuklarının fotoğraflarını. Cici elbiseler giydirilmiş ve mutlulukla gülen kız çocuklarının fotoğraflarını. “Kızımız çok iyidir. Çok usludur. Geceleri hiç uyanmaz,” yazıyordu bir fotoğrafın altında. “Kızımız çok iyidir. Çok usludur. Sadece dört saatte bir uyanıp emer ve sonra uyur, dört saat daha hiç uyanmaz,” yazıyordu bir fotoğrafın altında. “Kızımız çok iyidir. Çok usludur. Önüne ne koysanız yer. Hiç yaramazlık yapmaz. İtiraz etmez,” yazıyordu bir fotoğrafın altında. “Kızımızı evlat edinmek ister misiniz?” yazıyordu her fotoğrafın altında. Çin'den küçük kız çocuğu fotoğrafları gönderiyorlardı dünyanın her yanına. Evlatlık vermek için.

“Tanrı’mız çok merhametli,” dedi Alda; “Tanrı’mız çok merhametli. Kız çocuklarının diri diri gömülmesini engelledi.”

Bunu da yazın!

Yazdım.

Çin'den kız çocukları geldi ve iki bin kadın olduk o gece.

Kuma gömülmüş kız çocukları geldi ve iki milyon kadın oldu o gece.

Kim demiş sadece asal sayılar asildir diye?

*

“Ayıptır. Zulümdür. Cinayettir.” dedim. “Ben sizin yalanlarınızla, hilelerinizle baş edemedim; bu bana dert oldu. Ama ben de sizin önünüzde diz çökmedim. Bu da size dert olsun.” dedim. Duymazlıktan geldiler. Ama söyledim.

Söyledim.

*

149

Sene 1986. İlkokul ikiye giden bir kız çocuğu. Adı Serpil. Öğretmeni çok sert. Serpil, öğretmeninden çok ama çok korkuyor. Akşam okul çantasını annesiyle birlikte hazırlıyorlar. Ertesi sabah okula gidiyor. “Türkçe kitaplarını çıkarın!” diye bağırıyor öğretmen. Serpil çantasına bakarken, öğretmeni başında dikiyor. “Nerede senin kitabın?” diye soruyor. Sopası ile masaya vuruyor bu sırada. “Hadi, hadi, sallanmayın!” diye bağırıyor bir yandan. Serpil’in eli ayağına karışıyor. “Benim olan akıl da uçtu o sırada,” diyor Serpil, büyüyünce. Kitabı bulamıyor çantasında. Öğretmen Serpil’i omzundan tutuyor. “Eve git, kitabını getir!” diyor. Koşarak eve gidiyor Serpil. Annesi hamur yoğuruyor evde. Serpil kuş gibi titreyerek “Anne, Türkçe kitabımı evde unutmuşum!” diyor. “Çantanı beraber hazırladık. Çantanda kitabın,” annesi. Ağlamaklı bir sesle “Yok!” diyor Serpil.

Serpil, yıllar sonra, “Hiç unutmam,” diyor, “Annem önündeki önlüğü bile çıkarmadı, elini şöyle sıyırdı hamurdan, elimi tuttu, doğru okula gittik. Annemin okula o şekilde gitmesinden utan- dım o sırada ama gözü dönmüştü annemin... Annem direkt, kaba- ca sınıfa daldı, ‘Siz benim çocuğuma ne yaptınız?’ diye bağırdı. ‘Bu çocuğu neyle korkuttunuz ki çantasındaki kitabı bile bulamıyor?’ ve bunu söylerken bir yandan benim sırama gidip çantamdan ki- tabımı çıkardı. Bırakın dedi benim çocuğumu sınıfta ve beni elim- den tuttu, eve getirdi. Ben ikinci sınıfı tekrar okudum. Öğretme- nim de değişti. O gün o sınıftan o kadar rahatlamış, o kadar cesur çıktım ki... Bugün bile annem iyi ki öyle delirmiş diyorum.”

Serpil evinden çıkıp bize katıldı; iki milyon bir kadın olduk o gece.

Çünkü annesi onu bağrına basmış birini siz asla öldüremezsiniz.

Biz güçlüyüz; siz bizi asla öldüremezsiniz.

*

Siz bizim çocuklarımıza ne yaptınız?

Siz bizim çocuklarımıza ne yaptınız böyle de akılları karıştı, ses- leri titredi, doğruyla yanlış ayırt edemez oldular, inandıklarını söyle- yemez oldular, hayvanlara ve güçleri kime yetiyorsa ona eziyet eder oldular, kimin zalim kimin mağdur olduğunu artık anlayamadılar, sosyal medyada her gün kendilerine yeni bir günah keçisi arar oldu- lar? Siz bizim çocuklarımıza ne yaptınız böyle de işlemedikleri suç- lardan suçluluk duyar oldular; suçları üzerlerine alır, suçları gerçek- ten de işlemeye başlar, suçları başkalarına yansıtır, suçlarından uzun zincirler yazar oldular? Siz bizim çocuklarımıza ne yaptınız?

Siz bize ne yaptınız? Siz bize ne yaptınız da biz artık göremez, duyamaz, düşünemez olduk?

Sara uyandı. Biz büyüdük. Artık etimiz bizim, kemiğimiz yine bizimdir. Biz, bize aitiz. Çocuklarımız, kendilerine ait. Çocuğun kendisini böyle güçlü hissetmesi yanında, ikinci sınıfı tekrardan okumak nedir ki? Çocuğun kendisini böyle güçlü hissetmesi yanında, sizin tüm okullarınız ve okul başarısı diye övdüğünüz, övündüğünüz her şey bir araya gelse bu, nedir ki? Sara uyandı. Biz büyüdük. İnşa ettiğiniz her şey sizin olsun. Dünyadaki bütün diplomalar, dünyadaki bütün güzel perdeler ve dünyadaki bütün güzel mevkiler sizin olsun. Etimizi etinize vermeyeceğiz.

Bu gerçeğe uyanan herkes bizimdir.

*

151

Ben Nihan Kaya. Binlerce kez öldürüldüm. Öldürüldüğümde yanımda hiç kimse yoktu. Yalnızlığımdan doğdum. Kaybedecek hiçbir şeyi olmayan kimse kadar güçlüsü yoktur.

Tenimdeki her hücre kalbim oldu bazen. Bedenimdeki her hücre kalbim oldu. Kalbim beynim ve beynim de kalbim oldu bazen. Beynim kalp olup attı, kalbim beyin olup duydu.

Ben Nihan Kaya. Doğumumu ölümümden yarattım. Yaratıcılığım tanrımdan ve tanrılığımdandır. Doğurduğum ve doğurmadığım bütün çocuklarım acılarıma şahittir. Rahmimdeki yaralar, sözlerime şahittir.

*

“Durun,” demek istemedim. Onlara bir başka şey söylemeye çalışıyordum ben aslında. Duymadılar.

“Toparlanın, gitmiyoruz!” dedi doktor; “Bırakın bize istedikleri gibi zulmetsinler.”

Sözümüzden dönmeyeceğiz. Bu, çocuklarımıza vermiş olduğumuz sözdür. Bu, tanrımıza vermiş olduğumuz sözdür. Bu, kendimize vermiş olduğumuz sözdür. Bu doğuştan getirdiğimiz onurumuzdur. Dönmüyoruz.

Dönmüyoruz, dedim.

*

152 Allah’ım Allah’ınız değildir. Ben Allah’tan bir parçayım. Çocuğum Allah’tan bir parçadır. Siz de Allah’tan bir parçasınız. Ama çocuğumun boynuma ilmeği geçirdiğiniz elleriniz, Allah’tan olan parçanız değil. Çocuğumun boynuna ilmeği geçirdiğinizde kendi çocuğunuzun boynuna da ilmeği geçirdiniz.

Çocuğum, kendinizi kendinizden doğurma ve doğurulmaya dair tanrısal özünüzün ta kendisidir.

*

Ben Nihan Kaya. Annem beni reddedince evren de beni reddedi. Yeniden doğmak için kitaplar ve fikirler yaratmak zorunda kaldım. Ben Nihan Kaya. Kimseye eyvallahım yoktur. Kimseyi incitmedim ama kimseye de boyun eğmedim. Yaşadıklarım, savunduklarımin ispatıdır. Yaşadıklarım, savunduklarımin ispatıdır. Doğmuş ve doğmamış çocuklarım üzerine yemin ederim ki bu kitapta yazdığım her şeyi sözcük sözcük yaşadım. Yazdığım kitaplar, acılarıma şahittir.

Ben bir aslanım. Hayvanların arasından gururla geçtim. Canlılar dünyası önümde ikiye ayrıldı nereye gitsem. Ben bir serçeyim. Kimseyi incitmemek için parmak uçlarımda yürüdüm. Yeri incitmekten korkarak attım adımlarımı. Ben bir palmiyeyim. Benden beklenmediği kadar yukarlara uzandım. Muson yağmurlarını duydum tenimde. Ben bir güvercinim. Tedirginim, ürkeğim, hürüm. Yumuşak göründüm ama bana zincir vuramadılar. Zincirler beni öldürür; beni kafese alamazlar bu yüzden. Ben bir insanım. Bir yaprağa dokundum ve o yaprağın kendisine dönüştüm. Hikayelerde konuşuldum. Roman formlarına sığmadım. Ben bir başağım. Tohumlarımı rüzgarla dünyaya savurdum. Ben bir tohumum. Usulca filizlendim. Kimseye fark ettirmeden büyüdüm. Çiçek açtım. Çiçeğimi kopardılar ama köküm yeniden filiz verdi. Çiçeklerimi herkese cömertçe sunmasını öğrendim. Ben bir balığım. Okyanusun kilometrelerce ötesindeki sulardan bir bilgiyi haber aldım. O bilgiyi bütün gezegenlerle paylaştım. Ben bir katırım. Ne kadar dayak atsalar da ölmedim. Hem koyun hem keçiyim. Boynum çok zarif ama etim çok kalın; en keskin bıçak bile beni kesemedi. Ben bir kavunum. Beni kestiklerinde en güzel yerimi sundum onlara. Bu kadar güzel olduğumu, kendim de bilmiyordum, kesilmeden. Sevincim, üzüntüyüm, umudum. Anneyim, babayım, çocuğum. Havayım, toprağım, suyum. Her birinden ağır ağır geçtim.

Gündüzüm ve geceyim.

Görünenim ve görünmeyenim.

Geçmişim ve geleceğim.

Varlığım ve hiçliğim.

Eskiğim ve yeniyim.

Güzelim ve çirkinim.

Dişiyim ve erkeğim.

Bilgiyim ve cehaletim.

Kuzeyim ve güneyim.

Ölüyüm ve diriyim.

Kendimim ve herkesim.

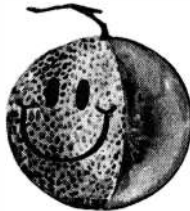
Ben, biriyim. Çocuğumu arzularınıza feda etmeyeceğim.

“Böyle roman olur mu?”

“Bence de olmaz.”

“Surrealist misiniz?”

“Hayır, ben kendi gerçekliğimi resmediyorum sadece.”

NIHAN KAYA

ÇATI KATI

NIHAN KAYA
ÇATI
KATI

ÖYKÜ

NIHAN KAYA

ama
Sizden Değilim

Fotoğraf: Nazlı Erdemire

Nihan Kaya

Türkçede on yedi kitabı bulunan Nihan Kaya kurmaca eserleri kadar edebiyat, psikoloji ve estetik teori üzerine yazdıklarıyla da biliniyor. 1 Ağustos 1979'da dünyaya geldi. Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden 2001 yılında mezun oldu. İngiltere'de, University of Essex'teki Psikanalitik Çalışmalar yüksek lisansını Winnicott psikolojisi üzerine yazdığı tezle 2005'te tamamladı. King's College London'da yazdığı doktora tezini *Yazma Cesareti: Acının Yaratıcılığına Dönüşümü* (2013) adıyla kitaplaştırdı. 2005'ten bu yana, psikoloji ve yaratıcılık alanlarında Avrupa ve Amerika'nın değişik yerlerinde konferans tebliğleri sundu, konuşmalar yaptı. *Çatı Katı* kitabı 2004'te Türkiye Yazarlar Birliği ödülü aldı. İngiltere'de Routledge Yayınlarının Psikoloji serisinden çıkan *Dreaming the Myth Onwards: Revisioning Jungian Therapy and Thought* (2008) ve *Thresholds and Pathways between Jung and Lacan: On the Blazing Sublime* (2020) kitaplarının yazarlarından. MEF Üniversitesi Psikoloji bölümünde *Psychoanalysis and Literature I* (Psikanaliz ve Edebiyat I) ve *Psychoanalysis and Literature II* (Psikanaliz ve Edebiyat II) derslerini veriyor. Ayrıca, edebiyat psikoloji, yaratıcılık gibi alanlarda atölye ve seminerler yürütmekte.

Twitter @nihanka

Instagram @nihanka7

YouTube @NihanKayaOfficial